

B I D R A G
T I L L
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

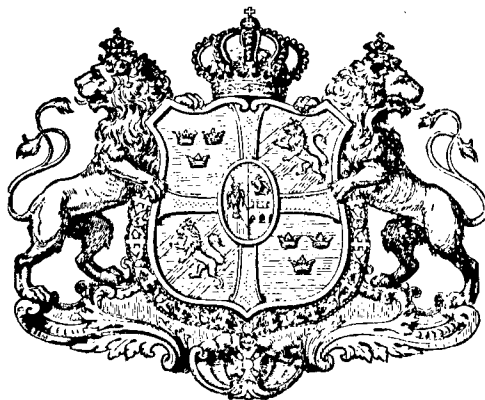
S) ALLMÄNNA ARBETEN. 12.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1883.

STOCKHOLM, 1884.
KONGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

B I D R A G
T I L L
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

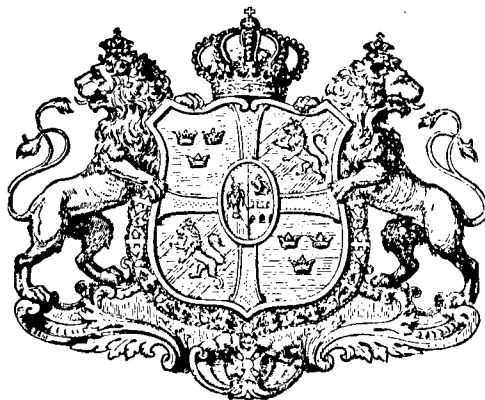
S) ALLMÄNNA ARBETEN. 12.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1883.

STOCKHOLM, 1884.
KONGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse.	Sid.
Statsbidrag beviljade för år 1883 till:	
A. Väganläggningar och vägförbättringar	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	5.
C. Sjösinkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1883	10.
För trafik öppnade jernvägar år 1883	11.
Jernvägar, för hvilka intyg för lagfart under år 1883 meddelats	11.
Redogörelse för de under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens direkta förvaltning under år 1883 ställda medel	11.
A. Inspektioner å vägarbeten	13.
Godkända vägarbeten	19.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	20.
Godkända hamnbyggnader	31.
II. Inspektioner å brobyggnader	32.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	33.
IV. D:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar	37.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	37.
Godkända vattenaftappningsarbeten	47.
D. Inspektioner å jernvägar	47.
E. Berättelse om fortgången af statens jernvägsbyggnader	62.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1883 åtnjutit statsunderstöd	69.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna fem åren	70.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1883 åtnjutit statsunderstöd	71.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna fem åren	72.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1883 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kontroll stående arbeten	74.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1883 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	78.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1883 års slut	82.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	83.
IX. Öfversigt af koncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt desamma tilldelade statsunderstöd	84.
X. Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade såväl statsbanor som koncessionerade enskilda jernvägar vid 1883 års slut	86.
XI. Fördelning på särskilda län af under byggnad varande statsbanor och enskilda jernvägar, samt koncessionerade, ännu icke påbörjade banor vid 1883 års slut	88.

Table des matières.

Rapport au Roi.	Page.
Subventions accordées en 1883 par l'État pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports, de ponts et de communications par eau	5.
C. Abaissements de niveau des eaux et autres travaux de dessèchement	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer concessionnés en 1883	10.
Chemins de fer privés ouverts au trafic en 1883	11.
Chemins de fer enregistrés en 1883 à la requête des propriétaires	11.
Compte-rendu des deniers placés en 1883 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	11.
A. Inspections de travaux de route	13.
Travaux de route approuvés après inspection	19.
B. I. Inspections de constructions de ports	20.
Constructions de ports approuvées après inspection	31.
II. Inspections de constructions de ponts	32.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	33.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	37.
C. Inspections de travaux de dessèchement	37.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	47.
D. Inspections de voies ferrées	47.
E. Marche des constructions de voies ferrées de l'État	62.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1883 inclusivement	69.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les cinq dernières années	70.
III. Dessèchements de toute nature exécutés avec des subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1883 inclusivement	71.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les cinq dernières années	72.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'État sous forme de prêts accordés, dans la période de 1841—1883, pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	74.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation, jusqu'en 1883 inclusivement	78.
VII. Lignes privées concessionnées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1883	82.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	83.
IX. Relevé général des lignes ferrées concessionnées ou non, par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant, ainsi qu'aux subventions de l'État	84.
X. Répartition, par département, des chemins de fer de l'État et des lignes privées concessionnées ouverts au trafic jusqu'en 1883 inclusivement	86.
XI. Répartition, par département, des chemins de fer tant de l'État que privés en voie de construction, ainsi que des lignes concessionnées mais non encore commencées à la fin de 1883	88.

XII.	Grafisk framställning af längden jernvägar, som vid slutet af åren 1856—1883 erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	89.	XII.	Tableau graphique de la longueur des chemins de fer qui avaient reçu l'autorisation d'exploitation à la fin de chacune des années de la période de 1856—1883	89.
XIII.	Grafisk framställning af längden jernvägar, öppnade för trafik under åren 1856—1883; de enskilda jernvägarne med hänsyn till spårvidd och statsbidrag.....	91.	XIII.	Tableau graphique de la longueur des chemins de fer ouverts à l'exploitation dans les années 1856—1883; les lignes privées inscrites dans ce tableau par rapport à la largeur de voie et aux subventions de l'État.....	91.
XIV.	Generalräkning för stambanan Bräcke—Sollefteå.....	93.	XIV.	Compte général de la ligne de l'État Bräcke—Sollefteå	93.
XV.	D:o för statsbanan Söderhamn—Kilafors.....	94.	XV.	Compte général de la ligne de l'État Söderhamn—Kilafors	94.
XVI.	D:o för stambanans genom Norrland Första Distrikt...	95.	XVI.	Compte général du Premier District de la ligne de l'État à travers le Norrland	95.
XVII.	D:o för d:o d:o Andra Distrikt.....	96.	XVII.	Compte général du Deuxième District de la ligne de l'État à travers le Norrland	96.
XVIII.	D:o för d:o d:o Tredje Distrikt.....	97.	XVIII.	Compte général du Troisième District de la ligne de l'État à travers le Norrland	97.
XIX.	D:o för statsbanan Sköfde—Carlsborg.....	98.	XIX.	Compte général de la ligne Sköfde—Karlsborg	98.
XX.	Sammandrag öfver 1883 års bokslut för Statens jernvägsbyggnader	99.	XX.	Récapitulation des comptes de clôture de l'exercice de 1883 pour les constructions de voies ferrées de l'État	99.
XXI.	Uppgift å samtliga statsbanornas anläggningskostnad intill 1883 års slut samt till desamma beviljade statsanslag	101.	XXI.	Frais de construction de la totalité des voies ferrées de l'État jusqu'à la fin de 1883, et crédits de l'État votés pour lesdites voies	101.
XXII.	Uppgift å under 1883 inköpt jernvägsmateriel.....	102.	XXII.	Total du matériel roulant et autre acheté pour les voies ferrées pendant l'année 1883	102.
XXIII.	Generalräkning för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen under år 1883.....	104.	XXIII.	Compte financier général de l'Administration des ponts et chaussées pendant l'année 1883	104.

TILL KONUNGEN!

Enligt erhållen nådig föreskrift får Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen härmed afgifva

UNDERDÄNIG BERÄTTELSE

om de allmänna arbeten, som varit föremål för Styrelsens verksamhet under år 1883.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 21 April och 26 Maj 1882 hade den samma år församlade Riksdagen ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande för år 1883, nämligen för

A. Văganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* ett anslagsbelopp af 300,000 kronor;

hvilken summa Eders Kongl. Maj:t enligt nådiga brefven den 24 Mars, den 24 November och den 29 December 1882 täckts — med förklarande att de af Riksdagen bestämda villkor och föreskrifter skola iakttagas — fördela till utförande af nedan antecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen:

	Väglängd i		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	km.	mil.				
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottens län.						
Fullbordande, efter en förbättrad plan, af väganläggningen mellan Matarengi och Turtola, hvilken vägsträckning numera allmänt kallas Haapakylä—Svansteinvägen	1,34	0,12	15,000	—	10,000	—
Fortsättning af väganläggningen från Elfsby kyrkby till Finnäset med bi-väg från Muskus till Vissträsk, medelst utförande af den del af detta vägbyggnadsarbete, som sträcker sig från Muskusträsk till Mandjerv.....	10,28	0,96	16,500	—	11,000	—
Omläggning af vägen vid Qvarnbäcken i Jokkmokks socken	3,44	0,32	5,500	—	3,500	—
Omläggning och förbättring af den del utaf allmänna landsvägen inom Neder-Luleå socken mellan Antnäs och Persön, som sträcker sig från Antnäs till Gäddvik.....	5,58	0,52	16,700	—	11,000	—
Anläggning af ny väg från Bergviks by till landsvägen mellan Piteå och Öjebyn.....	2,67	0,25	5,500	—	3,600	—
Vesternorrlands län.						
Utförande af den del utaf väganläggningen mellan Gideå och Trehörningsjö kyrkor, som är belägen inom Trehörningsjö socken	13,86	1,30	28,500	—	15,800	—
Anläggning af den del utaf ny väg från Ostavalls järnvägsstation till Håfverö kyrka, som är belägen mellan Ostavall och Viken	14,07	1,32	37,600	—	24,000	—
Jemtlands län.						
Utförande af den del utaf väganläggning från Valla by i Hålsjö socken						
Transport	51,24	4,79	125,300	—	78,900	—

	Väglängd i		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	km.	mil.	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	51,24	4,79	125,300	—	78,900	—
till Ljungå i Hellesjö socken, som omfattar sträckan mellan Valla och Hellesjö kyrkby	26,87	2,51	34,000	—	20,000	—
Kopparbergs län.						
Utförande af den del utaf vägarbete, som, afseende dels omläggning af gammal, dels anläggning af ny väg från Nordanåkers by i Ytter-Malungs kapellförsamling till Rishedens by i Appelbo socken, omfattar sträckan mellan Nötberget öfver Högändan till Risheden jemte brobyggnad öfver Vester-Dalelven vid Risforsen	3,62	0,34	15,466	—	10,200	—
Stockholms län.						
Åstadkommande af en ny vägförbindelse förbi Carlbergs borggård	0,46	0,04	4,600	—	2,300	—
Östergötlands län.						
Omläggning af den del af allmänna landsvägen mellan Kisa och Horn, som är belägen mellan Kisa och Vadstugan, der vägen från Vimmerby tillstötter	9,71	0,91	25,000	—	16,000	—
Ytterligare förbättringar å vägen mellan Bonnorps gästgivaregård samt Borg och Löths kyrka	1,64	0,15	3,700	—	2,400	—
Skaraborgs län.						
Omläggning af vägen mellan Skara och Skaraberg	1,10	0,10	7,500	—	5,000	—
Jönköpings län.						
Vägomläggningar inom Solberga socken	3,61	0,34	12,400	—	8,000	—
Omläggning af vägen mellan hemmanet Ljungarp och Tenhults station å södra stambanan	0,89	0,08	3,250	—	840	—
Kalmar län.						
Fortsättning af väganläggning inom Hånbörds härad mellan Ekabo i Fagerhults socken och Trippegrind i Högby socken	6,52	0,61	15,050	—	10,000	—
Elfsborgs län.						
Anläggning af den inom Valbo härad fallande del af ny väg mellan torpet Vrången nära Östra Stigen i nämnda härad och Ryrs kyrka i Sundals härad	5,09	0,48	12,362	—	8,100	—
Fortsättning af omläggningarne å vägsträckan emellan Flatebyn och Lerdal, af vägen mellan Rennelanda och Lerdals kyrkor	5,95	0,56	13,759	—	8,500	—
Omläggning af vägen mellan Långhem och Svenljunga i Kinds härad	6,90	0,65	19,400	—	12,700	—
Omläggning af vägen mellan Galthögen och Billingsfors	4,70	0,44	12,700	—	8,000	—
Vermlands län.						
Fortsättning af omläggningarne å den del af vägen från Håns tull vid norska gränsen genom Nordmarks härad till gränsen mot Gillbergs härad,						
Transport	128,80	12,00	304,487	—	190,940	—

	Väglängd i		Beräknad kostnad.	Statsbidrag.	
	km.	mil.			
	(Longueur de route construite ou amé- liorée.)		(Somme prévue au devis.)	(Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.	Kr. öre.
Transport som sträcker sig från bron öfver Hänselven till punkten 1 å kartan (vester om Ulfviken)	128,30	12,00	304,487	—	190,940 —
Omläggning mellan Karlfors bruk och hemmanet Elgtån i Silleruds socken, på allmänna vägen mellan Harnäs gästgifvaregård och Svensbyn	7,78	0,73	33,939	—	22,600 —
Göteborgs och Bohus län.					
Omläggning af den del af väg från norska gränsen vid Tysslingemoen, genom Skee socken till Strömstad, som sträcker sig från en å kartan med 7 betecknad punkt midt för går- den Håfve till Strömstad	2,24	0,21	8,100	—	5,070 —
Omläggning af vägen mellan Valla och Orrebergs gästgifvaregårdar	14,50	1,36	30,292	—	20,190 —
Omläggning af vägen mellan Utängen i Hede socken af Sörbygdens härad och Qviströms gästgifvaregård inom Tunge härad	9,30	0,87	30,000	—	20,000 —
Kronobergs län.					
Utförande af den del af väganläggning- en från Bäckaryd i Kronobergs län till Trälshult i Hallands län, som sträcker sig genom Hinneryds och Knäreds socknar	7,26	0,68	23,858	—	15,900 —
Blekinge län.					
Vägförbättringar vid Dala och Tokaryd på allmänna landsvägen mellan Karls- hamn och Trensoms gästgifvaregård	19,56	1,83	31,400	—	20,900 —
Summa	1,21	0,11	6,600	—	4,400 —
	190,15	17,79	468,676	—	300,000 —

Summan af dessa anslag utgör 64 procent af det beräknade totala kostnadsbeloppet.

Enligt ofvanstående tabell hafva de under året till *nyanläggning* fastställda vägar en längd af 103 km. (9,64 mil), som i anläggningskostnad beräknats erfordra 200,978 kr. och som hugnats med statsbidrag till belopp af 125,900 kr. De till *omläggning* afsedda vägarnes längd utgör 87,15 km. (8,15 mil) och de derför beräknade kostnaderna 267,698 kr., af hvilken summa 174,100 kr. utgått såsom statsbidrag. Längdmetern af anläggningarne kostar alltså 1,95 kr. och för omläggningarne 3,07 kr. och de resp. statsbidragen per meter utgöra 1,22 och 2 kr.

2:o) Till *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk i Vesterbottens län* beviljade 1877 års Riksdag ett anslag

af 343,780 kr. samt anvisade deraf till utgående under år 1878 24,093 kr. 86 öre, hvarefter följande Riksdagar anvisat: för år 1879 60,000 kr., för år 1880 25,000 kr., för år 1881 35,000 kr., för år 1882 80,000 kr. samt för år 1883 80,000 kr. eller tillsammans 304,093 kr. 86 öre.

Kostnaden för hela detta arbete är beräknad till 515,680 kr., deraf hufvudvägen erfordrar ett belopp af 429,680 kr. och sidovägen 86,000 kr.

Hufvudvägens längd är efter omstakningar och uppmätningar reducerad till 179,78 km. (16,82 mil) och sidovägen till 32,06 km. (3 mil) eller hela väglängden tillsammans 211,84 km. (19,82 mil).

Det statsbidrag, som blifvit tilldeladt detta företag, utgör 66,67 procent af den beräknade kostnaden.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

3:o) För *understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprepning af åar och farleder* ett anslag af 100,000 kr., som genom nämnda brefvet den 13 Oktober 1882 tilldelats nedanstående arbetsföretag, nämligen:

Brobyggnad öfver Tornesundet i sjön Åsnen uti Kronobergs län, hvilken beräknats kosta 28,000 kr., ett bidrag af 18,000 kr.

Hamnbrygga och vägbrytare vid Lysekil i Göteborgs och Bohus län, som beräknats kosta 54,000 kr., ett bidrag af 24,700 »

Fortsättning af den redan påbörjade hamnanläggningen vid Limhamn i Malmöhus län, hvarför kostnaden, oberäknadt den redan på företaget nedlagda eller 21,500 kr., beräknats till 54,300 kr., ett bidrag af 17,500 »

Hamnanläggning vid Hus fiskeläge i Rone socken å Gotland, hvarför kostnaden upptagits till 8,760 kr., ett bidrag af 5,800 »

Landningsbrygga och vägbrytare vid Bäckviken å ön Hven i Malmöhus län, hvilket arbete beräknats kosta 15,000 kr., ett bidrag af 10,000 »

Transport 76,000 kr.

Transport 76,000 kr.

I stånd sättande af vågbrytarna vid Barsebücks fiskeläges båthamn i Malmöhus län, hvilket arbete beräknats till 6,600 kr., ett bidrag af 4,000 »

Påbörjande af brobyggnad öfver Ljusne elf i Jerfsö socken af Gefleborgs län, hvar-till kostnaden först beräknats till 68,500 kr., men enligt sedermera af Eders Kongl. Maj:t godkänd ändring af plan beräknats till 89,000 kr., ett bidrag af .. 20,000 »

Summa 100,000 kr.

Det till dessa sju företag beviljade statsbidraget motsvarar 47,3 procent af den för företagen sammanlagdt erforderliga kostnaden.

C. Sjösjänkning och andra vattenafstappnings-företag.

4:o) *Till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenafstappningar, som företrädesvis afse att minska frostländigheten, ett belopp af 150,000 kr., deraf 80,000 kr. såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och återstående 70,000 kr. såsom lån mot enahanda villkor och bestämmelser, som för åtnjutande af låneunderstöd till beredande af odlingsföretag äro föreskrifna; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 13 April 1883 bestämt, att af ofvan sagde 150,000 kr. skulle följande anslags- och försträckningsbelopp utgå, nämligen:*

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljadt statsbidrag.			
	i hektar. i qv.-ref.		—		Anslag.		Lån.	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Subventions de l'état.)			
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr	öre.	Kr.	öre
Kronobergs län.								
Uttappning af Borrsjön i Söraby socken.....	252,79	2,867,65	26,400	—	6,600	—	6,600	—
Vermlands län.								
Sänkning af sjön Lilla Emsen och uttappning af Lillsjön och Markvattensjön i Grums socken...	91,82	1,041,60	17,000	—	2,500	—	6,000	—
Jönköpings län.								
Reglering af Vireda-ån, Djupedals- och Bjurbäckarne samt torrlägg-								
Transport	344,61	3,909,25	43,400	—	9,100	—	12,600	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.			
	i hektar. i qv.-ref.		—		Anslag.		Lån.	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Subventions de l'état.)			
	en hectares	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	314,61	3,909,25	43,400	—	9,100	—	12,600	—
ning af kringliggande mader, tillhörande Viredaholm, Vireda prestgård, Djupedals fräsegård, Boarps Öster- och Vestergård i Norra Vedbo härad	298,32	3,384,30	10,309	34	2,100	—	1,900	—
Reglering af Ramsjöbäcken o. torrläggning af kringliggande mader, tillhörande Skafverås, Mossaryds, Ekebergs, Mälaköps, Bäckensås, Bengts- torps och Vermeshults hemman i Gällaryds socken och Sölaryds hemman i Voxtorps socken	91,36	1,036,40	5,400	—	1,800	—	—	—
Gotlands län.								
Afdikning af Åkelösa myr	199,69	2,265,35	8,300	—	800	—	3,000	—
Skaraborgs län.								
Afdikning af sank moss- trakter (den s. k. Rip- längsmossen) inom Jäla, Brismene och Boretigs socknar	1,143,80	12,975,70	57,800	—	14,400	—	12,400	—
Jemtlands län.								
Afdikning af myrar, till- hörande Billsta, Häfs, Fäste, Vinelfvens, Skede, Saloms, Gärde, Saune, Våle, Norra och Södra Näcksta byar i Hackås socken och Kungsnäsets samt Månsta byar i Näs socken	515,68	5,850,00	24,000	—	6,000	—	6,000	—
Vesterbottens län.								
Afdikning af sank mark, tillhörande Gullsjö by, Bergbäcks och Högåkers kronobyggen i Vännäs socken samt hemmanet Näsland i Umeå socken	95,12	1,079,00	12,000	—	3,000	—	3,000	—
Afdikning af myrtrakter, tillhörande Andersvatt- nets by och hemmanet Mullberget i Burträsk socken	69,20	785,00	5,200	—	1,300	—	1,300	—
Afdikning af myrtrakter, tillhörande Jemteböle, Vestsjöbäcks, Snältjärns, Stennäs, Nilslands, Berg- lidens, Gullbäcks, Ånä- sets, Vesterbäcks och Brännfors byar i Vän- näs socken	151,62	1,720,00	13,600	—	3,400	—	3,400	—
Afdikning af myrar, till- hörande Degerfors by i Degerfors socken	156,89	1,779,90	8,000	—	2,000	—	2,000	—
Afdikning af myrtrakter, tillhörande Hörnsjö by i Nordmalings socken ..	173,87	1,972,50	6,800	—	1,700	—	1,700	—
Afdikning af myrar, till- hörande Gullmarks by i Bygdeå socken	274,38	3,112,70	19,600	—	4,900	—	4,900	—
Transport	3,514,54	39,870,10	214,409	34	50,500	—	52,200	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljadt statsbidrag.			
	i hektar. i qv.-ref.		—		Anslag.		Lån.	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Subventions de l'état.)			
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	3,514,54	39,870,10	214,409	34	50,500	—	52,200	—
Afdikning af myrar, tillhörande Bobackens och Dalkarlså byar, samt reglering och sänkning af Angessjön i Bygdeå socken.....	274,46	3,113,60	26,000	—	6,500	—	6,500	—
Afdikning af myrar, tillhörande Åbyn i Burträsk socken	707,62	8,027,30	25,600	—	6,400	—	6,400	—
Afdikning af myrar, tillhörande Tväråmarks by i Säfvars socken jemte aftappning af sjöarne Vestra och Östra Harptjärnen samt Gätta- och Kroksjöarne.....	240,08	2,723,60	13,400	—	3,300	—	3,300	—
Afdikning af myrar, tillhörande Svarttjärns by i Löfångers socken	216,59	2,457,10	10,800	—	2,700	—	—	—
Norrbottnens län.								
Sänkning och reglering af Keräsjökki vattendrag inom Karl Gustafs och Neder-Torneå socknar..	414,69	4,704,30	22,974	—	7,650	—	—	—
Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande hemmanen Bäck och Vinnäs i Öfver-Kalix socken...	144,11	1,634,75	4,010	—	1,000	—	1,000	—
Aftappning af sjöarne Norra, Södra och Lilla Saptejaure samt Södra Skilfjaur, tillhörande hemmanet Fjällbonäs i Arvidsjaurs socken	136,20	1,545,20	4,364	—	1,450	—	—	—
Afdikning af frosthörande mark, tillhörande hemmanet Sunderbyn i Neder-Luleå socken	57,18	648,65	2,200	—	500	—	600	—
Summa	5,705,47	64,724,60	323,757	34	80,000	—	70,000	—

Den beräknade kostnaden för torrlagd mark uppgår till 56,74 kr. för hektar eller 5 kr. för qv.-ref. Såsom statsbidrag, dels anslag dels lån, har erhållits 26,29 kr. per hektar eller 2,32 kr. per qv.-ref. De såsom anslag eller lån beviljade bidragen utgöra för alla arbetena tillsammans 46,1 procent af den beräknade totala kostnadssumman.

5:o) Till befrämjande, medelst lån, af utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag ett belopp af 150,000 kr., hvilken summa Eders Kongl. Maj:t genom ofvansagda nädiga bref af den 13 April 1883 täckts fördela till efterföljande företag:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	Öre.	Kr.	Öre.
Kronobergs län.						
Reglering af Kätån och torrläggning af kringliggande mader inom Hvittaryds, Berga och Ljungby socknar.....	1,188,02	13,477,13	56,500	—	28,000	—
Vermlands län.						
Afdikning af Frosterudskärnet i Rudskoga socken	50,87	577,09	13,260	—	6,600	—
Afdikning af mossar, tillhörande Gustafsvik i Varnums socken	154,00	1,747,00	35,535	—	13,500	—
Jönköpings län.						
Sänkning af sjön Stora Frillen inom Breareds och Torups socknar i Hallands län och inom Femsjö socken i Jönköpings län	275,16	3,121,70	17,925	—	8,900	—
Kalmar län.						
Invallning af vattendränkt mark, tillhörande hemmanen och byarne Ståflö säteri, Södra Ståflö, Visslö, Askö, Stöflö Herräng, Vesterslätt och Gösback	245,83	2,788,80	32,000	—	16,000	—
Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande hemmanen Björksnäs, Bullebo, Hallersrum N:o 1 och N:o 2 samt Klocketorp i Djursdala socken	95,49	1,083,10	10,700	—	5,300	—
Skaraborgs län.						
Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande Göteveds by, Rosenskogs och Kyrkebols m. fl. hemman i Göteveds och Grolanda socknar.....	156,69	1,777,60	9,000	—	4,500	—
Vesternorrlands län.						
Sänkning af sjöarne Östängstjärn, Gropsjön, Strömåssjön och Bjermesjön jemte afdikning af närliggande vattenskadad mark, tillhörande byarne Nordansjö, Björme, Strömås, Rösåsen och Norrköland i Sättna socken	49,39	560,00	3,060	—	1,500	—
Vesterbottens län.						
Uttappning af Vebomarksträsket och Kelutjärn samt torrläggning af närliggande myrar och vattenskadad mark, tillhörande byarne Vebomark, Bäckboda, Mårtensboda och Storsandsjön i Löfångers socken.....	1,099,22	12,470,00	78,000	—	30,000	—
Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande hemmanet Varmvattnet i Tafvelsjöns by och Umeå socken	193,46	2,194,80	9,500	—	4,700	—
Afdikning af myrar, tillhörande Djupbäcks by och Ahltjärns hemman i Umeå socken	88,50	1,004,00	3,000	—	1,500	—
Norrbottnens län.						
Aftappning af Hemträsket, Lillgodträsket, Kattisträsket och Bredträsket, tillhörande Hemmingsmarks by i Piteå socken	311,00	3,528,00	28,560	—	20,000	—
Transport	3,907,63	44,329,22	297,040	—	140,500	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	3,907,63	44,329,22	297,040	—	140,500	—
Aftappning af sjön Norsjärvi inom Rödups by i Öfver-Kalix socken.....	335,31	3,804,00	19,130	—	9,500	—
Summa	4,242,94	48,133,22	316,170	—	150,000	—
Enär likväl intressenterna uti trenne af ofvan stående företag, nämligen sänkning af Östängstjern m. fl. i Vesternorrlands län samt afdikning af vattenskadad mark, tillhörande Varmvattnet i Tafvelsjöns by och afdikning af myrar, tillhörande Djupbäcks by m. m., de båda sist nämnda i Vesterbottens län, afsagt sig statsbidrag, minskas förestående summor med	331,35	3,758,80	15,560	—	7,700	—
då summan blifver	3,911,59	44,374,42	300,610	—	142,300	—
men har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 17 Augusti 1883 medgifvit att det lånebelopp å 1,500 kr., som anvisats till sänkning af sjöarne Östängstjern, m. fl. i Vesternorrlands län, i stället må utgå såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för utdikning af Grundträsket, tillhörande Grundträskes hemman i Neder-Kalix socken af Norrbottens län, hvarigenom förestående summor ökas med...	29,17	331,00	3,020	—	1,500	—
Summa Summaram	3,940,76	44,705,42	303,630	—	143,800	—

Den beräknade kostnaden för hvarje hektar nyvunnen mark uppgår till 76,90 kr. eller för qv.-ref till 6,78 kr. Såsom statsbidrag har erhållits 36,49 kr. per hektar eller 3,22 kr. per qv.-ref; utgörande lånebeloppen för alla arbetena tillsammans omkring 47,3 procent af den beräknade totala kostnadssumman.

6:o) Till *sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren* beviljade 1877 års Riksdag Hjelmarens och Qvismarens sjösänkingsbolag ett lån å 2,000,000 kr. att från Statskontoret utgå med 600,000 kr. under år 1878, 300,000 kr. under hvarje af åren 1879—1882 samt 200,000 kr. under år 1883.

Den 2 Februari 1877 blef arbetsplan i nåder gillad och har Styrelsen å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar, den 29 December samma år antagit kontrakt om arbetets verkställande. Genom

företagets utförande antages en för odling duglig areal af 14,810 hektar (168,000 qv.-ref) komma att vinnas.

Samtlige ofvan upptagna arbeten hafva genom vederbörande arbetsdirektioners försorg blifvit dels fortfarande bedrifna, dels efter vederbörigen afslutade kontrakt påbörjade, med undantag af vägarbetet mellan Nötberget och Risheden i Kopparbergs län, reglering af Viredaån m. fl. i Jönköpings län, afdikning af mark, tillhörande hemmanen Bäck och Vinnäs i Öfver-Kalix socken af Norrbottens län och uttappning af Vebomarksträsket m. fl. i Löfångers socken af Vesterbottens län, om hvilka fyra arbeten kontrakt vid 1883 års slut ännu ej undertecknats. Uti kontrakten, som Styrelsen å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar enligt nådigt bemyndigande antagit, hafva vissa tider för hvarje särskildt arbetes fullbordande blifvit bestämda.

Rörande fortgången af de pågående arbetena vägar Styrelsen i underdånighet hänvisa till de i denna berättelse längre fram förekommande redogörelser.

Det sammanlagda beloppet af de enligt ofvan åberopade nådiga bref för år 1883 utaf Riksdagen anvisade statsbidrag, anförda under rubrikerna A, B och C, utgöra 973,800 kr., hvaraf 560,000 kr. utgått såsom anslag och 413,800 kr. såsom lånebidrag.

Beträffande villkoren för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag till allmänna arbeten samt angående kontrollen deröfver har 1882 års Riksdag beslutat och Eders Kongl. Maj:t nådigst fastställt, att förut gällande allmänna villkor och föreskrifter i afseende å de statsbidrag, som blifvit anvisade för väganläggningar och vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, vattenkommunikationer samt sjösänkningar och vattenaftappningar, fortfarande skola blifva gällande, endast med det tillägg i mom. 3 af samma villkor: »då en och samma myrutdikning eller vattenaftappningsföretag, afseende att minska frostländigheten, understödjdes med såväl lån som ock anslag utan återbetalningsskyldighet, må detta sammanlagda statsbidrag ej bestämmas till högre belopp än hälften af den beräknade kostnaden enligt den fast-

ställda arbetsplanen, och den del deraf, som lemnas såsom anslag utan återbetalningsskyldighet, ej utgöra mera än en fjerdedel af samma kostnad; varande afven i detta fall menighet, bolag eller andra vederbörande skyldige att bestrida den återstående, icke af statsmedel anvisade andelen af kostnaden för företags fullbordande.

D. Jernvägsbyggnader.

Enskilda jernvägar.

Af det lån 5,000,000 kronor, som 1881 års Riksdag anvisat till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar med 1,000,000 kr. under hvarterdera af åren 1882—1886, har Eders Kongl. Maj:t genom särskilda nådiga beslut af den 6 Oktober 1882 och 11 Maj 1883 tilldelat nedanstående jernvägar försträckningar till följande belopp, nämligen:

Jernvägarnes namn.	Väglängd.		Spårvidd.		Fastställd kostnad. Kr.	Beviljad lån, bestämdt att utgå under åren					Summa lån. Kr.	Förhållande i % mellan beräknad kostnad och beviljad lån.
	km.	mil.	meter.	fot.		1882.	1883.	1884.	1885.	1886.		
Lenna—Norrtelje	64,58	6,04	0,89	3,00	1,586,000	200,000	200,000	200,000	150,000	—	750,000	47,28
Borlänge—Insjön (Siljans jernväg) *)	36,50	3,41	1,435	4,83	2,054,000	200,000	200,000	200,000	200,000	150,000	950,000	46,25
Helsingborg—Halmstad med bibanor Kattarp—Höganäs och Kattarp—Åstorp (Skåne—Halls jernväg)	119,25	11,16	„	„	4,797,500	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	31,26
Hvetlanda—Säfsjö	29,70	2,78	0,89	3,00	631,000	—	150,000	—	50,000	100,000	300,000	47,54
Finspong—Norsholm	26,20	2,45	0,89	3,00	1,131,000	150,000	—	100,000	150,000	100,000	500,000	44,21
Stockholm—Rimbo	55,12	5,16	0,89	3,00	1,754,000	150,000	—	100,000	150,000	100,000	500,000	28,50
Delen Borås—Svenljunga af koncessionerade banan Borås—Mölneby (Kinds härads jernväg)	35,57	3,33	1,435	4,83	1,709,500	—	150,000	100,000	—	250,000	500,000	29,29
Summa	366,92	34,33	—	—	13,663,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	36,59

*) Eders Kongl. Maj:t har derjemte, med anledning af Riksdagens lemnade medgifvande, förklarat detta jernvägsbolag berättigadt att, så snart jernvägen mellan Borlänge och Insjön blifvit afsynad och godkänd, bekomma ett af Bergslagens jernvägsaktiebolag, till säkerhet för en jernvägsanläggning i enahanda riktning i Statskontoret deponerad, numera förverkadt belopp å 50,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:t har dessutom genom nådigt bref af den 11 Maj 1883 tillagt Gårds härads jernvägsaktiebolag för byggande af en 15,44 km. (1,444 mil) lång jernväg mellan Efveröd och Åhus med spårvidd 1,435 m. (4,83 fot) ett lånebidrag från Handels- och Sjöfartsfonden till belopp af 170,000 kronor, motsvarande nära 49 % af den beräknade anläggningskostnaden 347,500 kronor. Af detta lån utgick en summa af 100,000 kronor år 1883.

Genom nådigt bref af den 6 Maj 1881 har Eders Kongl. Maj:t gifvit Styrelsen till känna, att samma års Riksdag till fullbordande af jernvägen mellan Halmstad och Nässjö beviljat ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 500,000 kr., hvilket Riksdagens beslut blifvit af Eders Kongl. Maj:t gilladt, men med det vilkor att, först sedan hela jernvägen blifvit färdigbyggd och, med allt hvad dertill hörde, afsynad och godkänd samt till allmän trafik upplåten, dock ej före utgången af år 1882, den bevil-

jade summan skulle tilldelas jernvägsaktiebolaget; och har, efter det jernvägen blifvit vederbörligen afsynad och godkänd i December 1882, ofvannämnda belopp från Statskontoret år 1883 utbetalats.

De statsbidrag, som under 1883 utgått till enskilda jernvägars byggnad, uppgå sålunda till en summa af 1,600,000 kr., hvaraf 500,000 kr. såsom anslag och 1,100,000 kr. såsom lån.

Förutom ofvan stående bidrag, hvilka Riksdagen anvisat till utgående, har Eders Kongl. Maj:t genom särskilda nådiga bref tackts till följande företag bevilja bidrag, nämligen:

E. Diverse arbeten.

1) Att af Eders Kongl. Maj:ts Statskontor förskottsvis utbetalas.

Angående anslaget till istandsättande af den genom storm skadade hamnen vid Visby vägar Styrelsen

i underdånighet hänvisa till 1882 års berättelse sid. 9.

För verkställande af för år 1883 erforderliga underhålls- och reparationsarbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar, belägna å allmänna vägen mellan Stockholm och Drottningholm, tacktes Eders Kongl. Maj:t den 24 November 1882 dels anvisa ett belopp af 4,903 kr. 70 öre, dels förståndiga Styrelsen att från 1882 års räkenskaper såsom tillgång upptaga det virke, som användts till den under ombyggnad af Nockeby bro utlagda provisionela bron, hvars värde uppskattats till omkring 4,360 kronor, hvadan sammanlagda beloppet uppgått till 9,263 kr. 70 öre.

Sedan arbetena blifvit utförda och vederbörligen besigtigade samt arbetschefen, Löjtnanten C. A. Klintberg med redovisning till Styrelsen inkommit, har Styrelsen till Statskontoret öfverlemnadt redovisning å 9,261 kr. 70 öre samt till Statskontoret inbetalt återstående 2 kr.

2) Till utgående från Handels- och Sjöfartsfonden:

Genom nådigt bref af den 13 Juli 1883 beviljade Eders Kongl. Maj:t en af Stockholms Stadsfullmäktige gjord underdånig ansöknings om anslag till *upprepning och fördjupning af kanalen mellan Lilla Värtan och Djurgårdsbrunnsviken* på det sätt, att till bestridande af halfva kostnaden för upprepningen af farleden må få utgå ett belopp, ej öfverstigande 70,000 kr., under vilkor att Stockholms stad bekostar återstående upprepningskostnaden, afvensom förbinder sig att för framtiden utan bidrag från staten underhålla farleden till bestämda dimensioner. Enligt den fastställda arbetsplanen skall kanalens djup i allmänhet blifva 2,1 meter (7,07 fot), men i bergskärningar 2,3 m. (7,75 fot), dess bottenbredd 10 m. (33,68 fot), dess dagbredd vid saltsjöns lägsta vattenstånd 20 m. (67,36 fot) samt dess bottenbredd i Djurgårdsbrunnsviken 15 m. (50,52 fot).

Kontrakt om arbetets utförande inom den 31 December 1884 är af Styrelsen antaget.

Genom nådigt bref af den 6 September 1883 tacktes Eders Kongl. Maj:t, uppå underdånig ansökan af Åkers kanalbolag, ej mindre fastställa plan för ombyggnad af slussen i Åkers kanal och uppmuddring af

kanalens nedre del mellan slussen och saltsjön, dock med iakttagande af de af Styrelsen föreslagna vilkor i afseende på slussens dimensioner och nedre sluss-tröskeln och kanalens djup, än äfven för utförande af dessa arbeten anvisa ett belopp af 22,000 kr. att utgå med 12,000 kr. såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och 10,000 kr. såsom lån.

Kontrakt om slussens ombyggnad till den 1 September 1884 och om kanalens uppmuddring till den 31 December 1885 har af Styrelsen antagits den 18 December 1883.

Sammanlagda summan af de af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen för år 1883 beviljade bidrag till understödande af allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten uppgår således till 2,675,061,70 kr., hvaraf såsom anslag utgått 1,151,261,70 kr. och såsom lån ett belopp af 1,523,800 kr.

För att i ett sammanhang lemna en öfversigt öfver de anslags- och lånebelopp, som blifvit från och med 1841 till och med 1883 tilldelade allmänna arbeten, meddelas i slutet af denna berättelse följande tabeller, nämligen:

- N:o I. Angående landsvägsanläggningar inom de särskilda länen.
 N:o II. Angående beräknade medelkostnaden för en meter väg under åren 1879—1883.
 N:o III. Angående vattenaftappningsföretag m. m., länsvis.
 N:o IV. Angående beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord åren 1879—1883.
 N:o V. Förteckning på alla de statsunderstöd, som under åren 1841—1883 blifvit anvisade, dels såsom anslag, dels såsom lån.

Under år 1883 har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat tilldela nedanstående jernvägar koncession, nämligen:

Säbyholms	jernväg;
Kumla—Yxhults	»
Askersund—Skjällbergs	»

Skogstorp (station å Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg)—Hjelmarens jernväg.

Dessutom har Eders Kongl. Maj:t godkänt ritningar och lemnat tillstånd till samtrafik mellan nyss nämnde jernväg Askersund—Skyllberg och en redan nära färdigbyggd jernväg från Skylberg bruk till Lerbäcks hållplats.

Angående de för dessa jernbanor fastställda tekniska bestämmelser, tiden för arbetenas påbörjande och avslutande med mera får Styrelsen i underdå-nighet hänvisa till efter följande tab. N:o VII.

Nedan stående jernvägar hafva under år 1883, efter verkställd vederbörlig besigtning, erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik, nämligen:

för såväl person- som godstrafik:

delen Borlänge—Lennheden af Borlänge—In-sjöns jernväg; och
Efveröd—Åhus jernväg;

för endast godstrafik:
Norberg—Klackbergs jernväg.

Under år 1883 har Styrelsen, enligt föreskriften i Eders Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 15 Ok-tober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angå-ende lagfart, inteckning och utnätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under kon-kurs, för efterföljande jernvägar meddelat det i sagda nådiga förordnings 4:de § mom. 2 stadgade intyg, nämligen:

Lindfors—Nässjö af Halmstad—Jönköpings jern-vägsaktiebolags jernväg;

Gärds härads jernväg mellan Karpalund och Degeberga;

Köping—Uttersbergs jernväg;

Sundsvall—Torpsammars »

bibanan Vatjom—Matfors till föregående jernväg.

De under Styrelsens förvaltning ställda medel, som redovisats i Styrelsens till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt aflemnade hufvudbok för år 1883, hafva, utom hvad angår sjelfva jernvägsbyggnaderna, utgjorts af:

a) *Anslaget till aflöning och arvoden åt Styrelsens embets- och tjenstemän i hufvudstaden och landsorten:*

Behållning från år 1882, innestående i Riksbanken kronor 1,918: 97

Af Eders Kongl. Maj:t fastställd stat för år 1883:

Aflöning och arvoden	kronor 46,800: —	
Extra utgifter	» 7,200: —	
Tjenstgöringspenningar	» 9,400: —	» 63,400: —
Ålderstillägg	» 2,700: —	» 2,700: —

Summa kronor 68,018: 97.

Häraf har enligt 1883 års bokslut utbetalts:

Till aflöning och arvoden	kronor 58,900: —	
» vikariatsersättningar med mera	» 7,028: 37.	» 65,928: 37.

Återstod till år 1884 kronor 2,090: 60.

b) *Anslaget till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten:*

Behållning från år 1882, innestående i Riksbanken kronor 4,875: 44.

Uti Statskontoret har lyftats 1883 års anslag » 40,000: —

Summa kronor 44,875: 44.

Transport kronor 44,875: 44.

Häraf har enligt bokslutet skett följande utbetalningar:

Inspektions- och undersökningskostnader.....	kronor 16,771: 19.	
Kontroll å enskilda jernvägar	» 1,413: 10.	
Expenser hos Styrelsen och i distrikten	» 5,352: 53.	
Inventarier	» 792: 72.	
Böcker och tidskrifter	» 624: 42.	
Ved med omkostnader	» 621: 24.	
Fyllnad i anslaget till flyttning af Styrelsens embetslokal	» 293: 72.	25,868: 92.

Till *vägundersökningar* genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg:

Stockholms län.....	kronor 400: —	
Upsala »	» 500: —	
Södermanlands »	» 500: —	
Östergötlands »	» 600: —	
Jönköpings »	» 1,000: —	
Kalmar »	» 500: —	
Hallands »	» 1,000: —	
Värmlands »	» 1,000: —	
Örebro »	» 1,000: —	
Västmanlands »	» 1,000: —	
Kopparbergs »	» 3,533: —	
Gefleborgs »	» 1,000: —	
Jemtlands »	» 2,000: —	
Norrbottnens »	» 1,500: —	15,533: — 41,401: 92.

Återstod till år 1884 kronor 3,473: 52.

Anmärkning. Postafgifter hafva uppgått till kronor 583: 60, hvilket belopp blifvit af Statskontoret ersatt.c) *Underhållsarbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar:*

Behållning från år 1882	kronor 5,000: —
Under år 1883 har i Statskontoret lyftats	» 4,903: 70.

Summa kronor 9,903: 70,

hvilken summa i det närmaste för ändamålet användts. Redovisningen har till Statskontoret öfverlemnats.

d) *Afgäld från det vid Gråda kanal anlagda sågverk:*

Behållning från år 1882	kronor 683: 33.
Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län har 1882 års afgäld levererats med	» 50: —

Kassabehållning till år 1884 kronor 733: 33.

e) *För flyttning af Styrelsens embetslokal* anvisades år 1882 2,000 kr. och till årlig hyra för lokalen från och med år 1883 5,500 kr.

Behållning från år 1882	kronor 2,375: —
Uti Statskontoret har af 1883 års hyresanslag lyftats återstoden	» 4,125: —
samt återstoden af flyttningsanslaget	» 500: —

Summa kronor 7,000: —

Häraf har utbetalts:

Återstoden af flyttningsanslaget kronor 1,500: —
 samt hyran för år 1883 » 5,500: — 7,000: —

Till flyttning af Styrelsens embetslokal har dock utöfver det af Eders Kongl. Maj:t i näder anvisade anslag erfordrats ett belopp af kr. 293: 72, som utbetalts från expensmedlen.

f) *Väddö kanal:*

För kanalens räkning fans vid 1882 års slut en tillgång af kronor 3,874: 49.
 Sedan under år 1883 gjorda förbättringar samt underhåll bekostats, utgjorde öfver-
 skottet » 408: 34.

Kassabehållning till år 1884 således kronor 4,282: 83.

g) *Det å extra stat uppförda anslaget för tillsyn öfver statens jernvägsbyggnader:*

Uti Statskontoret har uppburits hela anslagsbeloppet kronor 20,000: —
 hvaraf enligt 1883 års bokslut utbetalts:

till aflöningar kronor 16,699: 95.
 » extra skrifbiträden m. m. » 2,305: 88. » 19,005: 83.

Återstod till år 1884 kronor 994: 17.

I enlighet med föreskrifterna i den för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen den 17 November 1882 utfärdade nädiga instruktion hafva under år 1883 dels fortgången af nya, till Styrelsens verksamhet hörande, arbeten, dels underhållet af äldre sådane blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats.

I fråga varande arbeten hafva utgjorts af:

A. Vägarbeten.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Omläggning af väg mellan Bockaboda och Liatorps jernvägsstation (vid Lönshult).

(Längd 2,20 km. = 7,400 fot.)

Detta arbete är under 1883 afsynadt och af Styrelsen godkänt.

Anläggning af väg från Bäckaryd till Trälshult, vägdelen inom Hamneda och Nötja socknar.

(Längd 17,84 km. = 60,100 fot.)

Vid inspektionen befans vägen bruten och dikad till hela sin längd. På grund af dröjsmål, orsakadt

af ihållande nederbörd, hade arbetsstyrelsen nödgats i underdånighet söka förlängning af tiden för arbetets fullbordande. I öfrigt har arbetet med berömvärd kraft bedrifvits och inga skäl till anmärkning mot utförandet förefunnits.

Blekinge län.

Omläggning af Sissebäcksliderna mellan Sölvesborg och skånska gränsen.

(Längd 1,56 km. = 5,083 fot.)

Ehuru detta arbete enligt kontrakt bort vara fullbordadt redan den 1 September 1883, befans dock vid inspektionen en del arbeten ännu återstå, såsom vägbansans formering medelst uttagande af behöriga sidolutningar, dessas matjordsbeklädnad, dikning å längre sträckor, fullständig grusning och uppsättning af räcken; hvarjemte vägbansans lutningsförhållanden befunnos delvis icke vara med arbetsplanen öfverensstämmande.

I anledning häraf har arbetsstyrelsen sökt och erhållit förlängning i arbetstiden till den 1 Juli 1884.

Anläggning af väg från Mölletorp till Torskors.

(Längd 2,24 km. = 7,420 fot.)

På grund af i Juli månad verkställd afsyning är detta arbete af Styrelsen godkänt.

Omläggning af Skillingeliden mellan Ronneby och Skillinge.

(Längd 0,95 km. = 3,183 fot.)

Omläggning af Björketorpsliden mellan Ronneby och Skillinge.

(Längd 0,47 km. = 1,568 fot.)

Omläggning af Skramliden mellan Skillinge och Lyckeby.

(Längd 0,30 km. = 1,000 fot.) samt

Omläggning af Bjärbyliden mellan Skillinge och Lyckeby.

(Längd 0,19 km. = 638 fot.)

Alla dessa vägförbättringar äro under 1883 afsynade och på grund deraf af Styrelsen godkända.

Kristianstads län.

Omläggning af Ullarps backe mellan Vestra Vram och Hörby.

(Längd 0,68 km. = 2,300 fot.)

Detta företag är på grund af i November verkställd afsyning af Styrelsen godkändt.

Malmöhus län.

Omläggning af Vallåkra backar på gränsen mellan Luggude och Rönnebergs härad.

(Längd 0,8 km. = 2,700 fot.)

På grund af verkställd afsyning är detta företag af Styrelsen godkändt.

Hallands län.

Anläggning af den del af väg från Anderstorp till Inseros vid Elfsborgs länegräns, som sträcker sig från Anderstorp till punkten E å kartan vid Hellesåker.

(Längd 4,37 km. = 14,720 fot.)

Detta företag, som enligt upprättadt kontrakt bort vara färdigt till afsyning före 1883 års utgång, befans vid verkställd inspektion anmärkningsfritt utfördt med undantag af vägbanans grusning, som icke kunnat till mer än hälften af den föreskrifna tjockleken verkställas af skäl, att transportvägen för gruset i följd af den ihållande nederbörden blifvit ofarbar. Slutlig afsyning har af denna anledning ej heller kunnat före årets utgång företagas.

Södra distriktets vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen, Majoren A. Remmer och extra Distriktsingeniören, Kaptenen A. Blix.

Vestra distriktet.

Göteborgs och Bohus län.

Omläggning af väg mellan Sunds färjställe i Högås socken och hemmanet Hogstorp i Skredviks socken.

a) Vägdelen förbi Rotviks- och Gunnerödsvattnen, öfver hemmanet Bros egor, förbi Bräckene till punkten K å kartan, vid Kålsby.

(Längd 4,4 km. = 14,950 fot.)

Vid inspektionen, som företogs i Oktober, befans terrasseringsarbetet å hela vägsträckan fullbordadt, alla afloppstrummor färdiga och grusningen verkställd å $\frac{3}{4}$ af väglängden. I afseende å utförandet framställdes åtskilliga anmärkningar, hvilka delgäfvos arbetsstyrelsen för felaktigheternas afhjelpande.

b) Vägdelen från punkten L å kartan, vid Kålsby till punkten M vid Möljerud.

(Längd 2,17 km. = 7,300 fot.)

Vid inspektionen befans vägbanans terrassering fullbordad å en sträcka af 1,366 m. (4,600 fot) och trenne afloppstrummor färdiga; i afseende å utförandet anmärktes åtskilliga fel, om hvilkas rättelse arbetsstyrelsen förstodigades.

Enär arbetet å båda vägdelarne icke inom den föreskrifna tiden, den 1 September 1883, var till afsyning färdigt, måste arbetsstyrelsen ingå med ansökan om förlängd arbetstid, hvilken beviljats.

Anläggning af väg från Bråröds bro vid hemmanet Hogane i Krokstads socken till gränsen mot Elfsborgs län.

(Längd 4,8 km. = 16,100 fot.)

Vid företagen inspektion funnos i arbetets utförande åtskilliga brister, hvilka arbetsstyrelsen förstodigades att ofördröjligt afhjelpa, på det att arbetet, som skulle vara fullbordadt den 1 September 1883, måtte kunna under hösten afsynas.

Anläggning af väg från Strömstad genom Skee socken till Norska gränsen vid Tysslingemoen, (delen från en å den fastställda planen med bokstafven Q betecknad punkt, midtför gården Häfve, till Strömstad).

(Längd 6,38 km. = 21,496 fot.)

Vid inspektionen hade arbetet så framskridit, att terrasseringen var i det närmaste färdig, tvänne broar, åtskilliga afloppstrummor och stödjemurar utförda och en ej obetydlig sträcka med grus belagd. Arbetet, som skötes af arbetsledare utan entreprenad, är med omsorg utfördt.

Anläggning af väg från färjstället Saltkällevik till häradsvägen mellan Öxevik och Uddevalla.

(Längd 3,95 km. = 13,310 fot.)

Vägbansans terrassering å en sträcka af omkring 3,000 m. (10,000 fot) befans utförd, ehuru ännu icke färdig.

Elfsborgs län.

Omläggning af väg mellan Rennelanda kyrka och Hede.

(Längd 5,24 km. = 17,600 fot.)

Vid inspektionstillfället pågick vägbansans terrassering samt anläggningen af afloppstrummor. Arbetet, som å entreprenad utföres, lemnade rum för åtskilliga anmärkningar, hvilka delgäfvos arbetsstyrelsen för vidtagande af rättelse.

Omläggning af allmänna vägen mellan Rennelanda och Lerdals kyrkor.

(Längd 4,38 km. = 14,720 fot.)

Terrasseringsarbetet pågick vid inspektionen å vägdelen mellan Rennelanda och Flatebyn, men var mellan Flatebyn och Lerdal knappt mer än påbörjadt.

Vermlands län.

Omläggning af väg mellan Norska gränsen vid Håns tull genom Nordmarks härad till gränsen mot Gillbergs härad.

a) *Delen från Håns tull till punkten d vid bron öfver Hånselven.*

(Längd 4,60 km. = 15,430 fot.)

Arbetet, som å entreprenad utförts, skulle enligt kontrakt vara fullbordadt den 1 September 1883; men vid inspektionsförrättningen, som egde rum i Oktober, kunde afsyningsbevis ej utfärdas, emedan åtskilliga brister förefunnos, om hvilkas afhjelpande utan uppskof arbetsstyrelsen förständigades. Enär dessa anmärkningar hufvudsakligen gällt upptagande och

rensning af tillräckligt stora diken för vattnets framsläppande, stödjemurars och vingmurars omsorgsfullare skolning, anbringandet af nöjaktiga räcken med mera samt delvis något fullständigare grusning, har denna komplettering kunnat under loppet af hösten verkställas, så att arbetet kunnat före 1883 års utgång slutligt afsynas och af Styrelsen godkännas.

b) *Delen från bron öfver Hånselven till punkten I å kartan (vester om Ulfviken).*

(Längd 8,13 km. = 26,399 fot.)

Vid inspektionen var vägen å en längd af 6,977 m. (23,500 fot) färdigterrasserad och ett större antal afloppstrummor anlagda. Arbetet, som fortgick under ledning af en erfaren ingenjör, utan entreprenad, samt omfattar ej obetydliga arbetsmängder, utföres med berömvärd omsorg och utan anmärkning.

Vestra distriktets vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen, Majoren E. Atterbom och extra Distriktsingenjören, Kaptenen Ph. Oterdahl.

Östra distriktet.

Östergötlands län.

Omläggning af väg från Bonnorp genom Vånga och Kullersta socknar till Borg och Löt.

(Längd 7,26 km. = 24,440 fot.)

Vägarbetet, som vid förrättad afsyning befans på anmärkningsfritt sätt fullbordadt, har af Styrelsen godkänts.

Omläggning af väg från Bonnorp till Borg och Löt (Längd 1,65 km. = 5,540 fot) har på grund af förrättad afsyning af Styrelsen godkänts.

Anläggning af väg från Sillstabro förbi Hycklinge till Locknevi sockengräns.

(Längd 13,3 km. = 1 mil 8,720 fot.)

Detta arbete är på grund af utfärdadt afsyningsbevis under år 1883 af Styrelsen godkänt.

Omläggning af väg från Norrköping till Söderköping.

(Längd 2,67 km. = 8,975 fot.)

Vid verkställd inspektion var arbetet påbörjadt, men för tillfället inställt i anledning af pågående rättegång med borgensmännen för den af arbetsstyrelsen afskedade entreprenören. Väglinjen

hade omstakats och förbättrats och skulle framställning om bifall till de föreslagna förändringarne till Styrelsen insändas.

Omläggning af väg mellan Björndal nära Kisa och Örsebo.

(Längd 9,41 km. = 31,830 fot.)

Vid förrättad inspektion var denna vägomläggning å en längd af omkring 3,000 m. (10,104 fot) under arbete.

Omläggning af väg mellan Kisa och Horn (delen Kisa—Vadstugan).

(Längd 9,71 km. = 32,700 fot.)

Arbetet var vid inspektionen ännu ej börjadt.

Jönköpings län.

Anläggning af väg från Nissastigen till hemmanet Hallaböke vid vägen mellan Femsjö och Färgaryd.

(Längd 12,72 km. = 1 mil 7,000 fot.)

Vid inspektionen var terrasseringsarbetet till större delen under utförande på ett anmärkningsfritt sätt.

Omläggning af väg mellan Ljungarp och Tenhults jernvägsstation.

(Längd 0,89 km. = 2,980 fot) har under 1883 afsynats och af Styrelsen godkänts.

Kalmar län.

Anläggning af väg från Grönskåra till Ekabo i Fagerhults socken.

(Längd 5,82 km. = 19,600 fot.)

Vid inspektionen var arbetet till en mindre del påbörjadt.

Anläggning af väg från Ekabo till Trippegrind inom Fagerhults och Högsby socknar

(Längd 16,0 km. = 53,900 fot.)

Väganläggningen befans till en mindre del börjad.

Östra distriktets vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen, Majoren O. Zander och extra Distriktsingeniören, Löjtnanten G. Hammarström.

Mellersta distriktet.

Stockholms län.

Ny vägförbindelse förbi Karlbergs borggård.

(Längd 0,46 km. = 1,550 fot.)

Detta arbete är under 1883 påbörjadt, fullbordadt och efter verkställd afsyning af Styrelsen godkänt.

Upsala län.

Anläggning af väg från Berg vid häradsvägen inom Bälinge härad till Hällen och Gråmuren.

(Längd 15,6 km. = 52,598 fot) Anläggningen var vid besigtningstillfället påbörjad och mer än 1 mil af vägen bruten, åtskilliga ofördelaktiga afvikelser från den fastställda planen hade egt rum, hvilka anmärktes till rättelse.

Södermanlands län.

Omläggning af väg mellan Svärta kyrka och Gnesta station (vägdelen mellan Svärta och Aspa).

(Längd 7,16 km. = 24,150 fot.)

För denna sedan 1882 pågående omläggning var vid inspektionstillfället större delen af vägbanan färdigbildad, hvarvid mindre, till förbättringar ledande, afvikelser från den ursprungliga planen blifvit gjorda. Sagde afvikelser hafva blifvit godkända och i öfrigt gjordes inga andra anmärkningar än beträffande utförandet af några trummor af sten.

Örebro län.

Anläggning af väg från Grythytted till landsvägen mellan Hjulsjö och Jernboås kyrkor (delen Hjulsjö sockengräns—Gränbäcken).

(Längd 4,50 km. = 15,200 fot.)

Vid i Juli månad förrättad inspektion befans väganläggningen i det närmaste fullbordad på ett i allo förtjenstfullt sätt. Efter senare, på arbetssyrelsens bekostnad företagen, afsyning blef arbetet af Styrelsen godkänt.

Vestmanlands län.

Fortsättning af väganläggningen inom Möklinta socken från gränsen mot Vester-Fernebo socken till Rosshyttans jernvägsstation å norra stambanan.

(Längd 2,24 km. = 7,647 fot.)

Denna väganläggning befans vid inspektionen till en stor del fullbordad och arbetet särdeles väl utfördt.

Mellersta distriktets vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen, Majoren G. Nerman.

Nedre norra distriktet.

Kopparbergs län.

Omläggning af väg från Holens by till Skattunge by samt anläggning af väg från Orsa kyrkby till Hansjö i Orsa socken.

(Längd 10,1 km. = 34,105 fot.)

Tiden för detta arbetes fullbordande har blifvit framflyttad till 1 September 1884.

Omläggning af väg från Falun förbi Bjursås till Boda kapell (delen Storsveden—Andersbokärn).

(Längd 6,31 km. = 21,250 fot.)

Sedan arbetet blifvit i vederbörlig ordning afsynadt och jemväl några mindre vidtagna förändringar förordade, blef detsamma af Styrelsen godkänt.

Omläggning af väg mellan Stora Dicka by och Fors jernvägsstation i Folkärna socken.

(Längd 9,19 km. = 30,880 fot.)

Företaget befans vid besigtningen utfördt i öfverensstämmelse med den gillade planen, hvarföre detsamma af Styrelsen godkänts.

Om- och anläggning af väg från Nordanåkers by i Ytter-Malungs kapellförsamling till Rishedens by i Äppelbo socken (delen mellan Nötberget, öfver Högändan, och Risheden jemte bro öfver Vestra Dalelven vid Risforsen).

(Längd 3,62 km. = 12,200 fot.)

Detta arbete, som af statsmedel erhållit ett understöd af 10,200 kronor, har under 1883 påbörjats.

Gefleborgs län.

Iståndsättande af Kårbölevägen inom Färila socken.

(Längd 5,6 km. = 18,980 fot.)

Sedan de redan vid 1881 års inspektion anmärkta bristerna, hufvudsakligen beträffande grusning, blifvit afhjelpa, blef denna vägsträcka af Styrelsen godkänd.

Omläggning af väg inom Jerfsö socken förbi Skärstra och Skredviks byar till Färila sockengräns (den del, som sträcker sig från en punkt S' på plan-kartan vid Sjövesta till gamla vägen inom Ljusdals socken.)

(Längd 6,52 km. = 21,820 fot.)

Efter slutlig afsyning af den färdiga vägen blef arbetet af Styrelsen godkänt.

Vesternorrlands län.

Omläggning af väg mellan Gideå och Trehörningssjö kyrkor (delen inom Gideå socken).

(Längd 23,52 km. = 2 mil 7,220 fot.)

Den färdigbygda delen af denna vägomläggning befans vid inspektionen, med undantag af ett par kortare sträckor, anmärkningsfritt utförd.

Jemtlands län.

Anläggning af väg från Trångsvikens station till sockenvägen mellan Mattmars och Alsens kyrkor, jemte omläggning af en mindre del af nämnde sockenväg.

(Längd 9,04 km. = 30,449 fot.)

Arbetet å denna väganläggning var vid inspektionstillfället till stor del fullbordadt. Några smärre, till förbättring ledande afvikelser i den ursprungliga planen voro vidtagna.

Anläggning af väg från Vallu by i Håsjö socken till Ljungå i Hellesjö socken (delen mellan Vallu och Hellesjö).

(Längd 25,6 km. = 2 mil 14,150 fot.)

Detta vägarbete var vid inspektionen i det närmaste färdigt, med undantag af grusning.

Mot arbetets utförande framställes en del anmärkningar till rättelse.

Anläggning af väg från Gäddede i Frostvikens socken till riksgränsen mot Norge.

(Längd 4 km. = 13,432 fot.)

Vägen var vid inspektionstillfället färdigbruten, men mot arbetets utförande framställes åtskilliga anmärkningar, såväl beträffande vägbanans plan och profil som rörande sjelfva arbetet. De viktigaste anmärkningarna af sist nämnde slag afsågo vattenafloppens otillräcklighet, då dels dikena nästan öfver allt voro för små, och dels i stället för broar med spann af 10—15 och 25 fots vidder, smärre broar eller trummor voro uppförda.

Vägarbetena inom nedre norra distriktet äro inspekterade dels af Distriktschefen, Majoren R. Schough dels af extra Distriktsingeniören Kaptenen G. Nyström.

Öfre norra distriktet.

Vesterbottens län.

Anläggning af väg mellan Sorsele och Strycksele med sidoväg från Lycksele till Ruskträsk.

(Längd af hufvudvägen 179,78 km. = 16,82 mil, af sidovägen 32,07 km. = 3 mil.)

Hela vägen befans vid inspektionen bruten och planerad samt till stor del grusad. Åtskilliga afvikelser från den fastställda planen hafva vidtagits, synnerligast mellan Lycksele och Husbondeliden, hvilka såväl i plan som profil medfört förbättringar och ådagalägga att arbetet njutit sakkunnig ledning. Vid inspektionstillfället anmärktes dock ännu vissa ofullständigheter i arbetets utförande, såsom återstående dikning i sidolutande mark, hvarjemte vägbankarnes doseringar flerstädes äro brantare, än som med arbetsplanens bestämmelser och nödig trygghet för vägens bestånd vore förenligt. I öfrigt är brobyggnaden öfver Björksjöträskbäcken ännu ej utförd. På längre sträckor hotar växtligheten att betäcka vägbanan icke blott med mossor och gräs, utan äfven med högväxta arter, hvars undanrödjande synes varda ganska kostsamt.

Anläggning af väg mellan Lycksele och Stensele.

(Längd 101,3 km. = 9 mil 17,100 fot.)

Vid inspektionen anmälades detta arbete färdigt till afsyning, och ehuru sjelfva vägbanan befans i ett godt skick, kunde likväl vägbyggnadens godkännande såsom fullbordad icke förordas, emedan erforderlig dikning och vattenaflopp å längre sträckor saknades, äfvensom doseringarne i sidolutande mark befunnos för branta och sakna de stödjemurar, som i arbetsplanen föreskrifvas. I följd häraf har arbetsstyrelsen förständigats att ställa sig de framställda anmärkningarne till efterrättelse. Kostnaden för denna väganläggning synes i verkligheten komma att ej obetydligt öfverstiga den beräknade.

Anläggning af väg mellan Stensele och Stor-Uman.

(Längd 3,95 km. = 13,300 fot.)

Vid inspektionen anmälades detta arbete färdigt till afsyning; men då detsamma lemnade rum för samma anmärkningar, som det näst föregående, kunde afsyningsbevis om dess fullbordande icke meddelas.

Omläggning af vägen från Umeå till Lycksele, delen från Ekorrsjö till Hällforsen nära Lycksele, samt anläggning af ny förbindelseväg derifrån till nya vägen till Sorsele.

(Längd 15,44 km. = 1 mil 16,000 fot.)

Vid inspektionen hade arbetet så fortskridit att, med undantag af kortare sträckor, hela väglängden var bruten och grusningen börjad. Anmärkningar mot brister i utförandet af samma slag, som vid föregående tvänne arbeten omnämnts, delgäfvos vederbörande arbetsstyrelse för rättelse.

Omläggning af väg jemte brobyggnad vid Hjukens by.

(Väglängd 0,62 km. = 2,088 fot.)

Arbetet anmälades till afsyning färdigt; men enär detsamma i vissa afseenden visade sig kräfva fullständigande, kunde slutligt afsyningsbevis icke utfärdas, hvarom arbetsstyrelsen erhöll förständigande.

Norrbottnens län.

Omläggning af väg mellan Luleå och Gäddvik.

(Längd 5,29 km. = 17,800 fot.)

Vid inspektionen befans hela väglinien under arbete och en del afloppstrummor anlagda. Återstående arbeten voro dikning, planering, utvidgning af byvägen samt grusning. Några mindre avvikelser från planen, af hvilka de flesta utgöra förbättringar, hade vidtagits och torde således icke hindra arbetets godkännande.

Anläggning af väg mellan Haapakylä och Svanstein (förut kallad: Matarengi—Turtola).

(Längd 1,34 km. = 4,500 fot.)

Vägens planering enligt den äldre arbetsplanen hade börjats å en stor del af väglängden, men då obetydligt häraf tillhörde 1883 års arbeten, var härvid nu intet att anmärka.

De enligt senast fastställda arbetsplan bestämda brobyggnaderna öfver de vattendrag, som af vägen

korsas, voro under arbete och, med undantag af en, nära fullbordade med tillhörande uppfarter. En afvikelse från den fastställda planen i fråga om grundläggningssättet för en af broarne hade vidtagits, hvarföre arbetsstyrelsen förständigades att till denna förändring söka vederbörligt tillstånd.

Anläggning af väg mellan Elfsbyn och Finnäset med biväg från Muskus till Visstråk: delen från Kors-tråk till Muskus.

(Längd 10,74 km. = 1 mil 170 fot.)

Vid inspektionen befans hela denna vägdel så till vida bruten och planerad, att endast några mindre kompletteringsarbeten återstodo. Bron öfver Muskusbäcken var under arbete, äfvensom grusning börjad. Åtskilliga afvikelser från den fastställda väglinien hade vid arbetets utförande vidtagits, för hvilkas godkännande arbetsstyrelsen förständigades inkomma med af karta och profilritningar åtföljd anmälan.

Öfre norra distriktets vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen Majoren L. Berg och extra Distriktsingenjören Kaptenen A. F. O. Cederberg.

Följande med statsbidrag understödda vägarbeten hafva under 1883 blifvit kontraktsevenligt fullbordade och af Styrelsen godkände, nämligen:

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Km.	Mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Omläggning af backarne vid Lönshult å vägen mellan Bockaboda gästgivaregård och Liatorps jernvägsstation i Kronobergs län.....	2,20	0,20	7,500	—	5,000	—
Väganläggning mellan Mölletorp och Torskors i Blekinge län.....	2,20	0,20	6,900	—	4,000	—
Omläggning af Björketorpsliden på vägen mellan Ronneby och Skillinge i samma län.....	0,46	0,05	2,700	—	1,800	—
Omläggning af Skillingeliden på samma vägsträcka i samma län.....	0,94	0,09	3,000	—	2,000	—
Omläggning af Skramliden på vägen mellan Skillinge och Lyckeby i samma län.....	0,30	0,03	1,560	—	1,040	—
Omläggning af Bjärbyliden på samma vägsträcka i samma län.....	0,19	0,02	1,110	—	700	—
Transport	6,29	0,59	22,770	—	14,540	—

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Km.	Mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	6,29	0,59	22,770	—	14,540	—
Omläggning af Ullarpsbacken mellan Vestra Vram och Hörby i Kristianstads län.....	0,68	0,06	5,600	—	3,700	—
Omläggning af Vallåkrabackarne på gränsen emellan Luggude och Rönnebergs härad i Malmöhus län.....	0,80	0,07	28,000	—	17,050	—
Väganläggning mellan Bråröds bro vid hemmanet Hogane och gränsen mot Elfsborgs län i Göteborgs och Bohus län.....	4,78	0,45	14,700	—	9,800	—
Vägomläggning mellan Attorp och Dals- torps kyrka jemte biväg från Attorp till Vegby i Elfsborgs län.....	8,00	0,75	17,954	—	12,000	—
Vägomläggning från Håns tull vid norska gränsen till bron öfver Håns- elfven å sträckan Håns tull—Silbo- dals sockengräns i Värmlands län...	4,58	0,43	40,550	—	27,000	—
Vägomläggning från Bonnorps genom Vånga och Kullersta socknar till Borg och Löt i Östergötlands län...	7,26	0,68	19,422	—	12,900	—
Ytterligare förbättringar å samma väg- sträcka.....	1,65	0,16	3,700	—	2,400	—
Väganläggning mellan Sillsta bro och Locknevi sockengräns i samma län	13,28	1,25	35,300	—	18,000	—
Vägomläggning mellan hemmanet Ljung- arp och Tenhults jernvägsstation i Jönköpings län.....	0,85	0,08	3,250	—	840	—
Anläggning af ny väg förbi Karlbergs borggård i Stockholms län.....	0,46	0,04	4,600	—	2,300	—
Väganläggning från gränsen mellan Grythyttedens och Hjulsjö socknar till Gränbäcken i sistnämnde socken å sträckan från Grythyttedens gästgif- varegård och kyrkby till vägen mellan Hjulsjö och Jernboås i Örebro län...	4,51	0,42	15,750	—	10,500	—
Vägomläggning från Åsgarn, å ena, och Stora Dicka by, å andra sidan, till Fors jernvägsstation i Koppar- bergs län.....	9,17	0,86	11,260	—	7,500	—
Vägomläggning från Falun förbi Bjursås till Boda kapell, delen Storsveden —Andersbokärn, i samma län.....	6,31	0,59	18,887	42	12,500	—
Iståndsättande af den del utaf Kårböle- vägen, som sträcker sig inom Färila socken i Gefleborgs län.....	5,63	0,50	9,227	64	6,100	—
Vägomläggning mellan Haapakylä och Luppö å sträckan Kojvukylä—Haap- akylä i Norrbottens län.....	12,35	1,15	16,830	—	11,200	—
Väganläggning mellan Svensbyn och allmänna landsvägen vid Rönäs i Piteå socken med bro öfver Roka elf i samma län.....	1,66	0,15	5,400	—	2,000	—
Väganläggning mellan Elfsbyn och Korstråk å sträckan Elfsbyn—Fin- näset i samma län.....	10,69	1,00	16,700	—	11,100	—
Summa	98,95	9,23	289,901	06	181,430	—

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

I. Hamnarbeten.

Södra distriktet.

1. Kongsbacka hamn.

(1,8 à 2,1 m. = 6 à 7 fot under havets m. v. y.)*

Denna hamn befans vid inspektionen i ungefär samma skick som vid föregående besigtning. Vattendjupet från inloppet upp till stadens bryggor har medelst muddring underhållits vid omkring 2 à 2,15 m. (6,7—7,2 fot) under medelvattenytan.

2. Varbergs hamn.

(2,7 m. = 9 fot under havets m. v. y.)

Vid verkställd inspektion hade arbetena å hamnens utvidgning sålunda fortskridit:

För vestra vågbrytarens förlängning var hela undervattensbyggnaden fullbordad, samt öfvervattensbyggnaden — med undantag af den del af bröstvärnet, som enligt föreskrift skall formas af beton — uppförd af gråsten i cementbruk. För fästande af ett par under en våldsam storm rubbade stenar i glacisen föreskrefvos åtgärder. Hela pirhufvudet var äfvenledes fullständigt färdigmuradt af huggen gråsten i cement och å detsamma pågick uppsättning af ett fyrtorn af trä, hvars lanternin kommer att anbringas på en höjd af 7,125 m. (24 fot) öfver medelvattenytan.

För den isolerade delen af norra vågbrytaren var undervattensbyggnaden, med en inre dosering 1:1 och en yttre = 1:3, utfylld å pierres perdues till 5,344 m. (18 fots) bredd i vattenytan, pirhufvudkistan sänkt och fylld med béton, samt pirhufvudets öfverbyggnad under uppförande i form af en stympad kon 2,375 m. (8 fot) hög med en öfre diameter af 6,947 m. (23,4 fot) och sidolutningar 10:1.

För östra lastpirens fullständigande voro bålverkshälskajer med en längd af 237,5 m. (800 fot) i det närmaste färdigbygda, hvarjemte den utdömda delen af gamla östra vågbrytaren var upprifven och muddring derstädes verkställd till 4,75 m. (16 fots) djup.

*) De under rubriken upptagna, till ett visst vattenstånd hänfödda siffror utmärka det största djup, som i hela hamnen eller någon af dess delar skall förefinnas.

Genom muddring i gamla och nya hamnbassinen voro 17,012 kbm. (650 kub.st.) lera och sand upptagne. Djupet befans i hela gamla och en del af nya hamnbassinen längs kajerna vara 4,75 m. (16 fot) under medelvattenytan.

Utförandet af samtliga till hamnutvidgningen hörande arbeten befans i allo fullgodt äfvensom intet skäl till anmärkning förekom mot underhållet af äldre delar af denna hamn.

3. Träslöfs hamn.

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

De vid föregående inspektion framhållna bristerna å denna hamnanläggning qvarstå delvis ännu, ehuru de upprifna delarna af vågbrytarens öfvervattensbyggnad blifvit igenfyllda med medelstora block, som dock sedermera ånyo upprifvits af sjön. Uppgrundningen i bugten inom vågbrytaren har äfven fortgått, ehuru ej fullt så hastigt, som under de senast förflutna trenne åren.

Förslag till bristernas afhjelpande kommer att af inspektionsförrättaren snarast underställas vederbörligt godkännande.

4. Galtabäcks hamn (under arbete).

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Vid inspektionen befans lastbryggan med tvänne pollare af huggen granit, tvänne båttrappor samt tvänne kölhavningskistor fullt färdiga, inseglingsrännan genom muddring fördjupad till 2,375 m. (8 fot) under medelvattenytan med en bottenbredd af minst 30 m. (100 fot), hvarjemte arbetena å vågbrytarens undervattensbyggnad fortgingo. Mot utförda arbeten framställes ej någon anmärkning.

5. Glommens hamn.

(Längst in i hamnen: 1,2 à 1,5 m. = 4—5 fot under havets m. v. y.)
(I främre delen: 2,4 à 3,0 m. = 8—10 d:o d:o d:o)

De vid föregående inspektion anmärkta bristerna hafva blifvit försvarligt afhjelpade och någon nämnvärd skada å vågbrytarna har sedan dess icke inträffat.

Inseglingsgattet var rensadt, så att djupet derstädes utgjorde 2,67 m. (9 fot) under medelvattenytan, då deremot djupet närmast inom vågbrytarne fortfarande endast uppgick till 2,1 m. (7 fot).

6. *Falkenbergs hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Ingen nämnvärd skada har sedan föregående inspektionen uppkommit å de begge vågbrytarne, hvar emot den gamla stenkajen uppe vid staden rasat på en sträcka af omkring 18 m. (60 fot). Vid inspektions-tillfället pågick återuppförandet af denna kaj äfvensom grundläggningsarbeten för en ny kajbyggnad med en längd af 204 m. (687 fot) i fortsättning af den nyssnämnda äldre lastkajen. Mot grundläggningen för den nya kajen framställdes flere väsentliga anmärkningar.

Fyra st. nya ballastbryggor voro derjemte anordnade mellan dragvägen och ofvannämnde kajer, äfvensom en ny stenkaj blifvit uppförd för att bilda strandskoning till skydd för den till nuvarande lastageplatsen vid tullkammaren ledande gatan.

Medelst det nya ångmudderverket har rännen upp till stadens bryggor uppmuddrats till ett djup af 2,4 å 2,67 m. (8—9 fot), då deremot vattendjupet vid pirhufvudena endast befans uppgå till 2,3 m. (7,75 fot), hvilket anmärktes till afhjelpande.

Ingen anmärkning framställdes mot underhållet af vågbrytare, dragvägar och lastbryggor.

7. *Busörens hamn.*

Denna hamn har ej under 1883 inspekterats.

8. *Halmstads hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Den af hamnstyrelsen beslutade ombyggnaden af vestra hamnarmen har under 1883 verkstälts och erforderliga förstärkningsåtgärder vidtagits, der sådane ansetts vara af nöden. I fortsättning af hamnarmens landfäste har derjemte på land en vågbrytare uppförts för att hindra flygsand och tång att vid högt vatten spolas öfver hamnarmen och uppgrunda ån.

En del af strandskoningen mellan lotshyddan och vestra hamnarmen har blifvit omlagd och förstärkt med pålning längs vattenlinien, hvarjemte ock å östra stranden 10 stycken pollare anbragts.

Fördjupningsarbeten hafva pågått dels i hamnen och inloppsrännan och dels vid samt utanför fyrtor-net å vestra pirhufvudet. Muddringen har utförts till 3,6 m. (12 fots) djup under medelvattenytan. I inseglingsrännan var dock vattendjupet endast 3,27 m. (11 fot), hvadan högst 2,67 m. (9 fot) djupgående fartyg vid hvarje vattenstånd kunna inlöpa i hamnen.

Mot underhållet af hamnbyggnaden framställdes ingen annan anmärkning.

9. *Engelholms hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under havets m. v. y.)

Några under vinterstormarne inträffade mindre skador voro behörigen reparerade.

Genom en svår höstflod under nästlidne Oktober månad har en uppgrundning bildats vid inloppet till hamnen, så att djupet i inseglingsrännan ej kan anses större än högst 2,08 å 2,15 m. (7—7,24 fot).

10. *Mölle hamn.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Några smärre skador å öfverbyggnaden voro vid inspektionen afhjelpa, hvarjemte innerst i gamla båthamnen uppförts en 15 m. (50,5 fot) lång stenkaj med en höjd af 1,78 m. (6 fot).

De vid föregående inspektion framställda anmärkningarne hade hamnstyrelsen ej ställt sig till efterrättelse, hvarföre hon ånyo förständigades att vidtaga erforderliga åtgärder för de då anmärkta bristernas afhjelpande.

Djupet i hamnen var oförändradt, eller 2,67 m. (9 fot).

11. *Höganäs hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Vestra vågbrytaren befans vid inspektionen i utmärkt skick och för den beslutade tillbyggnaden till densamma, hvartill statsanslag af 77,000 kronor

erhållits, voro 24 st. block af s. k. askbéton, hvartdera hållande 8 kbm. (306 kub.f.), färdiggjutna.

Fyllning inom bålverket mellan vågbrytaren och stora lastbryggan pågick.

Vattendjupet inom vågbrytaren medgifver 4 à 4,75 m. (14 à 16 fot) djupgående fartyg att der angöra och erhålla skydd mot sjögång.

12. *Lerbergets hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Norra vågbrytaren befans vid inspektionen i godt skick.

Beträffande södra vågbrytaren anmärktes försummelse af den vid föregående inspektion meddelade föreskriften om fogstrykning.

Muddring har under sommaren verkstälts och var vid inspektionstillfället vattendjupet i inseglingsgattet 1,8 m. (6 fot) samt i hamnbassinen 1,5 m. (5 fot).

13. *Vikens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Hamnbyggnaden befans vid inspektionstillfället i godt skick.

1,753 kbm. (67 kub.st.) sand och tång hade blifvit uppmuddrade och afförda ur hamnbassinen för en uppgifven kostnad af 1,200 kronor.

Djupet i inseglingsgattet och hamnbassinen var fullt 1,8 m. (6 fot).

14. *Helsingborgs hamn.*

(Gamla bassinen 4,8 m. = 16 fot under havets m. v. y.)

(Nya d:o 3,6 m. = 12 " " " ")

Ett godsmagasin 22,7 m. (76,3 fot) långt och 4,16 m. (14 fot) bredt med en deruti inrymd vågbod har uppförts å den norra vågbrytaren, hvarjemte inseglingsgattet blifvit fördjupadt till 5,79 m. (19,5 fot) under medelvattenytan.

Mot underhållet af hamnen och dertill hörande inrättningar förefans intet skäl till anmärkning.

15. *Rådå hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under havets m. v. y.)

Utanför södra hamnarmens pirhufvud och i inseglingsgattet har djupet genom af sydliga stormar orsakade uppgrundningar minskats ända till 1,5 m. (5 fot). Genom under den blida årstiden verkställd muddring har emellertid det förutvarande djupet återvunnits, så att 2 m. (6,7 fot) djupgående fartyg kunna angöra hamnen.

Förslag till fördjupning af såväl inseglingstrännan som yttre och inre hamnbassinen är af inspektionsförrättaren afgifvet.

Mot underhållet af hamnbyggnaden framställes ej någon anmärkning.

16. *Ålabodarnes hamn.*

(2,5 m. = 8,4 fot under havets m. v. y.)

Denna i November månad 1881 påbörjade hamnanläggning fullbordades i början af Augusti 1883 och blef vid den 25 i samma månad företagen inspektion afsynad, samt derefter af Styrelsen godkänd.

17. *Kyrkbackens hamn på ön Hven.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Muddringsarbeten för vattendjupets bibehållande hafva under kortare tid pågått, och kunna vid hvarje vattenstånd 2,08 m. (7 fot) djupgående fartyg angöra denna hamn.

18. *Landskrona hamn.*

(9,8 à 12 m. = 33 à 40 fot under havets m. v. y.)

(De inre kanalerna 3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Norra sidans bålverk i Nyhamn har blifvit ombygdt till hela sin längd, utgörande 137,2 m. (462 fot).

15,834 kbm. (605 kub.st.) muddermassa har under loppet af 1883 medelst ångkraft upptagits och användts till utfyllning af de mot jernvägsområdet belägna vallgrafvarna, hvarigenom icke obetydliga upplagsplatser i närheten af hamnen förvärfvats.

I öfrigt var hamnen i fullgodt skick vidmakt-hållen, hvadan någon anmärkning ej framställes.

19. *Barsebäcks hamn.*

(1,2 à 1,9 m. = 4 à 6 fot under hafvets m. v. y.)

Arbetet med iståndsättande af den skadade vågbrytarens öfvervattensbyggnad — hvartill ett statsbidrag af 4,000 kronor af Eders Kongl. Maj:t blifvit i nåder anvisadt — afsynades den 24 Augusti 1883 och har på grund deraf af Styrelsen godkänts.

Seglingsdjupet befans oförändradt och anläggningen i öfrigt i det skick, att något skäl till anmärkning ej förefans.

20. *Malmö hamn.*

(5,6 m. = 19 fot under hafvets m. v. y.)

Vid denna hamnanläggning blefvo under 1883 följande arbeten verkställda:

Reparationer å bålverkskajerna och svängbroarne, hvarjemte å dockbrons norra landfäste anordning vidtagits för att möjliggöra större hjulångares passage genom broöppningen;

Ytterligare ett jernvägsspår af 326,6 m. (1,100 fots) längd har nedlagts å Vestra Kajgatan.

För fördjupning af hamnbassinerna hafva under större delen af den blida årstiden tvänne ångmudderverk varit i verksamhet, medelst hvilka blifvit upptagen en muddermassa af 61,922 kbm. (2,366 kub.st.)

För att förena östra landinkräkningen med ångbåtshamnen, uppfördes emellan äldre fördämningsvallen och nya östra hamnarman en ny fördämningsvall med glacis af sten i kallmur å den mot sjön vettande sidan på en sträcka af 400,8 m. (1,350 fot). För att kunna införa lastade mudderpråmar är derjemte upptagen en kanal af 712,5 m. (2,400 fots) längd, 17,8 m. (60 fots) bredd och 1,5 (5 fots) djup.

21. *Skanörs hamn.*

(1,5 à 2,2 m. = 5 à 7,3 fot under hafvets m. v. y.)

De vid föregående inspektion lemnade föreskrifterna om skyddsarbeten hade ej föranledt erforderlig åtgärd; hvarföre de förut gjorda anmärkningarna mot underhållet fortfarande vidhöllas.

Förslag till hamnens förstärkning och fördjupning var emellertid genom hamndirektionens försorg utarbetadt.

22. *Trelleborgs hamn.*(Yttre hamnen och östra bassinen: 4,8 m. = 16 fot under hafvets m. v. y.)
(vestra " 3,6 m. = 12 " " " ")

De för hamnens utvidgning verkstälde arbeten blefvo af inspektionsförrättaren afsynade, i sammanhang hvarmed, beträffande äldre anordningar i hamnen, anmärktes: att vågbrytarne inom den närmaste framtiden behöfva ombyggas eller åtminstone i betydlig mån förstärkas och repareras. Arbetena äro af Styrelsen godkända.

23. *Abäckås hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under hafvets m. v. y.)

I det igenfyllda gattet emellan södra och vestra hamnarmarne har påfyllning af sten fortgått och genom den sålunda bildade dammen har uppgrundning af sand och tång betydligt minskats och kommer efter all sannolikhet att alldeles upphöra, när dammen erhållit den höjd att ej uppgrundningsämnen kunna sköljas öfver dess krön.

Djupet i inloppet och närmast inom vestra vågbrytaren var oförändradt och ingen anmärkning framställdes mot hamnbyggnadens underhåll.

24. *Ystads hamn.*

(4,8 m. = 16 fot under hafvets m. v. y.)

Å denna hamnanläggning hafva flera arbeten pågått.

Den år 1882 påbörjade lastkajen längs vestra vågbrytarens inre del färdigbygdes fullständigt till en längd af 150 m. (505 fot). Å lastkajens i medeltal 12 m. (40 fot) breda krön var ett jernvägsspår utlagdt, som genom en vändskifva blifvit satt i förbindelse med vestra hamnspåret till jernvägsstationen, hvarjemte 11 stycken svåra pollare blifvit inmurade och genom förankringar af jernvägsskenor fästade vid den äldre muren på vågbrytarens förutvarande kajplan.

Arbetet med den gamla lastbryggans ombyggnad var påbörjadt och hade vid inspektionstillfället så fortskridit, att gamla bryggan var rifven till omkring 0,6 m. (2 fot) under vattenytan, hvarjemte allt för den nya byggnadens grundläggning hinderligt virke blifvit upptaget och muddring till 6 m. (20 fots) djup verkstälts under och rundt omkring den blifvande bron. För undervattensbyggnaden till nämnde bro voro 12 stycken sänkkistor sammantimrade med en största längd af 10,7 m. (36 fot), bredd i basen 6 m. (20 fot) och höjd 5,4 m. (18 fot) samt till spåntväggarna erforderligt virke anskaffadt och tillrustadt. 230 st. bétonblock till grundskiftet i kajmuren voro derjemte färdiggjutna och betäcknings- samt hörnsten af granit anskaffad.

Sex stycken nya duc d'alber hafva blifvit uppsatta och ett nytt godsmagasin af corrugerad och galvaniserad jernplåt, 18,3 m. (61,6 fot) långt och 9,15 m. (30,8 fot) bredt, uppfördt.

För hamnområdets fördjupning hafva muddringsarbeten pågått dels med ångkraft dels för hand. 11,777 kbm. (450 kub.st.) muddermassa har upptagits och större delen deraf användts till fyllning inom de nya undervattensbyggnaderne.

Vattendjupet i inseglingsgattet var 5,3 m. (18 fot).

I anmärkningsväg antecknades endast att glacisen å en del af vestra vågbrytarens yttersida ännu icke till följd af naturhinder kunnat till fullo repareras, samt att pålbryggan midtför jernvägsstationen och den förtimrade kajen mellan stora lastbryggan och vestra vågbrytaren visserligen ännu äro i fullt brukbart skick, men snart kräva ombyggnad. I öfrigt förefunnos ej skäl till anmärkningar vare sig mot underhållet af äldre arbeten eller mot utförandet af pågående nya.

25. *Kåseberga hamn.*

(0,9 å 1,5 m. = 3 å 5 fot under havets m. v. y.)

Denna under arbete varande hamnanläggning har under 1883 blifvit färdigbyggd, hvarvid flere förstärkningar och tillägg till det ursprungliga förslaget med inspektionsförrättarens medgifvande blifvit gjorda.

Innan afsyning af den färdiga hamnen kunnat verkställas uppkom emellertid en synnerligt svår syd-

vestlig storm, åtföljd af så våldsam sjögång, att hela öfvervattensbyggnaden å pirhufvudet samt yttre delen af bröstvärnet och utsidan af doseringen å vestra vågbrytaren blef sönderbruten på en sträcka af omkring 74 m. (250 fot). Den återstående delen af bröstvärnet och yttre doseringen samt hela inre sidan af denna hamnarm förblefvo oskadade äfvensom hela östra vågbrytaren qvarstod i orubbadt skick.

Något skäl till antagande att vårdslöshet vid arbetets utförande vållat den timade skadan förefans ej, och olyckan är desto kännbarare för det sträfsamma fiskeläget, som den beräknade byggnadskostnaden redan öfverskridits med 2,000 kronor och det beviljade statsbidraget endast uppgår till hälften af det ursprungliga kostnadsförslagets slutsumma. Vederbörande tillråddes att hos Eders Kongl. Maj:t göra underdånig framställning om ett års förlängning i arbetstiden för skadornas afhjelpande och hela anläggningens fullbordande.

Vattendjupet i inseglingsgattet och strax inom vestra vågbrytaren var 2,4 m. (8 fot) och har det samma äfven inne i bassinen tillökats genom upptagning af stora massor småsten och sand.

26. *Skillinge hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Genom afschaktning med spade vid under 1883 års sommar inträffade ovanligt låga vattenstånd har den inre hamnbassinen kunnat i så väsentlig grad fördjupas, att 1,5 m. (5 fots) vatten numera finnes, der botten förut låg torr.

Ingen anmärkning mot underhållet framställdes.

27. *Nöbbelöf—Branteviks hamn, och*

(1,3 m. = 4,5 fot under havets m. v. y.)

28. *Simris—Branteviks hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Vid inspektion af dessa hamnanläggningar befunnos båda med bibehållna vattendjup i fullgodt skick, utan att någon reparation å vågbrytarne varit erforderlig.

29. *Simrishamns hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under hafvets m. v. y.)

Båda vågbrytarne befunnos i samma skick som vid föregående inspektionstillfälle och anmärktes ännu en gång nödvändigheten af förstärknings anbringande kring norra vågbrytarens pirhufvud.

Under 1883 hafva vid denna hamnanläggning följande arbeten blifvit verkställda:

Stora lastbryggan har blifvit reparerad och förstärkt; en vändskifva nedlagd midtför nämnde lastbryggas landfäste och från densamma tvänne ändspår utlagda, det ena med en längd af 149 m. (500 fot) på lastbryggan och det andra med 36 m. (121 fots) längd i riktning mot den mindre landgångsbryggan.

Genom upptagning af 4,000 kbm. (153 kub.st.) muddermassa har vattendjupet — som i inseglingsgattet bibehåller sig oförändradt 5,64 m. (19 fot) — i hamnbassinen blifvit tillökadt så, att segelrännan upp till lastbryggan har ett djup af 4,75 m. (16 fot). Genom sprängningsarbeten å klippgrundet å norra sidan om lastbryggan har vunnits en så bred ränna af 3,3 m. (11 fots) djup att samtidig passage derigenom medgifves för tvänne fartyg af 3 m. (10 fots) djupgående. Å sydöstra sidan af nämnde klippgrund är afvenledes genom sprängning djupet ökad till 3 m. (10 fot). Tillsammans blefvo från detta klippgrund 235 kbm. (9 kub.st.) berg undansprängda.

30. *Kiviks hamn.*

(2,67 m. = 9 fot under hafvets m. v. y.)

Då en uppgrundning utanför lastbryggans norra sida uppkommit, som tillskrifvits den för förekommande af sanddrift från bugten i hamnens sydligaste del uppförda fördämningen, har med inspektionsförrättarens vilkorliga medgifvande en 15 m. (50,5 fot) bred öppning upptagits i bemälde dam, i afsigt att genom sjelfmuddring söka återvinna förut befintligt djup. Resultatet af denna åtgärd kunde dock vid inspektionstillfället ännu ej med full säkerhet utrönas.

Ingen anmärkning mot underhållet framställdes.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse. 1883.

31. *Hvitemölla hamn.*

(0,9 å 3,0 m. = 3 å 10 fot under hafvets m. v. y.)

Sedan denna under 1882 påbörjade hamnbyggnad blifvit fullbordad och färdig till afsyning, blef densamma under stormen den 13 och 14 November 1883 så ramponerad, att skadorna svårigen kunna afhjelpas under året, hvadan underdånig framställning om ett års anstånd med arbetets fullbordande beviljats.

Då den timade skadan ej kan tillskrifvas användandet af mindre goda materialier eller vårdslöshet vid arbetets utförande framställdes ej någon anmärkning mot berörde hamnbyggnad, hvars i stånd sättande sannolikt torde kräfva en utgift af omkring 4,000 å 5,000 kronor.

32. *Åhus hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under hafvets m. v. y.)

Samma anmärkning — beträffande bortskaffande af några jordfasta stenar i inseglingsrännan — som vid 1882 års inspektion upprepades, har ännu icke föranledt rättelse.

Vattendjupet i inseglingsrännan håller fulla 3,6 m. (12 fot) och i bassinen inom vågbrytarne är djupet upp till Åhus bryggor 3,4 m. (11,5 fot).

33. *Sölvesborgs hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under hafvets m. v. y.)

Medelst ett för en kostnad af 45,000 kronor anskaffadt ångmudderverk hafva under sommaren ansevnliga rensnings- och fördjupningsarbeten i hamnen blifvit verkställda.

Sålunda uppmuddrades inseglingsrännan till inre red den till ett djup af 5,05 m. (17 fot); rännan mellan inre red den och skansen till ett djup af 4,75 m. (16 fot) samt inre hamnen till ett djup af 4,45 m. (15 fot) — allt under medelvattenytan.

25,936 kbm. (991 kub.st.) muddermassa var upptagen och bortförd.

34. *Nogersunds hamn.*

(1,2 à 2,4 m. = 4 à 8 fot under havets m. v. y.)

Hamnanläggningen var i fullgodt skick och vattendjupet hade ej undergått någon förändring, hvar dan något skäl till anmärkning ej förefans.

35. *Karlshamns hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnanläggning befans vid inspektions-tillfället i utmärkt skick och hade ej, med undantag af muddringsarbeten för vattendjupets bibehållande, kraft nämnvärdt underhåll.

Hamnarne N:is 1—35 äro inspekterade af Majoren Remmer.

36. *Ronneby hamn*

har under 1883 icke inspekterats.

37. *Karlskrona handelshamn.*

(4,0 m. = 13,5 fot under havets m. v. y.)

Inspekterad af Kaptenen Blix och befunnen utan anmärkning.

Endast smärre underhållsarbeten voro verkställda.

38. *Bolmstads hamn.*

(1,3 m. = 4,5 fot under Bolmens l. v. y.)

Denna hamn har ej under 1883 inspekterats.

39. *Limhamns hamn (under arbete).*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Vid inspektionen hade arbetena så fortskridit,

att undervattensbyggnaden till vestra vågbrytaren genom stenutfyllning å nästan hela längden fullbordats; hvarjemte öfvervattensbyggnaden af béton färdiggjutits på en längd af 193 m. (650 fot);

att undervattensbyggnaden till södra jetéen var fullt färdig;

att lastbryggan erhållit erforderlig förlängning; och

att muddring verkstälts i hamnbassinen och utanför inloppet, så att 3,6 m. (12 fots) djupgående fartyg kunna vid dagligt vatten inlöpa i hamnen.

I afseende å arbetets utförande framställdes ingen anmärkning.

40. *Bäckvikens hamn å ön Hven (under arbete).*

(3,3 m. = 11 fot under havets m. v. y.)

Detta arbete hade vid inspektionen hunnit så långt, att undervattensbyggnaden till den isolerade vågbrytaren medelst stenutfyllning nästan uppnått det bestämda krönet å en längd af 45 m. (150 fot).

Vestra distriktet.41. *Kristinehamns hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnanläggningen befans fortfarande i godt stånd och vattendjupen inom densamma fullt tillräckliga.

42. *Karlstads hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

På enstaka punkter i hamnen äfvensom vid den öfre kanalmynnningen hade, oaktadt verkställda muddringar, uppslamning egt rum. Samma förhållande iaktogs äfven i elfven närmast ofvan öfre kanalmynnningen.

Den år 1881 af isgång förstörda strandskoningen uteder Sundstalandet var reparerad och förstärkt.

43. *Åmåls hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Beträffande vattendjupet anmärktes samma förhållande som år 1882. Oaktadt de fortgående uppgrundningarne hafva dock ej några olägenheter för seglationen yppats, dels emedan hamnen ej angöres af synnerligen djupgående fartyg, dels enär vattenståndet i Venern under 1883 varit ovanligt högt.

Vid inspektionen anmärktes att vågbrytaren vid inloppet var bristfällig, att den felande duc d'alben ännu ej blifvit ersatt samt att öfrige duc d'alber afvensom den yttersta bryggan kräfde reparation.

44. *Venersborgs vågbrytare*
befans fortfarande i godt skick.

45. *Göteborgs hamn och elfarbeten.*
(5,0 m. = 17 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionstillfället i fullgodt skick underhållen. Jemte smärre reparations- och underhållsarbeten hafva betydliga muddringsarbeten pågått, hufvudsakligen vid Tingstadsvassen samt för stora segelrännans fördjupande till 5,94 m. (20 fot).

Ett nytt ångmudderverk var anskaffadt afvensom ett uppforderingsverk, afsedt för uppföring af mudder från dermed lastade pråmar, från hvilka förmedelst pumpverk massan vidare frampressas genom jernrör till lossningsplatsen.

46. *Uddevalla hamn.*
(4,5 m. = 15 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnanläggningen befans i godt stånd och vattendjupen inom hamnområdet tillräckliga.

Under 1883 hade jemte mindre underhållsarbeten å lastbryggor m. m. äfven muddring verkstälts, dels vester om Bodön för segelrännans fördjupande, dels vid elfnynningens södra sida för utvidgning af bredden vid inloppet till hamnen.

47. *Lysekils vågbrytare* (under arbete).

För denna under 1883 påbörjade, med statsanslag understödda anläggning, hade arbetena vid inspektionstillfället så fortskridit, att hela den från land till ytterarmen utgående delen af hamnbryggan var fullbordad och af den 7,72 m. (26 fot) breda och 59,38 m. (200 fot) långa ytterarmen voro 40,38 m. (136 fot) fullt färdiga och grund lagd för armens återstående del.

Hamndirektionen förständigades att ombesörja afhjelpandet af flere af inspektionsförrättaren anmärkta brister i arbetets utförande.

48. *Strömstads hamn.*

(3,3 m. = 11 fot under hafvets m. v. y.)

Östra kajmuren var ombyggd och rätad samt för hamnanläggningens underhåll oundgängligen nödiga reparationer verkstälde.

Förslag är å bane att genom ombyggnad af äfven öfrige kajer försätta hamnen i bättre och tidsenligare skick.

Vestra distriktets hamnar äro med undantag af N:o 47 inspekterade af Majoren Atterbom. N:o 47 är inspekterad af Kaptenen Oterdahl.

Östra distriktet.

49. *Hästholmens hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Genom åverkan af fartyg hade flere stenar i hamnarmen blifvit bräckta och intryckta i bottenlinien samt ofvan liggande skift starkt förskjutna.

Angelägenheten af att för fartygs förtöjning anbringa en boj eller duc d'alb påpekades.

50. *Visingsborgs hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid inspektionen förefans intet skäl till anmärkning mot underhållet.

51. *Grenna hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Den vid ett föregående inspektionstillfälle anmärkta uppgrundningen utmed yttre delen af södra hamnarmen var bortmuddrad och vattendjupet utgjorde fulla 3 m. (10 fot).

Angörandet af denna hamn är i synnerhet vid hårdt väder mycket försvåradt genom olämpliga anordningar af hamnarmarne och det föreskrifna vattendjupets ringa omfattning. Hamninkomsterna anses dock ej medgifva ett afhjelpande af dessa olägenheter.

52. *Jönköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vattendjupet i denna hamn äfvensom i kanalen och utanför nya kajen befans vid anställd pejling öfverstiga det föreskrifna utom i den del af yttre hamnen, som gränsar till vestra hamnarmen, hvarest djupet nedgår ända till 1,8 m. (6 fot), hvilket vattendjup dock är tillräckligt för de smärre farkoster, som här pläga angöra. I närheten af förpålningen påträffades dock en vid muddringen qvarlemnad uppslamning med endast 2,61 m. (8,8 fots) vattendjup.

Under höst- och vinterstormarne bortrefvos af vågorna en del af stenfyllningen utanför båda hamnarmarne, hvarjemte betäckningen på några ställen rubbats och sättningar uppstått bakom kanalens sidomurar. Någon svårare grad af åverkan å hamnbyggnaden hade dock ej egt rum.

53. *Hjo hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Ett ångmudderverk var af hamnstyrelsen förhyrdt, hvarmed en väl behöflig uppmuddring af hamnområdet tillämnades. Då emellertid denna fördjupning endast afsåg frambringande af 3 m. (10 fots) vattendjup, men erfarenheten från Göta kanal visat, att detta vid lös botten är otillräckligt om ej underhållet skall blifva allt för betungande, har inspektionsförrättaren i skrifvelse till hamnstyrelsen tillrådt denna att fördjupa hamnen till 3,41 m. (11,5 fots) å 3,56 m. (12 fots) djup.

Mot underhållet anmärktes, att stenfyllningen utanför kistorna i vågbrytarne delvis var rubbad samt att fogstrykning af murarne var högeligen af nöden och förständigades hamnstyrelsen att vidtaga erforderliga åtgärder härför.

54. *Vadstena hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

En del sten hade utförts och fylts kring kistorna i yttre hamnen, men då detta ej skett i tillräcklig myckenhet för att utgöra ett verksamt skydd för samma kistor, förständigades hamnstyrelsen att under vintrens lopp fullborda denna fyllning.

Yttre hamnarmens mur var omsorgsfullt och fullständigt reparerad och fogstruken.

Den i föregående inspektionsberättelser omförmälda, i synnerligen dåligt skick varande, hamnkajen befans vid inspektionen fallfärdig, hvadan en total ombyggnad af densamma under ett kommande år blifver af nöden.

Vattendjupet i segelrännan uppgick till 3,36 m. (11,3 fot).

55. *Mariestads hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under Venerns l. v. y.)

Vattendjupet i denna hamn var fullt tillräckligt och med undantag af några smärre erforderliga reparationer anläggningen i godt skick.

56. *Lidköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

Vattendjupet var tillräckligt med undantag deraf att strax utanför hamngattet bildat sig en uppgrundning, sannolikt af för nära rännan utsläpt mudd. Observationer föreskrefvos för att utröna, om fortgående minskning i vattendjupet på det ifrågasvarande stället eger rum.

57. *Linköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Stångåns l. v. y.)

Vattendjupet i rännan var oförändradt. Uppgörande af fullständig plan för hamnarbetenas ordnande är begärd.

58. *Gamleby hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under hafvets m. v. y.)

Lastbryggan var reparerad samt den dit ledande vägen genom pålning förstärkt. Muddring till föreskrifvet djup hade äfven verkstälts omkring bryggan, äfvensom ett jernvägsspår till och å densamma utlagts.

Ny kaj var under byggnad.

59. *Vesterviks hamn.*

(Vid södra kajen 3,5 m. = 11,7 fot och vid Ölandskajen 2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Den nya lastbryggan var fullt färdig med en längd af 137 m. (461 fot) samt 3,56 m. (12 fots) bredd, och jernvägsspår å densamma utlagda.

Gamla skeppsbron har under vintren reparerats, hvarjemte under den blidare årstiden fördjupningsarbeten pågått, dels genom muddring och dels genom sprängning.

Underhållet af Ölandshamnen och hamnpaviljongen föranledde ej någon anmärkning.

60. *Oskarshamns hamn.*

(2,4 å 5,5 m. = 8 å 16 fot under havets l. v. y.)

Sedan stadens rätt till strand och vatten blifvit slutligt afgjord har byggnaden af kajlinien framför jernvägens område kunnat fortgå. Det år 1882 uppförda tullhuset jemte godsmagasin var vid inspektionstillfället fullt inredt för sitt ändamål och befans vara omsorgsfullt och ändamålsenligt utfördt.

61. *Kalmar hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Betydliga muddringsarbeten hafva pågått för hamnens rensning och fördjupning dels framför ballastholmens kaj och dels norr om stora inseglingstrännan.

Tillsammans har upptagits 26,629 kbm. (1,017 kub.st.) mudd och sten, som användts till planering af sankare delar af stadens område.

62. *Sandvikens hamn.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Denna hamn har ej under 1883 inspekterats.

63. *Borgholms hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Några under den svåra stormen, natten emellan den 13 och 14 November 1883, vållade skador voro i det närmaste afhjelpa. Muddringsarbeten hafva derjemte, med ett mindre ångmudderverk, bedrifvits för inseglingstrännans samt den inre hamnens fördjupning.

64. *Röhälla hamn.*

(1,2 m. = 4 fot under havets m. v. y.)

Uppgrundningarne i denna hamn fortgå, hvarföre de ångbåtar, som angöra platsen, fortfarande äro anvisade till den endast i godt väder tillgängliga provisionela lastbryggan utanför hamnen, hvarigenom åter en betydlig minskning i trafiken å denna hamn egt rum.

Den begärda undersökningen för hamnens istandsättande omintetgjordes af under föregående vinter rådande isförhållanden.

65. *Färjestadens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Å denna hamnbyggnads armar voro under 1883 reparationer och påfyllningar af sten verkställda.

Vattendjupet i hamnen var oförminskadt.

66. *Mörbylånga hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Förut anmärkta olägenheter af uppgrundningar kvarstå i hufvudsak oförändrade, ehuru det lyckats underhålla vattendjupet vid 2,38 m. (8 fot) vid inre sidan af brohufvudet och vid 2,08 m. (7 fot) längre in i hamnen.

67. *Visby hamn.*

(Inre hamnen 3,6 m. = 12 fot under havets l. v. y.)

(Yttre d:o 4,5 m. = 15 " " " ")

Under 1883 hafva vid denna hamn en del arbeten pågått, dels för vattendjupets underhållande och dels för anläggningens i öfrigt vidmakthållande.

Mot muddringsarbetenas bedrifvande gjordes den anmärkning, att på flere ställen inom hamnområdet muddrats så nära underliggande kalkstenshåll, att hållbar ankargrund ej längre finnes, hvilket kan medföra våda för fartyg, som under hård vind inlöpa i den mot söder alldeles öppna hamnen. En södra hamnarm är derföre af behovet högeligen påkallad.

Vidare anmärktes, att alla fogarne i den glacis af stora granitblock, som ligger framför vågbrytaren, böra fyllas med skärf i cementbruk, samt föreskrefvos

åtgärder för tilltäppning af ett af okänd anledning uppkommet större hål i en af kistorna under den gamla vågbrytaren.

I allmänhet kan, enligt hvad vid inspektionstillfället utröntes, den anmärkningen göras, att kalksten är olämplig till undervattensbyggnad genom den vitt-ring den tillfölje af vattnets åverkan är underkastad, samt att i all synnerhet kalkstensutfyllning »à pierres perdues» är förkastlig.

För förstärkning af vågbrytarens glacis utföras å densamma af béton — dels med dels utan kalkstensskärna — gjutna block, eller af tillgänglig sten med cementbruk murade dylika, af hvilka de större hafva ett kubikinnehåll af omkring 5,25 kbm. (0,2 kub.st.).

Vattendjupet i segelrännan innanför vågbrytaren varierade mellan 4,9 m. (16,5 fot) och 4,3 m. (14,5 fot) under l. v. y. I inre hamnen pågingo undervattenssprängningar för djupets ökande.

68. *Gnisvärds hamn.*

(0,9 m. = 3 fot under havets m. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionstillfället försvarligt underhållen.

69. *Klinte hamn.*

(3,0 à 3,6 m. = 10 à 12 fot under havets m. v. y.)

Vattendjupet var i allmänhet väl knappt, synnerligast på ett ställe i rännan, der efter föregående muddring en hårdare bank qvarstod öfver nära nog rännans halfva bredd.

De underhållsåtgärder, som redan vid 1881 års besigtning föreskrefvos, måste, i likhet med hvad vid föregående inspektionstillfälle egde rum, äfven nu åläggas vederbörande till utförande, ehuru utan synnerligt hopp om påföljd.

70. *Burgsviks hamn.*

(3,3 m. = 11 fot under havets m. v. y.)

Bryggan befans försvarligt underhållen. Framför densamma hade vattendjupet något minskats, hvaremot det i sjelfva rännan bibehållit sig väl.

71. *Nystrands hamn.*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionstillfället i godt skick.

72. *Rone hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Inspektionen föranledde ej till någon anmärkning mot hamnens underhåll.

73. *Tomteboda hamn.*

(0,6 à 1,2 m. = 2 à 4 fot under havets m. v. y.)

Liksom vid föregående inspektionstillfälle anmärktes hamnen vara i stort behof af fördjupning, för att äfven vid lågt vattenstånd blifva brukbar.

74. *Herta hamn.*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Beträffande den gamla hamnen föreskrefvos åtgärder för dess försättande i godt stånd, hvarjente vederbörande tillråddes att, för motverkande af den starka sjögången i hamnen vid sydlig vind, något förlänga den vestra hamnarmen.

Vid verkställd afsyning af den under 1883 färdigbygda nya båthamnen förordades densamma af inspektionsförrättaren till godkännande i befintligt skick med det vilkorliga förbehållet af en mot besparingen i arbetskostnad svarande minskning af statsbidraget. Styrelsen har dock ansett lämpligare att förändra villkoret för hamnbyggnadens godkännande derhän, att statsbidraget bibehålles vid dess ursprungliga belopp, men att den vid anläggningen uppkomna besparingen användes till förstärkning af hamnarmarnes doseringar.

75. *Djupdya hamn (under arbete).*

(0,9 m. = 3 fot under havets m. v. y.)

Hamnen var vid inspektionstillfället färdig med undantag af bottenprängning i södra hälften af hamnområdet.

76. *Nabbens hamn.*

(1,2 m. = 4 fot under hafvets m. v. y.)

Anläggningen befans försvarligt underhållen hvad hamnarmarne beträffar. Vattendjupet var deremot betydligt minskadt genom stora massor af sjögräs, som vid nordostliga stormar spolats öfver hamnarmarne och i närheten af inloppet bildat en sammanhängande bank, upptagande hamnens halfva bredd. Upprensning af hamnen föreskrefs.

77. *Ljugarns hamn.*

(3,0 à 4,2 m. = 10 à 14 fot under hafvets m. v. y.)

En mindre reparation anmärktes till verkstälighet.

78. *Slite hamn.*

(4,8 à 5,9 m. = 16 à 20 fot under hafvets m. v. y.)

Lastbryggorna vid hamnen voro försvarligt underhållna; några smärre reparationer å desamma blefvo dock påpekade. Vattendjupet under medelvattenytan kunde ej till följd af otillförlitliga vattenmärken med tillräcklig grad af säkerhet konstateras, men var i allmänhet väl knapt.

79. *Kappelhamns hamn.*

(2,4 à 3,6 m. = 8 à 12 fot under hafvets m. v. y.)

Inre delen af hamnarmen var i stort behof af ombyggnad å en längd af omkring 30 m. (100 fot). Vattendjupet vid bryggan befans tillräckligt.

Samtliga Östra distriktets hamnar äro inspekterade af Majoren Zander.

Mellersta distriktet.80. *Öregrundss hamn.*

(5,05 m. = 17 fot under hafvets l. v. y.)

En förut anmärkt uppgrundning vid den inre hamnarmen hade ej sedan föregående inspektions-tillfälle ökats.

För att vinna skydd mot nordliga och nordostliga vindar har förslag blifvit bragt å bane, dels att bygga en vågbrytare, utgående från hamninloppets

östra sida, dels att för samma ändamål förlänga yttre hamnarmen. Af dessa båda alternativa förslag synes det sist nämnda vara att föredraga.

81. *Upsala hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under Mälarens l. v. y.)

(Se kanaler och farleder).

82. *Enköpings hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under Mälarens m. v. y.)

(Se kanaler och farleder).

83. *Vesterås hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Mälarens l. v. y.)

Endast mindre underhållsarbeten hafva förekommit. Vattendjupet var 3,67 m. (12,4 fot).

84. *Trosa hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under hafvets l. v. y.)

Någon vidare sättning hade ej förmärkts å hamnarmens hufvud, liksom ej heller några större sådana uppstått å den på en underbäddning af hela granar utfyllda hamnarmen.

Vattendjupet i hamnen var 1,8 m. (6 fot).

85. *Askersunds hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid inspektion af denna hamn befans vattendjupet tillräckligt och hamnen i öfrigt anmärkningsfritt underhållen.

Samtliga inom Mellersta distriktet belägne hamnar äro inspekterade af Majoren Nerman.

Följande med statsbidrag understödda hamnbyggnader hafva under år 1883 blifvit godkända:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis).		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Anläggning af båthamn vid Ålabodarne fiskeläge i Malmöhus län.....	26,000	—	15,670	—
Iståndsättande af vågbrytare vid Barsebäcks fiskeläge i samma län.....	6,600	—	4,000	—
Fullbordande af påbörjad hamnanläggning vid Trelleborg i samma län.....	424,000	—	150,000	—
Summa	456,600	—	169,670	—

II. Brobyggnader.

Södra distriktet.

1. *Bro öfver Laga å i Kånna socken, Kronobergs län*, blef under 1883 färdigbygd och afsynad utan anmärkning samt har af Styrelsen godkänts.

2. *Bro öfver Mörrums å vid Hoffmansbyggd i Blekinge län* befans vid inspektionen i godt stånd, men, då den af inspektionsförrättaren till Länsstyrelsen lemnade föreskriften om anbringande af en stenfyllning till förstärkning af östra landfästet ej föranledt till någon påföljd, blef Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet åter delgifven nämnde erinran.

3. *Långebro vid Kristianstad i Kristianstads län*. De i föregående inspektionsberättelse anmärkta olämpliga anordningarne för svängbrons öppnande och slutande voro vid inspektionstillfället i väsentlig mån förbättrade så att den rörliga brodelen numera med lätthet kan öppnas och slutas af två man. Mot brons underhåll i öfrigt fans ej skäl till anmärkning.

4. *Bro öfver Rönne å vid Tranarp i Kristianstads län* befans vid inspektionen i allmänhet försvarligt underhållen.

5. *Bro öfver Rönne å vid Engelholm i Kristianstads län* var vid inspektionen till alla delar i utmärktaste skick.

6. *Bro öfver Ätran vid Vessige i Hallands län* var i utmärkt skick både hvad öfver- och underbyggnaden samt anfartsvägarne beträffar. En omfattande reparation af brovandringen var verkställd.

Samtlige ofvan nämnda broar äro inspekterade af Majoren Remmer.

Vestra distriktet.

7. *Bro vid Köpmannabro i Elfsborgs län*. Någon ökning i förut genom sättning uppkomne sprickor i murverket kunde ej vid besigtningen iakttagas.

8. *Bro öfver Norselven mellan Malöga och Lillnor i Vermlands län*. Denna bro befans hvad landfästena beträffar i ungefär enahanda skick, som

vid föregående inspektion. Mot öfverbyggnaden och andra delar af bron förefunnos ej skäl till anmärkning.

Ofvan nämnde tvänne broar äro inspekterade af Majoren Atterbom.

Mellersta distriktet.

9. *Flottbron vid Skurusund i Stockholms län*. Östra brofästet äfvensom den deruti anbragta broöppningen för roddbåtar har blifvit delvis ombygd samt fyra nya duc d'alber uppsatta. Bron var vid inspektionen i godt skick, dock anmärktes att åverkan uppstår af det vågsvall, som uppkommer då ångbåtar passera broöppningen.

10. *Broarne å vägen mellan Stockholm och Drottningholm, Tranebergs bro, Nockeby bro och Drottningholmsbron, samtliga i Stockholms län*. Vid af undertecknad Lindgren förrättad inspektion å dessa broar befunnos de samtliga i godt skick såväl hvad beträffar sjelfva broarne som äfven med hänsyn till duc d'alber, moringar och tilläggsbryggor. I anmärkningsväg antecknades endast att vid Nockeby bro den östra ändan af flottbron befans väl mycket nedsjunken och följaktligen ett kommande år behöfver förstärkas, samt att uppfarten från flottbron till rullbron om möjligt borde på ett för utseendet mera tillfredsställande sätt anordnas.

Beträffande Tranebergs bro påpekades derjemte önskvärdheten af stockledares anbringande till skydd för dervarande rullbro.

11. *Bro öfver Sagån vid Östanbro i Upsala län*, som under 1882 undergått en grundlig reparation, befans vid inspektionen vara i särdeles godt skick och anmärktes endast att fyllningen bakom landfästena sammansjunkit, hvarigenom handräckena något rubbats ur sitt rätta läge.

12. *Bro öfver Fyrisån i Upsala* (Prins Karls bro) var i godt skick. Särskildt undersöktes beskaffenheten af de smidesjerns-stag, förankrade i murverk under jord, på hvilka konstruktionens bestånd egentligen beror. Vid företagen uppgräfning af den stagen omgifvande jorden befunnos de nästan alls

icke angripna af rost och intet skäl förefinnes till den förmodan, att ett motsatt förhållande skulle ega rum med den i murverket inneslutna delen af samma jernstag.

13. *Bro öfver sundet vid Almarestäk i Upsala län* var vid inspektionen i godt skick.

14. *Bro öfver Stora Hammarsundet i Örebro län* befans vid af Kaptenen Morsing förrättad inspektion i anmärkningsfritt skick.

15. *Bro öfver Lilla Hammarsundet i Örebro län.* Vid af samme inspektionsförrättare verkställd besigtning utröntes, att de anmärkningar, som vid föregående inspektion framställdes mot underhållet af denna bro, ej föranledt till någon åtgärd, hvadan samma anmärkningar ånyo upprepades.

16. *Bro öfver Arboga å vid Kungsör i Vestmanlands län* (Drottning Sofias bro). Brobyggnaden befans i anmärkningsfritt skick underhållen.

Der ej särskild inspektionsförrättare finnes namngifven, äro Mellersta distriktets broar inspekterade af Majoren Nerman.

Nedre norra distriktet.

17. *Bro öfver Ljusne elf i Jerfsö socken, Gefleborgs län.* Arbetet å denna brobyggnad, till hvilkens påbörjande Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat ett statsbidrag af 20,000 kronor, börjades den 5 Mars 1883 och hade vid af Majoren Schough förrättad besigtning så fortskridit, att större delen af östra landfästet och vid pass hälften af det vestra voro uppförda i kallmur, samt att af den östligaste pelaren fyra skift voro inmurade i cement på grund af sänkista, hvilande å pålrust.

Öfre norra distriktet.

Bro öfver Vindelelfven vid Ekorrsele i Vesterbottens län. Vid inspektionen, som verkställdes af Majoren Berg, kunde afsyningsbevis om arbetets fullbordande ännu icke meddelas på grund af vissa anmärkta felaktigheter såväl å pelarnes murverk som

i afseende å den kring ena pelaren anbragta stenfyllningen. Arbetsstyrelsen delgafs de gjorda anmärkningarne med anmaning att vidtaga de rättelser, som vore af nöden.

Bro öfver Öre elf i Vesterbottens län. Vid af Majoren Berg företagen inspektion hade detta arbete så framskridit, att brons landfästen och pelare voro uppmurade af kilad sten, men öfverbyggnaden ännu icke börjad. De tillhörande vägomläggningarne och uppfarterne voro till hela längden brutne, men ännu återstod dikning och doseringarnes fullständiga utfyllning.

Bro öfver Ume elf vid Umeå i Vesterbottens län. Å denna brobyggnad hade under 1883 inga underhållsarbeten vidtagits. Inspektionsförrättare: Majoren Berg.

Bro öfver Vindelelfven vid Vännäs i Vesterbottens län. Jemväl vid 1883 års inspektion, som verkstälts af Majoren Berg, iakttogos förskjutningar å påloken genom kälens inverkan. Då verksamma medel till förhindrande af allvarsammare skador å brons underbyggnad i följd af kälens ansågos omedelbart böra vidtagas, erhöll arbetsstyrelsen föreskrifter om utförande af lämpliga skyddsåtgärder medelst anbringande antingen af timrade träkistor kring de rubbade påloken eller ock deras kringfyllning med risnattor och stenfyllning.

Bro öfver Skellefteå elf vid Krångfors i Vesterbottens län. Vid af Kaptenen Cederberg förrättad inspektion befans bron i fullgodt stånd.

III. Kanaler och farleder.

Södra distriktet.

Kanalen från Räfte järnvägsstation till Helgasjön och derifrån till Toftasjön befans vid inspektionen i utmärkt skick hvad underhållet beträffar och med bibehållet vattendjup, utgörande 1,04 m. (3,5 fot) under lägsta vattenytan i Helgasjön.

Farleden å Rottne å har ej under 1883 inspekterats.

Farleden till Kristianstad. Muddring har endast under kortare tid pågått, enär högt vattenstånd gjort fördjupningsarbeten för tillfället obehöfliga. Djupet i denna farled kan vid lågt vattenstånd ej antagas öfverstiga 1,04 m. (3,5 fot).

Farleden å Rönne å mellan Engelholm och Sönarslöf hade ej sedan föregående inspektionstillfälle undergått någon märkbar förändring och var trafiken å denna farled fortfarande helt obetydlig. Pråmfart har dock till följd af högt vattenstånd under större delen af seglationen kunnat pågå.

Ofvan nämnde kanal och farleder äro inspekterade af Majoren Remmer.

Vestra distriktet.

Filipstads kanal befans vid inspektionen väl underhållen. Dess betydelse som kommunikationsled synes emellertid numera, efter tillkomsten af Östra Vermlands jernväg, vara mycket ringa, då under seglationstiden 1883 sammanlagdt endast tre slussningar förekommit.

Norsbäckens kanal. Äfven denna kanal har i likhet med den ofvannämnde förlorat all betydelse, och då den ej på länge varit trafikerad, har ej heller något särskildt underhållsarbete derstädes inom den närmaste tiden verkstälts.

Forshaga kanal med sluss var vid inspektionen i godt stånd och segeldjupet mer än tillräckligt. Afbrott i trafiken, till följd af högt vattenstånd, har under 1883 endast egt rum under sammanlagdt nio dygn.

Trafikinkomsterna för kanalen utvisa en fortgående minskning, hvilken till största delen måste tillskrifvas täflan med Bergslagernas jernvägar, genom det 1880 utlagda bispåret från Deje station till Mon.

Seffle kanal och Byelfvens segelled befunnos vid inspektionen i godt stånd. Förutom vanliga underhållsarbeten hade vid Nysäter en del om- och nybyggnader verkstälts, samt vid Gillberga muddring pågått för segeldjupets ökande öfver det föreskrifna.

Dalslands kanal med slussar jemte kanal med slussar mellan sjöarna Östra och Vestra Silen. Under 1883 hafva underhållsarbeten flerstädes pågått.

Sälunda blefvo vid Håfverud, Långed, Buterud, 19:de slussen, Bengtsfors samt Lennartsfors slussportarna reparerade samt erforderliga underhållsarbeten å dragvägar, dammar, boställen m. m. utförda.

De förut anmärkta otätheterna i en del slussar voro ej afhjelpa, enär detta arbete kommer att verkställas i sammanhang med under år 1884 tillämnade större ombyggnader af några slussportar och dragbroar.

Segeldjupet var fullt tillräckligt.

Snücke kanal och sluss. Mot underhållet af denna farled förefans intet skäl till anmärkning. Trafiken röner äfven här starkt inflytande af täflan med Bergslagernas jernvägar.

Trollhätte kanal med slussar. Kanalverket med dertill hörande anläggningar befans vid inspektionen väl underhållet. Ansenliga läckor förefinnas dock flerstädes i den gamla liniens slussar, hvarigenom ett drygt årligt underhåll kräfves för utbyte af vittrade eller lösfrusna stenar i sidomurarna. I den nya liniens slussar förmärktes deremot endast helt obetydliga läckor.

Utvidgningsarbetet i kanalen midtför Trollhätte kyrka har endast i ringa omfattning pågått, medelst utsprängning af berg ofvan vattenytan.

Lägsta observerade vattenytan inträffade den 17 April 1883 med 4,28 m. (14,4 fot) å Venersborgs vattenmärke; den högsta med 4,87 m. (16,4 fot) den 1 Oktober.

Farleden från Uddevalla genom Björnö- och Malö-sunden till Kattegat befans vid inspektionen i fullgodt skick.

Albrektsunds kanal. I kanalens midträna befans djupet, vexlande mellan 2,52 m. (8,5 fot) och 3 m. (10,2 fot), tillräckligt för kanalen trafikerande fartyg. Vid inspektionen anmärktes en del angelägna reparationer å vestra bryggan, dragvägen samt vaktstugan.

Samtliga inom Vestra distriktet belägna kanaler och farleder äro inspekterade af Majoren Atterbom.

Östra distriktet.

Göta kanal. För kanalens vidmagthållande hafva följande arbeten utförts: ombyggnad af Heda bro, reparation af Stångebro, ombyggnad af Gastorps bro, fortsättning af kanalens uppmuddring från Husbyfjöl österut samt insättning af nya sjöportar af trä vid Sjötorp. En ny lastbrygga med vågbrytare har derjemte påbörjats vid lilla Björstorp på sjön Vikens nordöstra strand.

Den 12 September 1883 inträffade ett genombrott å kanalbanken omkring 2,000 m. (6,736 fot) öster om Motala, hvarigenom trafiken under en tid af fem dygn måste inställas på delen Vettern—Boren. Den största skadan vållades dock ej å kanalbanken utan genom de utskärningar vattnet åstadkom på sin väg ner till Motala elf. Vidtagna reparationsåtgärder afse att betrygga mot vidare fara genom afloppsgrafvens försättande i fullgodt skick.

Kinda kanal. Endast smärre underhållsarbeten hafva förekommit och befans kanalen vid inspektionen i fullgodt skick.

Farleden till Norrköping. Den sedan några år tillbaka pågående uppmuddringen af segelrännan till 5,34 m. (18 fots) djup under medelvattenytan var i det närmaste fullbordad, enär endast uttagningen af den på olika delar af rännan föreskrifna ökade bredden återstår att verkställa.

Inloppet till Gamlebyviken. Djupet i *Strömsholmens kanal* utgjorde 3,41—3,56 m. (11,5—12,0 fot) och i *Stegholmskanalen* 5,14—5,64 m. (17,3—19 fot). Vid stora vattenvariationer mellan Gamlebyviken och Östersjön är farten genom inloppet förenad med så stora svårigheter att den stundom omöjliggöres, detta tillfölje af inloppets trånga beskaffenhet, som ej medgifver vattenmassan nog hastigt affall. Upptagande af ett bredare aflopp genom landtungan bortom Stegsholmsön är derföre högeligen önskvärdt.

Blockhushålet vid inloppet till Vestervik. Vattendjupet var der 5,2 m. (17,3 fot) och vid Vesterviks skeppsbro samtidigt 5,08 m. (17,1 fot).

Gränsö kanal vid Vestervik. Vattendjupet i denna kanal uppgick till 1,93 å 2,0 m. (6,5—6,7 fot) med någon fördjupning vid kanalens mynningar.

Farleden till Mönsterås. Vid verkställd pejling befans vattendjupet å en del ställen ej fullt tillräckligt, hvadan eftermuddring är af nöden.

Ofvan nämnde, inom Östra distriktet belägna kanaler och farleder äro inspekterade af Majoren Zander.

Mellersta distriktet.

Väddö kanal befans vid inspektionen i godt stånd och utmärkt väl underhållen. Vattendjupet, som vid Östersjöns lägsta vattenstånd skulle vara 2,38 m. (8 fot) uppgick på några ställen ej fullt till det bestämda måttet. Östersjöns lägsta vattenstånd kan emellertid ej med full visshet bestämmas. De såväl här, som vid andra ställen i Stockholms skärgård befintliga vattenmärkenas höjdläge i förhållande till Stockholms slusströskel är ej med säkerhet känt.

Åkers kanal. Vattendjupet befans vid inspektionen 0,12 m. (0,4 fot) mindre, än det bestämda, 1,78 m. (6 fot), hvarföre rensningar af bottnen äro nödiga. Då såväl det nu föreskrifna djupet som slussens föga tidsenliga konstruktion numera icke uppfylla de fordringar, som en växande rörelse och en mera utvecklade sjöfart ställa på en kanalförbindelse, har behöfvat af slussens ombyggnad och kanalens fördjupning framkallat kraftiga åtgärder till åstadkommande deraf.

Eskilstuna kanal. Kanalen är i utmärkt godt skick och endast vanliga underhållsarbeten hafva förekommit.

Farleden på Enköpings å jemte hamnen vid staden. Vattendjupet befans uppgå till 2,38 m. (8 fot) vid 4,15 m. (15 fots) bottenbredd och vid Mälarens lägsta vattenstånd. Farleden och hamnbryggan äro väl underhållna.

Farleden genom Örsundså och Örsundsbro. Emot underhållet af segelleden och bron var vid inspektionen ingenting att anmärka.

En god lastbrygga var bygd vid Örsundsbro.

Farleden genom Köpings å. Inga muddringsarbeten i denna farled hafva varit behöfliga. Träkajen har ombygts på en längd af 30 m. (100 fot) och till förekommande af strändernas utskärningar hafva pilplantor till stort antal utsatts.

Farleden genom Arboga å. Vid inspektionen befans vattendjupet vid anställd pejling ingenstädes mindre, än 2,38 m. (8 fot) vid 17,8 m. (60 fots) bottenbredd. Samtidigt visade farledens vattenmärke 2,67 m. (9 fot). Emot farledens underhåll i öfrigt har intet väsentligt anmärkts.

Rensningarne vid Kungsör och Quicksund gäfvö icke anledning till anmärkning af betydenhet.

Södertelje kanal med sluss och broar. Underhållet af denna farled har bedrifvits genom muddringsarbeten och var detsamma på ett tillfredsställande sätt utfördt.

Farleden genom Fyrisån och hamnen i Upsala. I följd af 1882 års höga vattenstånd i Fyrisån hafva endast obetydliga underhållsarbeten kunnat utföras. Muddringar hafva pågått för vinnande af 3 m. (10 fots) vattendjup vid lägsta vattenstånd med 9 m. (30 fots) bottenbredd.

Farleden genom Almarestäk och Erikssund var i anmärkningsfritt skick. I farleden genom Almarestäk, hvarest under de senare åren rensning egt rum, befans vattendjupet öfveralt 3 m. (10 fot) under lägsta vattenståndet i Mälaren. Några särskilda underhållsarbeten hafva icke erfordrats.

Strömsholms kanal. Utom vanliga underhållsarbeten, som med omsorg utförts, hafva flera nybyggnader och förbättringsarbeten verkstälts, såsom stensättningar, anläggning af lastbrygga vid vestra stranden norr om den nya bron vid Kolbäck; hvarjemte hamnen vid Borgåsund uppmuddrats och fördjupats.

Vid undersökning af kanalens vattendjup befans detsamma äfven vid lägsta vattenstånd i allmänhet fullt tillfredsställande.

Kanalen mellan norra och södra Hörken gaf vid besigtningen ej anledning till någon anmärkning.

Farleden genom Sotsundet i Mälaren eger oförändradt djup och tillräcklig bredd.

Farleden genom Skanssundet och till Nyköping. Enär under de senare åren uppgrundningar förmärkts i den först nämnda af dessa farleder, som skall hålla 3 m. (10 fots) djup vid Saltsjöns lägsta vattenstånd, har fråga väckts att icke blott öka vattendjupet till 3,6 m. (12 fot) utan äfven upprepna farleden till staden till fullt 3 m. (10 fots) djup. Ett utanför den yttre farleden i fjärden Örsbaken befintligt grund skulle i sammanhang med det ifrågasatta rensningsarbetet jemväl borttagas.

Rensningen af Pålundet mellan Mörkö och fasta landet. Denna farled har icke undergått någon förändring i afseende å vattendjupet.

Farleden på Timselven och Knapfors sluss. Emot underhållet af denna farled har icke framställts någon anmärkning.

Mellersta distriktets farleder äro inspekterade af Majoren Nerman och Kaptenen Morsing.

Nedre norra distriktet.

Hernösands kanal jemte brobyggnad. Vid inspektionen var vattendjupet i kanalen vid anställd pejling öfver allt det föreskrifna — 3,71 m. (12,5 fot) under vattenmärket — utom å ett enda ställe, hvarest i följd af en afloppstrummas utnynnande i kanalen en mindre uppgrundning egt rum. Bron befans i allmänhet i godt stånd. Inspekterad af Majoren Schough.

Rensning af Stråkvattnet i Ströms vattudal i Jemtland. Enligt vid inspektionen, som förrättats af Kaptenen Nyström, verkställda mätningar äro rensningens mått öfverensstämmande med den fastställda planen. En af arbetsstyrelsen anmäld och af Styrelsen medgifven förändring af läget för en i farleden befintlig ledbom är vidtagen och utförd på lämpligt och anmärkningsfritt sätt.

Öfre norra distriktet.

Vattenafledningen i Ume elf vid Ytter-Hiskie medelst kanal genom Bölesören har inspekterats af Majoren Berg. Några underhållsarbeten hafva icke un-

der de senare åren utförts och ej heller varit i vidsträcktare mån nödiga. Interessenterna förständiga des utföra de mindre underhållsåtgärder, som vid inspektionstillfället anmärktes vara af omständigheterna påkallade.

Kanal genom Tjufholmssundet jemte Hanholmsuddens genomgräfnings. Vattendjupet befans vid af inspektionsförrättaren, Majoren Berg, verkställd undersökning i midtlinien dels i öfverensstämmelse med det föreskrifna, 6 m. (20 fot), dels 6,53 m. (22 fot) å 6,83 m. (23 fot). under medelvattenståndet, men understiger det fastställda måttet med 0,15 m. (0,5 fot) utanför kanalens yttersta bojar mot hafvet, äfvensom närmast Luleå. Ehuru denna uppgrundning således är obetydlig har hamnstyrelsen förständigats gå i författning om nödig uppmuddring, enär dylika uppgrundningar, lemnade åt sig sjelfva, visat sig hastigt tillväxa. Pejlingarne äro beräknade från Tjufholmskanalens fixpunkt, belägen 0,3 m. (1 fot) öfver medelvattenståndet. På grund af inspektionsförrättarens iakttagelser visar det sig emellertid sannolikt, att det sålunda angifna vattenståndet numera är högre, än det verkliga medelvattenståndet.

Strömmrensningensarbetet i Sikforsarne i Piteå elf har inspekterats af Kaptenen Cederberg. Detta arbete, som omfattat byggnad af stenarmar i förening med rensning af strömmens stenbotten, har icke underhållits. Den å högra elfstranden befintliga armen i nedre forsen var icke obetydligt skadad, men torde lätt kunna i stånd sättas. Enligt inhemtade upplysningar lär denna flottningsled icke för sitt afsedda ändamål användas.

Segelled till Piteå jemte lastbrygga. Vid af Majoren Berg företagen inspektion af denna farled befans vattendjupet fullt tillräckligt eller något öfver 4,45 m. (15 fot). Lastbryggan var äfven väl underhållen.

IV. Dockbyggnader och upphalningsbäddar.

Norrköpings docka var försvarligt underhållen.

Oskarshamns docka gaf vid inspektionen ingen anledning till anmärkning.

Ofvannämnde byggnader äro inspekterade af Majoren Zander.

Upphalmningsbädden vid Lindholmens mekaniska verkstad i Göteborg. Mot underhållet af denna byggnad, som inspekterats af Majoren Atterbom, har ingen anmärkning förekommit.

Malmö docka, som inspekterats af Majoren Remmer, befans i fullgodt skick.

C. Vattenaftappningsarbeten.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Sänkning af Näs- eller Qvenslöfssjön inom Angelstads m. fl. socknar. Vid verkställd afsyning befans arbetet fullbordadt enligt gillad plan, med undantag å en mindre sträcka af omkring 1,300 m. (4,378 fot), hvarest kanalbotten ännu ligger omkring 0,3 m. (1 fot) för högt. I följd häraf, och då arbetet icke kunde slutligt afsynas och till godkännande förordas förr än nämnda ofullständighet afhjelpats, har den slutliga afsyningen uppskjutits till innevarande (1884) års sommar.

Sänkning af sjöarne Målen, Karlsjön och Gransjön i Agunnaryds socken. Vid inspektionen hade arbetet fortskridit så, att kanalen var fullt färdig från nedersta ändpunkten upp till en i sjön Målen utsatt, provisorisk dam. Arbetet har under höstmånaderna ansenligt försvärats genom ihållande nederbörd. Arbetets utförande gaf icke anledning till anmärkning.

Blekinge län.

Utdikning af Rödeby mader i Fridlefstads och Rödeby socknar. Detta företag var fullbordadt och genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 29 Februari 1884 godkändt.

Hallands län.

Torrläggning af Undars mosse i Steninge m. fl. socknar. Detta arbete, som börjats 1882, hade vid inspektionen fortskridit så:

att sänkningskanalen fullbordats på en sträcka af 515 m. (1,740 fot), räknadt från nedersta ändpunkten, och

att ombyggnaden af en vägbro öfver kanalen, bestående af tunnhvalf af 3 m. (10 fots) spännvidd på kallmurade landfasten verkstälts.

Södra distriktets inspektioner af vattenaftappningsarbeten äro verkställda af Majoren Remmer och Kaptenen Blix.

Vestra distriktet.*Elfsborgs län.*

Utdikning af Ekenäs mosse i Frändefors socken på Dalsland. Vid inspektionen befans hela det under året utförda arbetet inskränka sig till en rensning af södra ändan af den vestra kanalen å en sträcka af 356,28 m. (1,200 fot). Arbetsstyrelsen ålades att påskynda det återstående arbetet, så att hela företaget måtte kunna fullbordas 1884.

Sänkning af Rångedala sjö, Tornsjön m. fl. i Ås härad. Vid förrättad inspektion befunnos alla de sedan 1882 återstående, till arbetsplanen hörande arbeten utförde, dock ej så fullständigt, att de kunde godkännas, hvarföre arbetsstyrelsen förständigades att afhjelpa och rätta de anmärkta bristerna. Arbetsstyrelsen har för detta ändamål sökt och erhållit förlängd arbetstid till 1884.

Utdikning af Bolleruds sjö i Ryrs socken på Dalsland. Vid inspektionen befans sedan föregående besigtning intet arbete verkställt. Arbetsstyrelsen, som sökt och erhållit förlängning i tiden för arbetets fullbordande till den 1 September 1885, förständigades afhjelpa de anmärkta bristerna vid arbetets utförande.

Vermlands län.

Uttappning af sjön Fåen och sänkning af Bytjernet i Brunskogs socken. Arbetet har genom 1883 års regniga väderlek försvårats, i följd hvaraf afloppskanalens sänkning till tillämnadt djup endast delvis kunnat verkställas. Vid detta förhållande har någon sänkning af sjöns vattenyta sedan 1882 icke kunnat ega rum.

Utdikning vid Stöpafors i Sunne socken. Jemväl detta arbetes fullbordande har genom den ständiga nederbörden förhindrats.

Utdikning af Bergerudsmossen vid Bergerud i Holmedals socken. Arbetet, för hvars fullbordande förlängning af tiden till 1884 beviljats, har fortgått på ett anmärkningsfritt sätt.

Rensning af Karlandabäcken vid Bjernsby i Karlanda socken. Afloppskanalen var utgräfd till sitt fulla mått å hela längden på föreskrifvet sätt; men, såsom vanligt vid dylika företag, hade kanalens sidor rasat, hvarföre rensning af bottnen och afjemning af kanalens sidor måste verkställas, innan arbetet kan godkännas. Arbetsstyrelsen förständigades att till 1884 års besigtning hafva dessa skador afhjelpa.

Utdikning för fullständig torrläggning af Säfsjöängen i Arvika socken. Afloppskanalen var upptagen till sitt fulla mått från utloppet till Säfsjöängens början, hvadan således det hufvudsakligaste arbetet utförts. Föreskrifter lemnades för fullbordandet af det ännu återstående arbetet och afhjelpandet af vissa anmärkta brister å det redan utförda.

Underhållet af utdikningen af Porsmyren å hemmanet Rockstads egor i Arvika socken. Vid verkställd inspektion befunnos afloppsgrafvens botten och sidor, som delvis rasat, erfordra upprensning, hvarom vederbörande arbetsstyrelse af inspektionsförrättaren förständigades.

Distriktets vattenaftappningsarbeten hafva inspekterats af Majoren Atterbom och Kaptenen Oterdahl.

Östra distriktet.

Östergötlands län.

Sänkningen af Strålången m. fl. sjöar inom Ringarums, Skönberga och Mogata socknar. Vid inspektionen befans arbetet med tillhjälp af nyanskaffad, tjenlig redskap i god gång, i följd hvaraf dess fullbordande 1884 års sommar med säkerhet kan motses.

Jönköpings län.

Torrläggning af marker, tillhörande Torsjö säteri, Höreda Norr- och Södergård samt Höreda pastorsboställe och Klockarebol. Vid inspektionen af detta arbete, som bort vara färdigt den 1 September 1883, återstod utgräfning af en mindre sträcka af kanalens öfre ända, i följd hvaraf förlängning af arbetstiden till samma tid 1884 söktes och beviljats.

Sänkning af Rödjenäs mader i Höreda, Melby och Björkö socknar. Vid inspektionen återstodo af hufvudkanalen att fullborda omkring 1,200 m. (4,000 fot).

Sänkning af Kroppsjön i Rydaholms socken. Detta arbete är af Styrelsen godkänt.

Utdikning vid hemmanet Bodasjögle i Lemnhults socken. Detta arbete befans vid förrättad afsyning utfördt i öfverensstämmelse med gillad plan och är af Styrelsen godkänt.

Reglering af Viredaån, Djupedals- och Bjurbäckarne samt torrläggning af kringliggande mader, tillhörande Viredaholm, Vireda prestgård, Djupedals frölsegård, Boarps Öster- och Vestergård i norra Vedbo härad. Vid inspektionen var arbetet ännu ej börjadt.

Reglering af Ramsjöbäcken och torrläggning af kringliggande mader, tillhörande Skafverås, Mossaryds, Ekebergs, Målaköps, Bäckens, Bengtstorps och Vermehults hemman i Gällaryds socken och Sölaryds hemman i Voxtorps socken. Vid inspektionen var arbetet till större delen och utan anmärkning utfördt.

Sänkning af sjön stora Frillen inom Breareds och Torups socknar i Hallands län och inom Femsjö socken i Jönköpings län. Arbetet pågick vid inspektionen på anmärkningsfritt sätt.

Kalmar län.

Utdikning af sank mark å Klippingsbo, Björnabygdens m. fl. hemman inom Vissefjerda, Oskars och Arby socknar. Vid förrättad inspektion var detta i följd af sjöbottnarnes lösa beskaffenhet svåra vattenaftappningsarbete i det närmaste fullbordadt; dock återstodo en del rensningsarbeten, hvilka under den regniga väderleken svårligen kunnat utföras, hvarföre slutlig afsyning af arbetet ej kunde ega rum.

Sänkning af Grytsjön i Bäckebo socken. Afloppskanalen var i det närmaste färdig, så att sjöns aftappning kunnat påbörjas.

Afdikning inom Getnabo, Holma m. fl. byar i Torsås och Söderåkra socknar hade i följd af högt vattenstånd obetydligt fortskridit.

Rensningen af Applerumsån i Döderhults socken. Detta arbete blef afsynadt och är af Styrelsen godkänt.

Rensning af Alsterån och torrläggning af marker, tillhörande Barnebo och Lamnhults hemman i Långemåla socken. Vid inspektionen hade arbetet utförts till omkring $\frac{3}{4}$, men till följd af oförutsedda bergsprängningar i kanalen hade nästan hela den beräknade kostnadssumman åtgått.

Sänkning af Lilla Klobosjön, tillhörande Fogelfors bruk, Stora och Lilla Kloba samt Lixhults byar i Högsby socken. Detta arbete är afsynadt och af Styrelsen godkänt.

Afdikning af Dykärret vid Bläsinga, Qvarnstads och Ranstads byar i Högby och Källa socknar på Öland. Enär verkställd afvägning visat att afloppskanalen längs hela sträckan ej uppnått föreskrifvet djup och arbetsstyrelsen i följd deraf sökt och erhållit förlängning i arbetstiden till 1884, har inspektion af detta arbete ej verkstälts.

Gotlands län.

Afdikning af Tenglings myr i Stånga och Etelhems socknar. Arbetet var i det närmaste fullbordadt enligt gillad plan, men då några efterarbeten syntes vara behöfliga, har företaget ännu icke kunnat såsom fullbordadt godkännas.

Afdikning af Stånga och Visne myrar inom Stånga, Linde, Fardhems, Hemse, Rone och Burs socknar. Det vid inspektionen verkställda arbetet var mönstergildt utfördt. I anledning af vid föregående besigtning framställd anmärkning mot landsvägsbron öfver kanalen, att brons landfästen voro så uppförda, att de inkräktade på kanalens vattenöppning vid flod, granskades de för denna brobyggnad vidtagna åtgärder; och då brons vattenöppning visat sig icke blifva mindre än den för kanalen normala, förr än vid inemot 1,19 m. (4 fots) vattenstånd, ansåg sig inspektionsförrättaren icke böra föreskrifva en dyrbar ombyggnad af hela bron, förrän behovet deraf verkligen visat sig.

Afdikning af Hongünna myr i Öje, Fide, Hamra m. fl. socknar. Anordningen af det pågående arbetet lemnade åtskilligt öfrigt att önska, hvarföre råd och anvisningar för arbetets ledning lemnades.

Afdikning af Akebäcks myr i Akebäcks, Roma m. fl. socknar. Afloppsgrafven var i det närmaste färdiggräfd, men dess sidor voro genom utskärningar och uppgrundningar i ofullständigt skick, hvarföre anordningar för deras komplettering föreskrefvos.

Skaraborgs län.

Rensning af Getån i Kedums och Essunga socknar. Vid förrättad inspektion befans intet under 1883 vara vidgjordt till detta arbetes fullbordande, oaktadt detsamma redan föregående år bort vara till afsyning färdigt. I anledning häraf har arbetsstyrelsen förstänadigt att ofördröjligen afsluta de återstående rensningsarbetena vid äfventyr, att i motsatt fall statslånet anmäles till återbetalning.

Afdikning af Karbomossen m. fl. sankä och frostförande marker, tillhörande hemmanen Tången, Brismene Storgården m. fl. inom Brismene socken och Vintorp Öfver- och Nedergård m. fl. inom Börstigs socken. Detta arbete befans anmärkningsfritt utfördt med undantag af en obetydlig del af hufvudkanalen och har sedermera fullbordats samt af Styrelsen godkänts.

Afdikning af Mönarps mossar inom Kinneveds, Göteveds och Luttra socknar. Vid inspektionen var detta arbete i det närmaste utfördt med undantag af en mindre bikanal inom hemmanet Långholmens område, hvarest arbetet hindrats i följd af pågående rättegång.

Afdikning af sankä mosstrakter (den s. k. Riplångsmossen) inom Jäla, Brismene och Börstigs socknar. Vid inspektionen var arbetet nyss börjadt.

Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande Göteveds by, Rosenskog, Kyrkebols m. fl. hemman i Göteveds och Grolanda socknar. Hufvudkanalen befans till större delen och på godkänt sätt utförd.

Östra distriktets vattenaftappningsarbeten äro inspekterade af Majoren Zander och Löjtnanten Hammarström.

Mellersta distriktet.*Örebro län.*

Sänkning af Mosjön inom Kumla m. fl. socknar. Vid inspektionen hade detta arbete, som står under en erfaren ingenjörs ledning, så fortskridit:

att för bron öfver Kumlaån vid Säbylund och för Sundsbron öfver Täbyån grundläggningen medelst pålning verkstälts och att murningen af landfästena pågick;

att kanalerna genom Mosjön upptagits till fullt djup och bredd med undantag af en kortare sträcka af 208 m. (700 fot) och

att Tabyån medelst muddring uppreprensats till fullt djup och full bredd å en sträcka af sammanlagdt 1,039 m. (3,500 fot) samt

att Aby bäcken uppgräfts till full bredd å en sträcka af 445 m. (1,500 fot), ehuru någon fördjupning återstår.

Genom skärningar och ras hafva doseringarne å de höga stränderna i Atterstaån, som ursprungligen varit till föreskrifna mått upptagna, på några ställen igenslammats, hvarföre uppreprensning å dessa ställen måste före slutlig afsyning verkställas.

Arbetet har försvårats genom den ovanligt stora nederbörden.

Sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren. Detta arbete har under 1883 fortsatts i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de för de särskilda arbetsplatserna fastställda förslag. Den 19 och 20 Juni, den 11 och 12 Juli samt den 1 September verkställdes inspektion å arbetet i förening med afsyning af de utförda arbetena i *Eskilstunaån*, hvartill undertecknad Lindgren i egenskap af statens kontrollant öfver detta arbetsföretag erhållit Styrelsens särskilda förordnande. Vid denna förrättning befunnos

Torshälla qvarndam och bro,

Holmsdammen,

Fristadsdammen,

Bron och rensningsarbetena vid Tunafors och Stålfors,

Spiksmedsfallet,

Skjulstadammarne,

Bron och dambyggnaden vid Rosenberg,

Rosenholmsdammen samt

Fiskarefallets uppreprensning

utförda i enlighet med vederbörligen gillade ritningar och föreskrifter; dock anmärktes vid de första dagarnes besigtning vissa bristfälligheter, hvilka vid förnyad besigtning den 1 September befunnos vederbörligen afhjelpa.

I anledning af denna afsyning hafva de ofvan uppräknade arbetena af Styrelsen såsom fullbordade godkänts.

I sammanhang med förenämnda förrättning besigtigades jemväl de öfriga för sänkningen dels ut-

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse. 1883.

förda, dels pågående arbetena och befunnos de samma hafva fortskridit sålunda:

Regleringsdammen vid *Hyndevad* var utförd i noggran öfverensstämmelse med nådigst gillad ändringsplan. De i strömmen ofvanom dammen ännu återstående rensnings- och sprängningsarbetena bedrefvos med kraft, så att strömbotten vid den sista dagens besigtning var till fullo uttagen.

Muddringsarbetena vid *Nordön* voro började och ett af de stora skopverken var derstädes i arbete.

De å segelleden i Hjelmaren i enlighet med upprättadt sjökort verkställda utprickningar befunnos på ett tillfredsställande sätt utförda.

I anledning af den noggranhet, hvarmed segelledernas uppreprensning och utprickning utförts, meddelade inspektionsförrättaren tillstånd till den föregående afsänkning af Hjelmaren, hvartill sänkingsbolaget vilkorligt berättigats genom Eders Kongl Maj:ts nådiga bref den 25 November 1881. I följd häraf har vattenytan i Hjelmaren under sommaren hållits något mera än 28,8 m. (97 fot) öfver jemförelse planet eller 0,9 m. (3 fot) under det s. k. Arninge märke.

Arbetena i Qvismaredalen pågingo på ett anmärkningsfritt sätt med användande af tidsenliga mudderverk och hade framskridit till ån mellan de två Qvismaresjöarne, ehuru åns genomskärning på sträckan mellan Hjelmaren och nedre Qvismaren ännu icke till fullo uttagits.

Enligt bolagsstyrelsens till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen afgifna arbetsberättelse voro vid årets slut följande arbetsmängder utförda:

I Hjelmaren:

Sprängning, stenfiske och muddring för segelledernas fördjupning 10,652 kbm. (407 kub.st.)

» från arbetets början 480,365 kbm. (18,354 kub.st.)

I Hamnen vid Läppe:

Muddring 523,4 kbm. (20 kub.st.).

Gräfning 654,3 kbm. (25 kub.st.).

Muddring från arbetets början 71,916 kbm. (2,748 kub.st.).

Gräfning från arbetets början 654,3 kbm. (25 kub.st.).

I Hyndevadspasset:

Sprängning 2,617 kbm. (100 kub.st.).

Gräfning 3,926 kbm. (150 kub.st.).

Sprängning från arbetets början 10,076 kbm. (385 kub.-st.)

Gräfning 29,235 kbm. (1,117 kub.st.).

Vid Ryningsberg:

Muddring 14,604 kbm. (558 kub.-st.).

Gräfning 5,836 kbm. (223 kub.-st.).

I Qvismaredalen:

Muddring 278,506 kbm. (10,641 kub.-st.).

» från arbetets början 814,127 kbm. (33,108 kub.-st.).

Gräfning 26,723 kbm. (1,021 kub.-st.).

» från arbetets början 54,309 kbm. (2,075 kub.-st.).

Vestmanlands län.

Sänkning af Sagån mellan Sala hytta och Vest-Terna quarn.

Detta arbete befans i samma ofullbordade skick som vid 1882 års inspektion. Förlängning i arbetstiden har beviljats till den 1 September 1886.

Mellersta distriktets vattenaftappningsarbeten äro inspekterade af Majoren Nerman och Kaptenen Mor-sing, utom sänkningen af Hjelmaren och Qvismaren.

Nedre Norra distriktet.*Kopparbergs län.*

Rätning af Rudbäcken och Dalbäcken samt utdikning af Körsängssvaet, Rudängsmyren och Rudorna i Stora Tuna socken. Redan år 1882 upptogos alla diken, men erforderliga efterrensningar hafva under 1883 icke kunnat utföras i följd af det genom mycken nederbörd orsakade höga vattenståndet.

Afdikning af Nästmyren, Kringlutmyren och Tros-fället jemte rätning af Ulfvarbäcken och sänkning af Jomokärn vid Fors by i Malungs socken. Arbetet blef under 1883 afsynadt och af Styrelsen godkändt.

Afdikning af Fernmyren och Låset samt sänkning af Svartkärn inom Davidshytte, Nås, Djörkhytte och Dräcke eller Kyorna byars område i Hedemora socken; och

Afdikning af Fernmyren, Göltegar och Putten under Åkersbyn, Björks, Backa och Djups byar i By socken.

Båda dessa arbeten blefvo under 1883 slutligt afsynade och af Styrelsen godkända.

Afdikningen vid Hansjö, Kyrkbyn m. fl. byar i Orsa socken. Det vid inspektionen pågående arbetet gaf ej anledning till anmärkning.

Afdikning af Tvärhandsmyren, tillhörande Skuggbo, Piparbo, Skinnarbo m. fl. byar i Stora Skedvi socken. Arbetet hade sedan föregående besigtning föga framskridit dels till följd af otjenlig väderlek, dels på grund af dålig ledning.

Afdikning vid Klämshyttans by i Hedemora socken.

Vid inspektionen befunnos alla till detta företag hörande grafvar upptagna och kräfde endast mindre efterrensningar.

Underhållet af utdikningen vid Askhytteby i Stora Skedvi socken lemnade vid besigtningen ej rum för väsentlig anmärkning.

Underhållet af utdikningen af Vestanbergs myr i Stora Skedvi socken hade försummats i följd af laga skifte, hvarigenom den torrlagda och numera redan odlade myren skilts från stambyarne och tilldelats utflyttade åboer. Till dessa ställes uppmaning att fullgöra behöfliga rensningar af myrens afloppsgrafvar.

Gefleborgs län.

Afdikning af Lyckeby tjern, tillhörande Rumstads m. fl. byar i Forsa socken. Vid det verkställda arbetet gjordes ingen väsentlig anmärkning; en föreslagen förändring af arbetsplanen har af Styrelsen godkänts.

Afdikning af Hassela sjö i Hassela och Bergsjö socknar. Enligt arbetsstyrelsens meddelande har arbetet under 1883 ej återupptagits, hvarföre inspektion derå ej egt rum.

Vesternorrlands län.

Sänkning af Lillskirsjön vid Stornäsets och Björksjönäs byar i Tåsjo socken. Vid inspektionen anmärktes rensning af afloppsgravens botten delvis behöflig, hvarjemte å ett ställe oförutsedd bergsprängning i fråga kommit. Då i följd här af kanalens dimensioner flerstädes voro otillräckliga har förlängning af arbetstiden sökts och erhållits.

Afdikning vid Bergs krononybygge i Bodums socken. Enär endast obetydligt arbete på detta företag i följd af den regniga väderleken utförts, har inspektionen deraf uppskjutits till år 1884.

Sänkning af Spjutesjön i Nätra socken. Af samma skäl, som för föregående anförts, har inspektion af detta arbete ej egt rum.

Sänkning af Ödens och Bergoms sjöar i Nätra socken; Afdikning af Långmyren och Nordviksängsmyren i Grundsunda socken;

Afdikning af Långmyren i Allsta och Klingsta byar i Tuna socken.

Dessa arbeten äro under 1883 slutligt afsynade och af Styrelsen godkända.

Sänkning af sjöarne Noren, Bölesjön m. fl. i Attmars socken. Enär intet arbete å detta företag under 1883 utförts, har inspektionen deraf uppskjutits till år 1884.

Jemtlands län.

Afdikning af Elgflon i Hammerdals socken. Vid inspektionen anmärktes, att alla af arbetsstyrelsen såsom färdiga anmälda diken icke höllo de föreskrifna måtten såväl i anseende till bottendjupet som dagbredden. Enär företaget afser torrläggning af betydliga vidder och det således är af vigt att gravarna upptagas till snarare större

än mindre mått, än de i arbetsplanen föreskrifna, förständigades arbetsstyrelsen att ställa sig arbetsplanens föreskrifter till noggran efterrättelse.

Afdikning vid hemmanet Skogsjö i Hotagens socken pågick utan anmärkning.

Afdikning vid vestra Munkflohögen i Häggenås socken. Vid förrättad inspektion befans omkring $\frac{1}{4}$ af hela arbetsmängden uttagen.

Afdikning vid Bobergs by i Borgvattnets socken. Vid inspektionen voro diken till största delen och på anmärkningsfritt sätt under arbete.

Afdikning vid Mo by i Alsens socken. Vid inspektionen voro samtliga till arbetsplanen hörande diken genomgrädda. Enär dock på ett par kortare sträckor berg anträffats, har arbetet, som bort vara färdigt den 1 September 1883, ej kunnat slutligt afsynas.

Afdikning vid Öster och Vester Ulfsås i Offerdals socken. Vid inspektionen framställdes mot det redan verkställda arbetet ingen anmärkning.

Afdikning vid Lundsjö by i Aspås socken. Vid inspektionen befans arbetet till största delen verkställt. Mot utförandet anmärktes, att dikesjorden upplagts för nära grafkanterna och att öppningar i densamma för dag vattnets genomsläpande saknades.

Afdikning vid Vålbackens by i Lockne socken och Öfverby i Marieby socken. Vid inspektionen befans arbetet till omkring hälften fullbordadt.

Nedre norra distriktets vattenaftappningsarbeten hafva inspekterats af Majoren Schough och Kaptenen Nyström.

Öfre norra distriktet.

Vesterbottens län.

Afdikning vid Långviks, Östra Falmarks och Sjöbotens byar samt hemmanet Nyborg i Skellefteå socken.

Afdikning vid Brännbergsliden och Bergviken samt Gamleby i Burträsk socken.

Afdikning vid Hökmarks by i Löfångers socken.

Afdikning vid Gräsmys by i Nordmalings socken.

Afdikning vid Bastuträsk by i Bjurholms socken.

Dessa fem arbetsföretag hafva under 1883 afsynats och af Styrelsen såsom fullbordade godkänts.

Afdikning vid Rickleå, Sikeå och Lägdeå byar i Bygdeå socken. Vid besigtningen af arbetet, som anmälts till afsyning färdigt, utröntes att afdikningen i allmänhet såväl till plan som till profil och genomskärningar utförts enligt gillad plan; men, då likväl väsentliga brister i utförandet anmärktes, har inspektionsförrättaren funnit sig förhindrad att tillstyrka arbetets godkännande och förstärkt arbetsdirektionen att afhjelpa bristerna.

Afdikning vid Fällfors, Rödås, Bäcknäs, Antnäs, Sörfors, Östra och Vestra Sjulsmarks samt Brattfors byar i Bygdeå socken. Jemväl detta arbete anmälles till afsyning färdigt; men befans vid företagen inspektion i vissa delar ofullständigt utfördt, hvarom arbetsstyrelsen till rättelses vidtagande förstärktes.

Afdikning vid Öfverklintens by i Bygdeå socken. Vid inspektionen pågick arbetet och gaf ej anledning till anmärkning.

Afdikning vid Djekneby by i Bygdeå socken pågick utan anmärkning.

Sänkning af Höträsket och Granträsket inom Morbyn, Östanträsk m. fl. byar i Säfvars socken. Då detta arbete ännu icke påbörjats på grund af den ännu ej afgjorda tvisten om rätten till vattnet i sjöarne, har inspektion derå ej egt rum.

Afdikning vid Olofsfors by i Säfvars socken. Mot det utförda arbetet framställes vid inspektionen ingen anmärkning.

Afdikning vid Åby by i Säfvars socken. Vid inspektionen befans arbetet nyligen påbörjadt och gaf ingen anledning till särskilda påminnelser.

Afdikning vid Bjenbergs by i Umeå socken afsynades, men kunde icke anmälans till godkännande, emedan en del diken ännu voro oupptagna och dessutom rensning af äldre diken och dikesjordens undanskaffande från kanterna m. m. återstod att utföra. Arbetsstyrelsen förstärktes afhjelpa dessa brister.

Afdikning vid Stöcksjö by i Umeå socken. Af detta arbete återstod endast en mindre del jemte rensning af äldre diken.

Afdikning vid Hörneå by, tillhörande Hörneå aktiebolag i Umeå socken, samt

Afdikning vid samma by. Af dessa två i förbindelse med hvarandra stående arbeten befans det förra utfördt till omkring $\frac{1}{3}$ af den vidsträckta afdikningsplanen och det senare, som är af långt ringare omfattning, utfördt till omkring hälften. Enär de enligt den större planen bestämda afdikningarna komma att försiggå i en jordart, som lätt utsättes för utskärningar, lemnade inspektionsförrättaren föreskrifter till förebyggande af denna olägenhet.

Afdikning vid Mickelträsk by, Gjarsjöns, Granöns, Sjölanda, Avanäs och Skärträsk hemman i Umeå socken. Detta arbete börjades hösten 1883 å alla myrtrakterna och befans hafva temligen raskt framskridit; mot utförandet framställes ingen anmärkning.

Afdikning vid Braxeby by i Bjurholms socken. Arbetet hade framskridit till omkring halfva längden af afloppsgrafvarne och i öfverensstämmelse med fastställd arbetsplan.

Afdikning vid Skifsjö by i Degerfors socken. Vid inspektionen befans detta arbete hafva obetydligt framskridit i anledning af väckt, men icke afgjord fråga om ändring i arbetsplanen. Förlängning i arbetstiden har derför sökts och beviljats.

Afdikning vid Nyåkerstjerns och Sunnansjö byar i Degerfors socken. Vid inspektionen var hela dikeslängden till större delen och till fulla mått uttagen, hvarför arbetets fullbordande under 1883 års höst kunde emotes. Mot utförandet framställda anmärkningar delgäfvos arbetsstyrelsen till rättelse.

Afdikning vid Löfö by i Degerfors socken var i det närmaste efter gillad plan utförd, så att endast en mindre upprensning jemte dikesjordens bortskaffande återstod, för att arbetet skulle kunna såsom fullbordadt godkännas.

Afdikning vid Ragvaldsträsk i Skellefteå socken. Den gillade arbetsplanen omfattar dikningar, som påbörjats flera år före statsbidragets beviljande, i följd hvaraf den verkliga kostnaden för detta företag, som vid inspektionen var till omkring $\frac{2}{3}$ färdigt, icke kan med säkerhet bestämmas.

Afdikning vid Renbergsvattnet i Burträsk socken. Vid inspektionen befans dikningsarbetet utefter nästan hela längden börjadt. I afseende å utförandet lemnades erforderliga föreskrifter.

Afdikning vid Tjärns by i Burträsk socken. Vid inspektionen var arbetet börjadt och pågick utan anmärkning.

Afdikning vid Selets by i Löfångers socken. Vid inspektionen befans öfver hälften af den i arbetsplanen fastställda dikeslängden uttagen till nära fullständigt genomsnitt och utan anmärkning i afseende å utförandet.

Afdikning vid Perlströms och Hornträsk byar i Jörns socken. Vid inspektionen hade arbetet å omkring $\frac{1}{4}$ af dikeslängden börjats. Arbetsstyrelsen hemställde att få vidtaga en mindre förändring i arbetsplanen, hvartill inspektionsförrätaren, som fann densamma bättre motsvara afdikningens ändamål, ansåg sig böra tillstyrka bifall.

Underhållet af redan fullbordade afdikningsarbetet vid *Risliden i Degerfors socken* har under 1883 inspekterats, i anledning hvaraf egarne, som i öfrigt för de torrlagda myrmarkernas tillgodogörande utvecklat en berömlig odlingsflit, förständigades i afloppsgrafven vidtaga behöfliga rensningsåtgärder.

Enahanda förständigande gafs vid inspektion af *Afdikningen vid Vallens by i Löfångers socken*, och *Afdikningen vid Norra Långträsk i Byske socken*, hvilka befunnos illa underhållna.

Norrbottens län.

Afdikning af sjöarne Lombolajärvi och Lietimöjärvi vid Kirnufjärvi by i Korpilombolo socken.

Afdikning af Kattisjärvi vid Sanningslandets hemman i Öfver-Kalix socken.

Afdikning af Vallsafvan och Sundsnäsafvan, tillhörande Vallens och Tältskärs byar i Neder-Luleå socken.

Afdikning vid Prestholms by i Råneå socken.

Afdikning af Gälmyren vid Blåsmarks och Svensby byar i Piteå socken.

Dessa fem arbetsföretag hafva under 1883 slutligt afsynats och af Styrelsen såsom fullbordade godkäfts. *Sänkning af Väläjjärvi, Viäijärvi m. fl. sjöar inom Vittangi by i Jukkasjärvi socken.* Afloppen från de sjöar, hvilkas sänkning i arbetsplanen afsetts, voro enligt gillad plan började, men ännu icke till fullt djup upptagna.

Afdikning af sjön Valkeajärvi i Korpilombolo by och socken. Afloppsgrafven var under arbete till hela sin längd.

Afdikning vid Nikkala by i Neder-Torneå socken. Vid verkställd inspektion upplystes, att intet arbete å detta företag under sista året egt rum på grund af i byn pågående laga skifte; men då detta nu vore afslutadt skulle arbetet fortsättas.

Afdikning af Degermyren vid Johannisro i Neder-Kalix socken. Nedre delens af myren sankt läge hade vållat svårighet för det pågående dikningsbesigtigades den 15 Juni arbetet, hvarföre anvisningar meddelades om sättet, huru afdikning i dylik mark kan verkställas.

Afdikning af stora och lilla Granträskan vid Storträsk kronohemman i Neder-Kalix socken. Afloppsgrafven var påbörjad å hela längden och gaf arbetet på sin dåvarande ståndpunkt ej anledning till anmärkning.

Afdikning af Idträsket i Öfvermorjärvs by och Neder-Kalix socken. Detta arbete var nu så till vida fullbordadt, att afloppsgrafven till hela sin längd upptagits, och rensning pågick, dock icke till fullt föreskrifvet djup, emedan intressenterne icke lyckats åter finna den för arbetet bestämmande fixpunkten. Som dock denna vid inspektions-tillfället upptäcktes och påvisades, bör vid arbetets fullbordande enligt den fastställda planen intet misstag i fråga komma. I följd af nämnda förhållande har arbetet ej kunnat godkännas.

Afdikning af Kalajärvi vid Espinära by i Neder-Kalix socken. Den afloppsgraf, som skulle befordra sjöns torrläggning, var till hela sin längd upptagen, men då den till arbetets ledning utsatta fixpunkten hvarken af intressenterna eller af

besigtningförrättaren kunde återfinnas, kunde grafvens djup ej med full noggrannhet kontrolleras. Mot en vidtagen mindre förändring i arbetsplanen, i afseende å afloppsgrafvens sidolutningar, ansågs intet vara att erinra.

Afdikning af Tycksjärvi vid Tycksjärvs och Wallsjärvs hemman i Neder-Kalix socken. Afloppsgrafven var påbörjad till hela sin längd. Det pågående arbetet gaf ej anledning till anmärkning.

Sänkning af Långträsket vid Slättberg i Råneå socken. Afloppsgrafvarne voro till full längd upptagne, men afloppet för grundt och anbragta stödjemurar för svaga, hvarföre i dessa hänseenden rättelser föreskrefvos.

Afdikning vid Skatemarks by i Öfver-Luleå socken. Detta arbete var till hufvudsaklig del verkställt, men, enär myrarnes sättning omöjliggjort dikningens utförande i full ständig öfverensstämmelse med fastställd plan, lemnades för sådana diken, der sättning egt rum, föreskrift om deras upprensning till ettdjup af i allmänhet 1,2 m. (4 fot).

Afdikning af Långsjön vid kronohemmanet Långås i Piteå socken. Arbetet var längs hela afloppsgrafven börjad och gaf på sin då varande ståndpunkt ej anledning till anmärkning.

Afdikning af Isovuoma myr i Junosuando by och Pajala socken. Vid besigtningen befans, att af hela den bestämda dikeslängden endast omkring $\frac{2}{3}$ var under arbete och ännu ej i fullständigt skick.

Afdikning vid Skröfvens by i Gellivara socken. Arbetet omfattade ännu ej ens hela den bestämda dikeslängden, och den afdikade sträckan hade ofullständigt genomsnitt. Mot det utförda arbetet framställes ingen anmärkning.

Afdikning af Kallbosjön, tillhörande Unby och Råbäckens byar i Neder-Luleå socken. Vid inspektionen var afloppsgrafvens upptagande å hela längden påbörjad. Anmärkningar och föreskrifter, hvartill arbetet vid besigtningen gaf anledning, delgäfvos vederbörande arbetsledare.

Afdikning af Vänsjärv, tillhörande Vänsjärvs hemman i Öfver-Kalix socken. Enär intet egentligt arbete å detta företag börjats har inspektion derå under 1883 icke verkstälts.

Sänkning af sjön Lambur i Arvidsjaurs socken. Inspektionen af detta arbete inställdes, emedan sjöarne i trakten vid tiden för förrättningen (12 Oktober) delvis redan voro isbelagda och således omöjliga att passera. Enligt uppgift hade arbetet för året upphört.

Underhållet af redan fullbordade afdikningen vid Svartbyn i Öfver-Luleå socken, som under 1883 inspekterats, befans oklanderligt.

Öfre norra distriktets vattenaftappningsarbeten äro inspekterade af Majoren Berg och Kaptenen Cederberg.

Nedan stående vattenaftappningsarbeten blefvo under år 1883 afsynade och godkände, nämligen:

a) vattenaftappningar till förminskande af frostilländigheten:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljadt statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		(Somme prévue au devis).		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Sänkning af Barsjön och Hemmesjön i Hemmesjö socken, Kronobergs län	45,89	520,63	4,540	—	1,510	—
Afdikning af Karbomossen inom Brismene och Börstigs socken, Skaraborgs län *)	321,69	3,649,36	10,000	—	5,000	—
Utdikning af Fernmyren och Låset samt sänkning af Svartkärr inom Davidshytte, Näs m. fl. byar, Hedemora socken, Kopparbergs län	39,14	444,00	8,127	54	2,700	—
Utdikning af Fernmyren, Göltegar och Putten inom Åkersbyn, Björks m. fl. byar i By socken, samma län	24,68	280,00	4,500	—	1,500	—
Utdikning af Nästmyren, Kringlutmyren och Trösfallet jemte rätning af Ulfvarbäcken och sänkning af Jomokärr vid Fors by i Malungs socken, samma län	35,26	400,00	4,200	—	1,400	—
Utdikning af Långmyren och Nordviksängsmyren vid Bodums och Fanby byar i Grundunda socken, Västernorrlands län	46,28	525,00	3,045	—	1,000	—
Utdikning vid Gammelbyn samt hemmanen Bergviken och Brännbergsliden i Burträsk socken, Vesterbottens län	697,46	7,912,20	34,800	—	8,500	—
Utdikning vid Hökmarks by i Löfångers socken, samma län	270,79	3,071,90	12,000	—	4,000	—
Utdikning vid Klappmarks, Krokfors och Krokbackes hemman i Säfvars socken, samma län	129,93	1,474,00	10,830	—	3,560	—
Utdikning vid Bastuträsk by i Bjurholms socken, samma län	251,96	2,858,30	28,500	—	9,500	—
Transport	1,863,08	21,135,39	120,542	54	38,670	—

*) Se lånefonden.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar.	i qv.-ref.	(Somme prévue au devis).		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	1,863,08	21,135,39	120,542	54	38,670	—
Utdikning vid Gräsmys by i Nordmalings socken samma län	260,17	2,951,60	12,300	—	4,100	—
Sänkning af sjöarne Ylinen och Alanen Nartijärvi i Neder-Torneå socken, Norrbottens län	287,28	3,259,00	22,000	—	7,300	—
Utdikning vid Skatemarks by i Öfver-Luleå socken samma län	190,73	2,163,80	4,800	—	1,600	—
Sänkning af sjöarne Vallsafvan och Sundsnäsafvan vid Valleus och Tältskärs byar i Neder-Luleå socken, samma län	69,20	785,00	6,720	—	2,240	—
Sänkning af sjöarne Lomboljärvi och Lietimöjärvi inom Kirnujärvi by i Korpilombolo socken, samma län	98,28	1,115,00	32,130	—	10,710	—
Utdikning vid Prestholms by i Råneå socken, samma län	105,01	1,191,30	11,400	—	3,300	—
Utdikning af Kattisjärvi vid Sanningslandets hemman i Öfver-Kalix socken, samma län	107,27	1,217,00	3,832	—	1,100	—
Utdikning af Gålmyren vid Blåsmarks och Svensby byar i Piteå socken, samma län	146,15	1,658,00	3,000	—	1,000	—
Summa	3,127,17	35,476,09	216,724	54	70,020	—

b) Vattenaftappningar för vinnande af odlingsbar mark:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar.	i qv.-ref.	(Somme prévue au devis).		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Afdikning vid Bergs, Hillerstorps m. fl. byar i Fridlefsstads, Hjortsberga och Tvinges socknar, Blekinge län	199,29	2,260,86	61,000	—	30,500	—
Sänkning af Kroppsjön i Rydaholms socken, Jönköpings län	128,61	1,459,00	21,700	—	10,000	—
Utdikning vid hemmanet Bodasjöle, Lemnults socken, samma län	88,04	998,75	5,849	48	2,800	—
Sänkning af Lilla Klobosjön i Högsby socken, Kalmar län	55,06	624,60	12,000	—	6,000	—
Afdikning af Karbomossen inom Brismene och Börstigs socken, Skaraborgs län *)	562,64	6,382,77	20,000	—	12,000	—
Summa	1,033,64	11,725,98	120,549	48	61,300	—

D. Enskilda jernvägar.

a) För trafik öppnade:

1. Lund—Trelleborgs jernväg.

Under år 1883 hafva 6,400 st. syllar och 270 st. skenor upptagits och med nya blifvit ersatta. Af

*) Se anslagsfonden.

de nyinlagda skenorna äro 250 st. af stål och med längd af 7,13 m. (24 fot); vid dessas nedläggning hafva användts förut begagnade sväfvande skarfjern. Vid *Mariebergs* station hade ett godsmagasin blifvit uppbyggt och ett dit ledande 32,7 m. (110 fot) långt stickspår utlagdt.

Husbyggnader, stationsanordningar, telegraf, signaler och rullande materiel befunnos i godt skick.

2. Malmö—Ystads jernväg.

Den provisoriska bron öfver varfskanalen vid Malmö har erhållit nya bärreglar samt sido- och midtelstöd af trä.

Vid viadukten öfver Svarte å har den bristfälliga öfverbyggnaden blifvit ersatt med en ny öfverbyggnad, tillverkad af Motala bessemerplåt, med trenne spann, det mellersta af 11,9 m. (40 fots) och de båda sidospannen af 9,5 m. (32 fots) vidd. Å nio st. mindre broar, alla af 3,56 m. (12 fots) spännvidd, hafva de delvis af röta angripna träreglarne blifvit borttagna och helvalsade jernbalkar af 0,3 m. (1 fots) höjd i deras ställe nedlagda.

17,185 st. syllar och 1,28 km. (4,312 fot) jernskenor hafva utbytts mot nya och dessutom hafva 17,912 km. (60,331 fot) jernskenor ersatts med stålskenor. Nio st. spårveklar af stål hafva inlagts i stället för motsvarande antal af jern.

Ett nytt sidospår, 178 m. (600 fot) långt, har utlagts å *Malmö* station.

För *Böringe*—*Anderslöfs* jernvägs inledande vid *Böringe* hafva flera spårömläggningar och anordningar verkstälts, äfvensom en engelsk vaxel inlagts. *Näsbyholms* stationshus har tillbygts och förstörats.

Rullande materielen har tillökats med 13 nya godsvagnar.

Underhållet af banvallen, spåret och husbyggnaderna hade bedrifvits med kraft.

3. Ystad—Eslöfs jernväg.

Banans underbyggnad befans i fullt betryggande skick.

9,206 st. syllar och 1,530 m. (5,152 fot) skenor hafva under år 1883 utbytts. 267 m. (900 fot)

hamnspår hafva ytterligare utlagts vid Ystads hamn och vid ingången till detta spår är en vändskifva med 4,75 m. (16 fots) diameter nedlagd.

Vid *Tomelilla* och *Löberöds* stationer hade vattentorn af sten blifvit uppförda och vid *Askeröds* station blef ett stickspår af 102 m. (343,5 fots) längd utlagdt.

4. *Cimbrishamn—Tomelilla jernväg.*

Hela denna jernväg med dertill hörande inrättningar och rullande materiel har den 26 Oktober 1883 af Styrelsen blifvit godkänd på grund af inkommet afsyningsprotokoll. Största tåghastigheten har Styrelsen på samma gång medgifvit må på vissa villkor under den tid, då full dager är rådande, för lätta persontåg uppgå till 25 km. i timmen.

5. *Hör—Hörby jernväg.*

Denna bana har, på grund af inkommet afsyningsprotokoll, af Styrelsen den 31 Oktober 1883 erhållit fullständigt afsyningsbetyg.

6. *Landskrona och Helsingborgs jernvägar.*

1:o) bandelen *Landskrona—Eslöf.*

Banan befans utmärkt väl och omsorgsfullt underhållen.

4,132 st. syllar voro under 1883 utbytta och 476 st. slitna jernskenor voro ersatte med nya af stål à 7,12 m. (24 fots) längd.

Anordningarne å stationer samt alla husbyggnader befunnos i fullgodt skick. Stationshusen vid *Trollenäs* och *Asmundtorp* hafva blifvit tillbygda.

Vid *Teckomatorp* har ett spår förlängts 104 m. (350 fot) och nya vexlar utlagts till ett tredje spår.

På *Landskrona* bangård var ett nytt spår under anläggning mellan nuvarande sidospåret och stängslet mot *Lilla Strandgatan*.

2:o) bandelen *Helsingborg—Billeberga.*

Banans underbyggnad befans i mycket godt skick. Träöfverbyggnaderna till 5 st. småbroar hafva blifvit ersatte med jernöfverbyggnader, sammansatta af helvalsade jernbalkar, 4 st. vid hvarje bro.

2,275 st. syllar hafva under 1883 utbytts och 269 st. *stålsskenor* hafva nedlagts å linien mellan *Ramlösa* och *Raus* i stället för förut varande slitna *jernskenor*.

Stationer och husbyggnader voro i godt skick. Å *Helsingborgs* bangård var ett nytt godsmagasin af tegel uppfördt och försedt med tak af asfaltpapp; dess längd är 69 m. (232 fot) och bredd 9,2 m. (31 fot). Ett nytt spår till detta magasin var utlagdt, hvarigenom sidospårens längd å stationen ökats med 371 m. (1,250 fot).

Godsvagnarne, som förut endast kunde belastas med 6,000 à 6,800 kg. (141 à 160 ctr.) hafva erhållit starkare fjedrar, så att de nu tåla en belastning af 8,500 kg. (200 ctr.).

Mot underhållet har ingen anmärkning framstalts.

Å bägge dessa bandelar äro vid de större landsvägsöfvergångarne uppsatta lyktor.

7. *Landskrona—Engelholms jernväg.*

Vid anställd inspektion befans underbyggnaden i oklanderligt skick underhållen och spårets läge godt mellan *Åstorp* och *Landskrona*, men mindre godt mellan *Engelholm* och *Åstorp*.

Den strax söder om *Billesholms* grufva belägna banken, som till följd af sättningar i underliggande grufgångar sjunkit något, hade blifvit påfyld, så att spåret låg i sin rätta höjd.

3,100 st. syllar, 2 korsningar och 52 st. skenor hafva utbytts.

Stationer och husbyggnader befunnos omsorgsfullt underhållna.

Rullande materielen har tillökats med 10 st. nya godsvagnar, hvardera med en bärighet af 10,600 kg. (250 ctr.).

Mot underhållet framställdes ingen anmärkning.

8. *Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibana från Bjuf till Billesholm.*

1) *Hufvudbanan:*

Banvall, afloppstrummor, broar och vägportar befunnos vid inspektionen i fullgodt skick, med undantag af bron öfver *Humbleäcken*, hvarest stora

sprickor i båda landfästena börjat uppstå, hvadan ommurning nödvändigt måste verkställas.

17,600 st. syllar af normal längd och 329 st. långsyllar blefvo under 1883 nedlagde i utbyte mot de gamla, som voro af röta angripne.

823 st. *stålskenor*, vägande 24 kg. för m. (16,8 æ för fot) hafva nedlagts å bansträckan från Klippans station österut.

Stängslet har undergått betydlig förbättring. Husbyggnaderna befunnos i fullgodt skick. Vid *Helsingborgs* station har en ny verkstadsbyggnad blifvit uppförd. Vid *Ramlösa* var stationshuset betydligt tillbyggt. Vid *Pehrstorp* var andra sidospåret utsträckt till 273 m. (918 fots) längd mellan fripålarne. Vid *Gunnarstorp* har ett andra sidospår utlagts och vid *Åstorp* har sidospåret förlängts till 318 m. (1,071 fot) mellan fripålarne.

Rullande materielen har tillökats med 1 godslokomotiv, 1 tanklokomotiv och 25 st. öppna godsvagnar.

2) bibanan Bjuf—Billesholm:

Underbyggnaden befans nödtorftigt underhållen och öfverbyggnaden, oaktadt flera skadade skenor förefunnos, i fullt betryggande skick.

Uti nådigt bref af den 30 November 1883 har Eders Kongl. Maj:t under vissa villkor befriat bolaget från stängelskyldighet å bibanan Bjuf—Billesholm.

Vid *Billesholms* station har ett nytt spår blifvit utlagdt i ostlig riktning 2,894 m. (9,747 fot) till ett nytt stenkolschakt.

9. Kristianstad—Hessleholms jernväg.

Bana, afloppstrummor och broar befunnos underhållna i godt skick. Bron öfver Åraslöfs bäck har erhållit ny öfverbyggnad, bestående af fyra helvalsade jernbalkar, tvänne under hvardera skenan, sinsemellan förenade med dubbla diagonalsträfvor. Brons spännvidd är 3,56 m. (12 fot) och balkarnes höjd 0,23 m. (0,78 fot).

5,201 st. syllar hafva under 1883 utbytts och 9,373 m. (31,569 fot) *jernskenor* hafva blifvit ersatta med dylika af *stål*, vägande 17,32 kg. för m. (24,8 æ

för fot). Dessutom hafva 10 st. spårvexlar af *stål* inlagts i stället för de gamla af *jern*.

Syllar af *ek* hafva å denna bana visat mindre hållbarhet än de af *furu*.

10,688 m. (36,000 fot) nytt stängsel har blifvit uppsatt.

Vid *Kristianstads* station har godsmagasinet erhållit en behöflig förlängning af 17,8 m. (60 fot) och vid *Karpalunds* station har ett mindre godsmagasin uppförts.

Stationer och husbyggnader voro i godt skick underhållna.

Följande iakttagelser hafva gjorts angående de under vagnarne begagnade hjulringarnes varaktighet: Hjulringar af jern, från England, voro efter högst 117,600 km:s (11,000 mils) gång och 4 till 7 svarfningar helt och hållet utslitna;

Hjulringar af jern, från Nyköping, hade kunnat användas 85,500 å 139,000 km. (8,000 å 13,000 mil); Hjulringar af bessemerstål, från Sandviken, hafva gått till och med 150,000 km, (14,000 mil) innan de behöft omsvarfvas.

10. Gälds härads jernväg mellan Karpalund och Degeberga.

Banans underbyggnad var i betryggande skick underhållen.

Denna jernväg har den 17 Januari 1883 af Styrelsen godkänts.

Rullande materielen har tillökats med ett nytt tanklokomotiv.

Mot underhållet framställdes ingen anmärkning

11. Gälds härads jernväg mellan Efveröd och Åhus.

Arbetet å denna bana påbörjades den 1 Maj 1883 och har sedermera så raskt bedrifvits, att Styrelsen den 16 sistlidne December kunnat, på grund af inkommet besigningsprotokoll, meddela tillstånd till banans öppnande för allmän person- och godstrafik.

12. Sölvesborg—Kristianstads jernväg.

Banvallen, afloppsgrafvarne och broarne öfver Nosabybäcken samt öfver fästningsgrafven vid pump-

huset å Kristianstads bangård voro i för trafiken betryggande skick. Vid bron öfver kanalen vid Kristianstads lokomotivstall anmärktes att två bärbjelkar voro af röta angripna samt att icke obetydliga sprickor i landfästenas reveteringsmurar uppstått. Å öfverbyggnaden till bron öfver *Skräboån* nära *Bromölla* fans kärnröta i flera af bärbjelkarne och vid både fast och rörlig belastning fjedrade sig öfverbyggnaden för mycket, oaktadt en af grofva bjelkar upptimrad bock stälts under midten af hvartera spannet, som derigenom delats i tvänne spann af omkring 5 m. (16,8 fots) fri vidd. Vid de årligen verkställda profbelastningarna med ett tanklokomotiv af 17,000 kg. (400 ctr) vigt har fjedringen för hvarje gång visat sig större, hvidan sannolikt en ny öfverbyggnad af solidare material och konstruktion med snaraste torde komma att föreskrifvas.

4,500 st. syllar af Gotlands furu hafva nedlagts i stället för gamla kasserade dylika, 50 st. långsyllar hafva å stationerna blifvit utbytta och 166 st. *jernskenor* upptagits och blifvit ersatta med *stålskenor*.

Stationer och husbyggnader befunnos i godt skick. Lastkajen vid *Bromölla* har omlagts och personplattformen vid *Sölvesborg* förlängts 17,8 m. (60 fot).

13. *Karlshamn—Vislanda jernväg.*

Banans underbyggnad var i betryggande skick underhållen.

I *Mie bro* har öfverbyggnaden förstärkts med två nya långföljare. Å *Rosenborgs bro* hafva två st. bärbjelkar blifvit utlagda öfver vägporten och å hela dess öfverbyggnad voro nya syllar och skenor af statsbanans dimensioner inlagda. *Södra bron vid Hofmansbygd* har blifvit förstärkt med två nya långbalkar och *norra bron dersamastädes* med tre långbalkar. *Bron öfver Grimslöfs mosse kanal* har erhållit nya bärreglar och ny plankvandring.

11,426 st. syllar hafva blifvit med nya ersatta och 4,770 m. (16,064 fot) *stålskenor* äro inlagda från *Vislanda* mot *Grimslöf*.

Nytt stängsel är utmed banan uppsatt å tillsammans 25,454 m. (85,732 fot) i längd, deraf 246,4 m. (830 fot) utgöres af stengärdesgårdar.

Fem stationshus hafva reveterats och invändigt reparerats. Vid *Hemsjö* har stationshuset blifvit brädfodradt.

Vid *Granö* hållplats, två km. söder om Ryds station, äro tvänne vagnar och 50,5 m. (170 fot) sidospår anlagda.

Å *Vislanda station* har ett nytt genomgående sidospår af 170 m. (572 fots) fri längd blifvit utlagdt.

Rullande materielen har tillökats med 35 st. nya godsvagnar.

Ingen anmärkning framställdes mot underhållet.

14. *Vislanda—Bolmens jernväg.*

Banvall, afloppstrummor, broar, vägportar, stationer och husbyggnader befunnos i fullgodt skick.

En bibana från *Ljungby* till lastageplatsen *Gänget* har under 1883 blifvit färdigbygd: dess längd är 579 m. (1,950 fot).

14,550 st. syllar och 93 m. (312 fot) *jernskenor* blefvo under år 1883 utbytta.

Å *Tutaryds station* har ett stickspår af 30 m. (100 fots) längd blifvit anlagdt. *Gängets lastageplats* har blifvit försedd med ett 60 m. (200 fots) genomgående sidospår samt med en tråkaj utmed stranden af 37 m. (125 fots) längd och 1,5 (5 fots) höjd öfver *Lagaåns* medelvattenyta.

Någon anmärkning mot underhållet framställdes icke vid inspektionen.

15. *Vexjö—Alfvesta jernväg.*

Underbyggnaden befans vid inspektionen hafva genomgått ett omfattande underhåll och vägporten mellan *Gemla* och *Ängaholm* har erhållit ny öfverbyggnad, bestående af tre st. helvalsade jernbalkar.

4,700 st. syllar och 450 st. *jernskenor* hafva blifvit utbytta. Dessutom äro 900 st. *stålskenor* inlagda på 3,3 km. (11,115 fots) banlängd; förut voro *stålskenor* utlagda på 2 km. (6,740 fot), så att sammanlagda banlängden af *stålskenor* nu uppgår till 5,3 km. (17,855 fot).

Å *Vexjö* bangård var en ny stålvexel inlagd, likaså vid *Gemla*, hvarest sidospåret utdragits, så att det är 178 m. (600 fot) mellan hinderpälarna.

Vid *Gemla* station är stationshuset tillökadt med en ny flygel samt lastkajen tillbyggd till 118 m. (400 fots) längd.

Banans underhåll gaf ej anledning till någon anmärkning.

16. *Karlskrona—Vexjö jernväg.*

Banan med tillbehör var i fullgodt skick underhållen, hvadan ingen anmärkning framställdes.

16,163 st. syllar och 12,937 m. (43,573 fot) skenor hafva under 1883 utbytts.

24,7 km. (83,177 fot) nytt stängsel har blifvit uppsatt.

17. *Halmstad—Nässjö jernväg.*

Banvall, afloppstrummor och broar voro i fullgodt skick underhållna. Flere förbättringar i lutningsförhållandena hafva vidtagits, medelst afgräfnings- och påfyllningar, synnerligast mellan Sannar och Drared.

32,711 st. syllar och 6,280 m. (21,151 fot) skenor hafva blifvit med nya ersatta.

Vid *Halmstad* och *Forsheda* hafva sidospåren blifvit förlängda och nya spår hafva inlagts vid *Göthafors*, *Söräng*, *Klefhult* och *Bredaryd*; dessutom har en ny vändskifva anlagts vid *Vernamo* station.

Rullande materielen har tillökats med 2 st. konduktörsvagnar, hvarjemte 25 st. godsvagnar blifvit ombygda.

Mot underhållet har ej funnits skäl till anmärkning.

18. *Bergslagens jernvägar.*

Banan med tillbehör var väl underhållen.

De nybyggnader och underhållsarbeten, som utförts under 1883, äro hufvudsakligen följande:

vid *Borlänge*: inläggning af tre enkla och en engelsk vaxel samt 297 m. (1,000 fot) spår för inledande af *Siljans* jernväg å stationen;

vid *Rämen* och *Bergslags Ludvika*: uppsättning af vagnvägar;

vid *Bredsjö*: inläggning af omlastningsspår för åvägbringande af förbindelse med *Bredsjö—Hjulsjö* hästbana, och boställshus för betjente;

vid *Köpmannabro*: utläggning af två vaxlar och 282 m. (950 fot) spår;

vid *Öxnered*: uppförandet af en omlastningskaj af 74 m. (250 fots) längd samt ett kreatursstall för 36 kreatur.

Förutom vanliga underhållsarbeten hafva för spårets vidmakthållande utbytts 15,127 m. (37,427 fot) skenor samt 48,769 st. syllar. Å 381,5 m. (1,285 fots) sträcka har spåret, som förut varit fästadt direkt å berg, blifvit upplyftadt och underbäddadt med syllar och grus.

Den rullande materielen har blifvit tillökad med 3 st. sexkopplade lokomotiv, 1 st. tanklokomotiv, 3 st. III klass personvagnar, 16 st. bagage- och 24 täckta godsvagnar, sistnämnda båda slag tillverkade å bolagets reparationsverkstad i Åmål.

19. *Östra Vermlands jernväg med bibana från Nyhyttan till Finshyttan.*

Banan var ordentligt underhållen. Följande arbeten hafva under 1883 blifvit utförda:

vid *Sjöändans vaktstuga*: en öppen trumma inlagd i hufvudbanan;

vid *Sjöändan*: en vaxel inlagd till lastplatsen med samma namn;

å *Nyhyttans station*: ett sammanbindningsspår inlagdt; och

å *Filipstads station*: en 15 m. (50 fot) lång lastkaj uppförd.

19,975 st. syllar och 75 st. skenor utbytta, hvarjemte 1,047 kbm. (40 kub.-stänger) ballastgrus blifvit å banan utförda.

20. *Filipstads norra bergslags jernväg.*

Banan var i godt skick. 6,950 st. syllar hafva under 1883 blifvit utbytta.

Hela spårsystemet å *Filipstads station* har blifvit omlagdt och förlängdt. Med denna omläggning, som utförts i samband med en del omläggningar af *Bergslagens jernvägars* spår, har afsetts att erhålla större utrymme och bekvämare anordningar för omlastningen de båda banorna emellan.

21. *Nordmark—Klarelffvens jernväg med bibanor.*

Banan var i godt stånd. 23,580 st. syllar hafva under 1883 blifvit utbytta.

Vid *Geijersholm* har ett stickspår med 60 m. (202 fots) fri längd i fortsättning af magasinsspåret blifvit anlagdt och plats för lossning och lastning derintill anordnad.

Vid *Mokärnshyttan* hafva vattenledning och uppfordringsapparat till vattentornet blifvit anordnade och vid *Hagfors* var ett bostadshus för Trafikchefen under anläggning.

En ny hållplats, benämnd *Sundsjön*, belägen 5 km. (16,840 fot) från *Mokärnshyttan* och 10 km. (33,681 fot) från *Deglundsbacken*, har i slutet af 1882 blifvit anlagd. Sidospåret derstädes har en längd af 195 m. (657 fot) mellan vexlarne.

Banans rullande materiel, hvarmed äfven trafiken å *Filipstads* norra bergslags jernväg ombesörjes, har blifvit tillökad med 1 sexkoppladt lokomotiv och 39 st. godsvagnar, deraf 12 äro försedda med skrubroms.

22. *Dalslands jernväg med bibana från Eds station till hamnplats vid Stora Lee.*

Banan med tillbehör var väl underhållen. Hittills hafva inga skenor och jemförelsevis få syllar behöft utbyttas.

Ett mindre godsmagasin har uppförts vid *Hökedalen*. Pumphuset vid *Sunnanå*, hvarifrån vatten föres till *Mellerud*, nedbrann i Januari 1883 och återuppfördes derefter af sten samt försågs med ny pump.

23. *Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.*

Banan var ordentligt underhållen. Utbyte var verkställdt af 16,238 st. syllar och 4,157 m. (14,000 fot) jernskenor, hvarjemte omkring 17,500 m. (58,942 fot) stålskenor å 24,3 kg. för m. (17,0 & för fot) blifvit nedlagde.

Å stationerna hafva 19 vaxelkorsningar och 25 vaxeltungor blifvit ombytta.

Landsvägsbron vid *Bitterna* har helt och hållet ombygts.

Träöfverbyggnaden till bron öfver *Lilla elfven* har blifvit reparerad och träviadukten vid *Mossebo* undergått en mera omfattande lagning.

Underhållsarbeten hafva gjorts å de flesta stationers husbyggnader, hvaribland särskildt må nämnas de större sådana, som skett i *Venersborg* och *Uddevalla*. Å den förra är vattenledning nu mera införd såväl i vattentornet som i stationshuset.

24. *Ulricehamn—Vartofta jernväg.*

Banan med tillbehör var i allmänhet i godt stånd.

17,500 st. syllar hafva under 1883 blifvit med nya ersatta.

25. *Borås—Herrljunga jernväg.*

Banan var väl underhållen.

Till förekommande af för trafiken farliga ras hade i de af lös och skölig bergart bestående skärningarne utmed *Öresjö* ganska omfattande bergsprängningsarbeten blifvit utförda, och hade därför omkring 1,300 kbm. (50 k. st.) berg blifvit undansprängda.

Vid *Fristads station* var ett sidospår utlagdt, hvartill användts 268 m. (904 fot) förut begagnade skenor samt 180 st. nya syllar.

Å hufvudspåret hafva 7,480 st. syllar blifvit utbytta och 1,660 m. (5,592 fot) nya stålskenor utlagda.

För att förekomma antändning af ljungen genom gnistor från lokomotiven, hafva efter anställande af flera olika försök å den 21 km. (2 mil) långa sträckan mellan *Molla* och *Herrljunga*, 6 m. (20 fot) breda jordremsor å ömse sidor om banvallen blifvit omsorgsfullt uppodlade och väl gödslade och har sedermera å dessa sträckor aldrig någon antändning i fråga kommit.

26. *Varberg—Borås jernväg.*

Denna jernväg med tillbehör befans vid besigtningen i för trafiken betryggande skick och vanliga underhållsarbeten hade derpå blifvit verkställda.

Vid *Viskafors* har ett godsmagasin uppförts, hvarjemte upplagsplatserna blifvit utvidgade och sidospåren tillökade.

Omkring 7,000 st. syllar hafva under 1883 utbytts.

Å denna bana har föreskrifvits 30 km. (2,8 mil) i timmen såsom den största medgifna hastigheten, men har Styrelsen, med anledning af bolagsstyrelsens ansökan, medgifvit att å sträckan mellan Varberg och Skene, hastigheten må få uppgå till 40 km. (3,74 mil) i timmen.

27. *Mariestad—Moholms jernväg.*

Denna jernväg inspekterades utan anmärkning.

Ett boningshus hade inköpts för att begagnas till banmästarebostad.

Å rullande materielen voro ganska betydande reparationsarbeten verkställda.

Under 1883 hafva 2,725 m. (9,178 fot) skenor utbytts, deraf 1,051 m. af 11,3 kg. för m. (8 $\frac{1}{2}$ för fot) och 1,674 m. af 19,9 kg. för m. (13,9 $\frac{1}{2}$ för fot).

28. *Lidköping—Håkantorps jernväg.*

Banan var utmärkt väl underhållen. Vid Qvånums dubbeltrumma måste, när isgång inträffar, vakt anställas för att slå sönder isen och hindra den stocka sig framför trumman. Vid ett starkt skyfall 1882 visade sig dock trumöppningarne fullt tillräckliga.

5,923 st. syllar, 62,5 m. (204 fot) skenor och 2 st. korsningar hafva under 1883 med nya blifvit ersatta.

29. *Lidköping—Skara—Stenstorps jernväg.*

Under 1883 hafva utbytts 10,853 st. syllar, 2,070 m. (6,972 fot) jernskenor mot dylika och 8,000 m. (26,945 fot) mot stålskenor.

I grustaget äro en ny vaxel och 100 m. (337 fot) nytt spår inlagda.

30. *Hjo—Stenstorps jernväg med bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm.*

Jernvägen var försvarligt underhållen.

Under 1883 äro utbytte 16 st. brobjelkar af trä och 7,200 st. syllar. Å *Tidaholms station* var en ny ekonomibyggnad uppförd och å *Svensbro* har stationshuset tillökats med en andra klass väntsal och ett boningsrum.

31. *Kalmar—Emmaboda jernväg.*

Spåret var i allmänhet väl underhållet, likaså jernvägen i sin helhet, men anmärktes att de gamla 24,3 kg:s (17 $\frac{1}{2}$ s) skenorna mellan Emmaboda och Lindås snart behöfva utbytas. Inläggning af stålskenor har fortgått från Kalmar vesterut.

Under 1883 hafva utbytts 11,205 st. syllar och 565 st. skenor.

32. *Nybro—Säfsjöströms jernväg.*

Jernvägen var väl underhållen.

Vid *Silfvereke* lastplats har en vaxel och ett 37 m. (125 fot) långt sidospår utlagts.

Utbyte af 1,127 st. syllar och 27 st. skenor har under 1883 egt rum.

33. *Nässjö—Oskarshamns jernväg.*

Några anledningar till anmärkningar mot jernvägens underhåll förekommo ej, och var särskildt hufvudspåret särdeles väl underhållet. För beredande af bättre utrymme på Oskarshamns bangård hade planering verkstälts och spårsystemet utvidgats medelst nedläggning af 4 vaxlar och 440 m. (1,482 fot) spår.

Under 1883 hafva blifvit utbytta 26,292 st. syllar och 8,737 m. (29,427 fot) jernskenor.

Vid *Eksjö station* har uppförts ett nytt vattentorn med cistern af jernplåt.

Tolf st. passagerarevagnar hafva blifvit försedde med kaminer, i stället för de förut begagnade sandlådorna.

34. *Wimmerby—Hultsfreds jernväg.*

Mot underhållet framställdes ej någon anmärkning. 4,486 st. syllar voro under 1883 utbytta.

35. *Hultsfred—Jenny jernväg med bibanor.*

Denna bana var särdeles väl underhållen.

Under 1883 hafva blifvit utbytta 1,948 st. syllar och 342 m. (1,152 fot) skenor.

36. *Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.*

Jernvägens underhåll var som vanligt utmärkt.

Vid Vestervik har en ny vägbro blifvit uppförd med landfästen af sten samt pelare och broreglar af skenor.

Bispåret från *Gamleby station* var draget öfver ån till köpingens hamnområde samt fortsatt öfver två vändskifvor ner till och på lastbryggan och voro härför 220 m. (741 fot) spår utlagde.

Under 1883 hafva utbytts 4,082 st. syllar, 270 m. (909 fot) *jernskenor* och 7 m. (23,6 fot) *stålskenor*.

37. *Norsholm—Bersbo jernväg.*

Jernvägen var utmärkt väl underhållen.

Ett rundspår har inlagts på *Höfversby station*, hvarvid 3 st. vaxlar användts och bispåret till Höfvern förlängts med 198 m. (667 fot).

Under 1883 hafva 1,647 st. syllar och 250 m. (842 fot) skenor blifvit utbytta.

38. *Vadstena—Fogelsta jernväg.*

Mot underhållet framställdes ingen anmärkning.

1,730 st. syllar och 568 m. (1,913 fot) skenor hafva under 1883 utbytts.

39. *Visby—Hemse jernväg.*

Brosyllarne befunnos vara dåliga och behöfde utbytas. Skenorna voro på en del af jernvägen mer eller mindre krökta. För öfrigt var jernvägen till både spårbyggnader och materiel väl hållen.

Under 1883 hafva blifvit utbytta 1,023 st. syllar och 22 st. skenor.

40. *Pålsboda—Finspongs jernväg.*

Vid besigtningen var underhållet fullt tillfredsställande. 3,554,5 m. (11,972 fot) nya *stålskenor* hafva i stället för förslitna *jernskenor* under 1883 inlagts och 16,580 st. syllar hafva under samma tid utbytts. Bland underhållsarbeten antecknas tillbyggnad af ett lokomotivstall vid *Finspong* och af stationshuset vid *Sonstorp* och *Prestköp*.

16 öppna godsvagnar hafva förändrats till plankvagnar.

41. *Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg med bibana från Rekarne till Kolbäck.*

Mot banans underhåll har ingen anmärkning förekommit. Utom vanliga underhållsarbeten hafva under 1883 följande arbeten verkstälts, nämligen ett genomgående sidospår vid *Eskilstuna station*, samt utbyte af 2,291 st. skenor och 21,981 st. syllar.

Under 1883 års sommar har på bandelen Nyköping—Oxelösund, der persontrafiken är jemförelsevis ganska liflig, begagnats en vid jernvägens verkstad i Eskilstuna tillverkad ångdressin, som rymmer 17 personer, går mycket jemnt och stadigt samt uppfyller väl sitt ändamål.

42. *Vikern—Möckelns jernväg.*

Besigtningen gaf ej anledning till någon anmärkning. De hufvudsakligaste underhållsarbetena hafva varit: komplettering af ballasten å en sträcka af 11,3 km. (1,06 mil) samt utbyte af 11,517 st. syllar och inläggning af 22,814 kg. (536,5 ctr) nya *stålskenor*, vägande 14,3 kg. för m. (10 a för fot) i stället för slitna *jernskenor* af 11,7 kg. (8,2 a).

Rullande materielen har ej till antalet undergått någon förändring, men 59 st. godsvagnar, förut med gummifjedrar uppburna, hafva blifvit försedda med vanliga stålfjedrar.

43. *Nora—Karlskoga jernväg med bibanor.*

Banan befans vid besigtningen i allmänhet i godt skick.

För banans underhåll hafva under 1883 utbytts 7,007 m. (23,600 fot) *jernskenor* mot nya af *stål* och 19,502 st. syllar. Vidare har trädfverbyggnaden vid bron öfver Pershyttebäcken blifvit ersatt med jernbalkar och 7 st. vägbroar af trä med stentrummor. 4,580 kbm. (175 kub.-st.) grus har utförts å banan, och hamnarmen vid Otterbäcken, som år 1882 sönderskars af högvatten med storm, har reparerats medelst utfyllning af 994,5 kbm. (38 kub.-st.) sten.

Vid *Kortfors* har bygts en smedja för tre hårdar, gamla smedjan blifvit inredd till reparationsverkstad för lokomotiv, och ny reparationsverkstad

med tillhörande spår m. fl. mindre byggnader hafva uppförts.

Tvåne korsningar upptagna och utbytta mot nya af Martinstål.

36,378 m. (122,525 fot) ny stängsel har uppförts, deraf stenmur 306 m. (1,031 fot).

44. *Nora—Ervalla jernväg.*

Denna jernväg var vid besigtningen i ett utmärkt godt skick.

Stationshuset vid *Nora* har undergått en genomgående lagning till såväl det yttre som det inre, men sjelfva stationens anordning är fortfarande mycket otillfredsställande.

I utbyte mot *jernskenor* äro under 1883 inlagda 427,5 m. (1,440 fot) *stålskenor* och 1,424 m. (4,797 fot) *jernskenor* dessutom hafva 1,500 st. syllar blifvit utbytta.

En pålbro öfver Elftorpsbäcken har under 1883 reparerats.

45. *Köping—Hults jernväg.*

Jernvägen med hvad dertill hörer var vid besigtningen i ett utmärkt godt skick.

Utom vanliga underhållsarbeten hafva utefter hela banan blifvit uppsatta nya kilometerstolpar, lättningsvisare samt kungörelse- och varningstaflor. Å *Frövi* station har en större vändskifva för lokomotiv och tender inlagts. Vid *Fellingsbro* har lastkajen till längd och bredd utvidgats.

I utbyte mot *jernskenor* hafva under 1883 blifvit inlagda 6,720 m. (22,633 fot) *stålskenor* och 6,245 m. (21,035 fot) *jernskenor* och hafva under samma tid ombytts 14,912 st. syllar.

För underhållet af ballasten å banan och stationerna blefvo 1,436 vagnslaster grus utförda.

46. *Frövi—Ludvika jernväg.*

Under besigtningen har ingen annan anmärkning mot underhållet förekommit än vid bron öfver *Storån*, hvars murverk tyckes fortfarande vara i rörelse och hvarest vingmurarne tydligt skjutit ut på midten. Med anledning deraf förordnades att fyllnin-

gen bakom vingmurarne skulle undanschaktas till 1,5 m. (5 fots) bredd och ersättas med stenfyllning samt att noggranna iakttagelser skulle göras å landfästet, huruvida de befintliga öppningarne fortfarande vidgade sig.

Under 1883 hafva 10,795 m. (36,358 fot) *stålskenor* inlagts i stället för slitna *jernskenor* 16,676 st. syllar af vanlig längd (2,67 m.) och 537 st. af större längd hafva under 1883 utbytts samt 2,043 kbm. (78,1 kbst.) grus utförts å banan.

Följande nybyggnader hafva verkstälts, nämligen:

Vid *Frövi* station en ny kolbod och en mindre verkstadsbod; vid *Vasselhyttan* 2 vagnar och ett 187 m. (628 fot) långt sidospår inlagda; vid *Kopparberg* en bod för ångdressin och brandredskap samt vid *Ludvika* en ny kolbod, tvätt- och bagarstuga samt en vedbod hvarjemte upplagsplatsen utvidgats.

Åtskilliga reparationer samt målningsarbeten hafva dessutom under 1883 verkstälts å de jernvägen tillhöriga byggnaderna.

47. *Storå—Guldsmedshyttans jernväg.*

Jernvägen var, hvad sjelfva banans underhåll beträffar, i anmärkningsfritt tillstånd; men bron öfver *Storån* gaf fortfarande anledning till anmärkning och förordnades med anledning deraf, att å de befintliga afsatserna å landfästet för broreglarna skulle uppsättas en förtimring af tort virke, fästad vid broreglarna med genomgående bultar, och skulle dessa förtimringar anbringas så långt fram att de komma att bära underreglarnes fullkomligt friska delar.

Under 1883 har utbyte skett af 884 st. syllar och 10 st. skenor, dessa senare af *stål* i stället för de gamla af *jern*.

48. *Bånghammar—Klotens jernväg.*

Banan var anmärkningsfritt underhållen. Under 1883 hafva 1,753 m. (5,904 fot) *stålskenor* inlagts i utbyte mot *jernskenor* och 4,423 st. syllar utbytts.

49. *Köping—Uttersbergs jernväg med bibana.*

Banan i sin helhet befans i godt skick och hade under 1883 i hufvudspåret nedlagts 2,246 m. (7,565

fot) nya *stålskenor*, 8 st. spårveklar af *stål* och 6,689 syllar, i utbyte mot förslitna och upptagna dylika.

Bland nybyggnadsarbeten anföras:

vid *Gislarbo*: förlängning af stenkajen 32,7 m. (110 fot);

vid *Uttersberg*: en kollastningsbrygga samt utläggning af dit ledande spår; derjemte uppsattes en fullständig telefonledning från *Bernshammar* till *Karmansbo*.

Rullande materielen har blifvit tillökad med en täckt godsvagn och 20 st. lastvagnar.

50. *Uttersberg—Lienshyttans jernväg.*

Denna jernväg har icke kräft några nämnvärda underhållsarbeten och befans vid besigtningen i särdeles godt skick.

51. *Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg med bibana.*

Banan var hållen i ett särdeles godt skick.

Bland nya byggnader och anläggningar må anmärkas:

vid *Barkarby* hållplats: ett 231 m. (778 fot) långt sidospår;

vid *Nyckelby* hållplats: planering för stationsplan, utläggning af 163 m. (550 fot) sidospår samt byggnad af ett expeditionshus och en banvaktstuga med uthus;

vid *Sundbyberg*: uppsättning af lokomotivstall för en maschin och utläggning af 111 m. (375 fot) sidospår; och

vid *Vesterås*: utläggning af 128 m. (430 fot) sidospår.

Bland underhållsarbeten må nämnas:

en mellan *Munktorp* och *Köping* anlagd större trumma med två st. $1,2 \times 1,5$ m. (4×5 fots) vattenöppningar har blifvit påmurad och förändrad till en bro, som försetts med öfverbyggnad af 4 st. helvalsade jernbalkar;

utbyte af 21,026 st. syllar och 1,023 st. *jernskenor*, utgörande 7,426 m. (25,011 fot);

utläggning af 2,004 st. *stålskenor* eller 7,285 m. (24,536 fot) banlängd mellan *Tillberga* och *Vesterås*

samt utläggning mellan *Tillberga* och *Skultuna* af 590 st. *jernskenor*, afsågade i ändarne till 5,34 å 6,23 m. (18 å 21 fots) längd.

I berget vid *Ryssgrafven* hafva sprängnings- och murningsarbeten pågått till förekommande af ras, och utföres detta arbete särdeles väl, men kan ej påskyndas utöfver en viss gräns för att icke vålla afbrott i trafiken.

Vid jernvägens verkstad i *Vesterås* hafva nybygts: 2 st. ångfinkor, 10 täckta godsvagnar, hvaraf 2 med bromskupé, och 2 kylvagnar.

52. *Norbergs jernväg.*

Å denna jernväg var allting hållet i ett synnerligt godt skick. Vid *Kärrgrufvan* har stationshuset blifvit tillbyggt för erhållande af rymligare expeditionslokaler.

Utom vanliga underhållsarbeten hafva brädfröding och oljemålning verkstälts å stationshusen vid *Kärrgrufvan*, *Norberg* och *Högfors*.

Utbyte har skett af 1,387 st. syllar och 825 m. (2,779 fot) *jernskenor*.

53. *Norberg—Klackbergs jernväg.*

På grund af inkommet besiktningssprotokoll har Styrelsen den 7 Mars 1883 meddelat tillstånd till öppnande af allmän godstrafik å denna bana och sedan afsyningsprotokoll till Styrelsen inkommit, har fullständigt afsyningsbetyg den 22 Augusti samma år för banan utfärdats.

Denna jernväg har ingen egen rörlig materiel, utan ombesörjes trafiken af *Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag*.

54. *Krylbo—Norbergs jernväg.*

Mot underhållet af denna bana fans ingenting att anmärka.

3,455 st. syllar och 534 m. (1,799 fot) skadade *jernskenor* hafva under 1883 utbytts; dessutom hafva 155 m. (522 fot) *stålskenor*, försedda med vinkelskarfjern, inlagts i stället för *jernskenor*.

Vid *Kärrgrufvan* har en större förrådsbyggnad blifvit uppförd.

Från en särskild vaxel utanför *Kallmora* station har ett 594 m. (2,000 fot) långt sidospår blifvit utlagdt till *Kallmora* gruffält af dervarande grufbolag.

55. *Sala—Tillberga jernväg.*

Banan var i godt skick. Utom vanliga underhållsarbeten har utbyte skett af 2,876 st. syllar och 118 m. (1,745 fot) *jernskenor*.

56. *Upsala—Lenna jernväg samt Upsala hamn- och förbindelsespår.*

8,600 st. syllar hafva under 1883 blifvit utbytta å *Upsala—Lenna* jernväg och 250 st. å *Upsala hamn- och förbindelsespår*. För framdragande af *Upsala—Lenna* jernväg till ångsågsanläggningen vid åstranden har en tredje skena å hamnspåret blifvit utlagd.

Den rullande materielen har blifvit tillökt med 4 st. godsvagnar, som blifvit hopsatta vid jernvägens egen verkstad.

57. *Upsala—Gefle jernväg med bibanor.*

Jernvägen var vid inspektionen väl underhållen.

Vid *Skutskär* var en ny körväg bakom banhallen anlagd. Vid *Skyttorp* var stationshuset tillbygdt med väntsal och expeditiönsrum.

Invid lokomotivstallet i *Örbyhus* var uppförd en vagnbod med plats för två personvagnar.

Mellan *Örbyhus*, *Tobo* och *Tierps* stationer hafva inlagts 13,738 m. (46,271 fot) *stålskenor*, vägande 25 kg. för m. (17,5 α för fot). Dessutom hafva 8,945 m. (30,114 fot) *jernskenor* af 22,32 kg. för m. (15,6 α för fot) och 1,148 m. (3,867 fot) *jernskenor* af 26,50 kg. för m. (18,5 α för fot) blifvit utbytta. 22,129 st. syflar hafva under 1883 blifvit ersatta med nya.

58. *Dannemora—Hargs jernväg med bibana.*

Jernvägen med allt hvad dertill hörer var vid besigtningen väl underhållen.

Den rullande materielen har tillökats med 2 godsvagnar.

16,351 st. syllar hafva under 1883 blifvit utbytta.

59. *Säfsnäs jernväg med bibana.*

Banvallen och broarnes underbyggnad, åbyggnader och rörlig materiel voro i godt skick.

Utbyte har under 1883 skett af 6,900 st. syllar och 961 m. (3,237 fot) *jernskenor*. 1,309 m. (4,409 fot) *stålskenor* hafva blifvit inlagda i stället för *jernskenor*.

Vid *Gravendals* station har utlagts en 237,5 m. (800 fot) lång vattenledning af jernrör jemte reservoar och öfverbyggnad.

Vid *Bergslags—Hörkens* station uppfördes ett vattentorn, vid *Pingstaberget* utlades ett stickspår och vid *Nittquarn* blef lastkajen förlängd.

60. *Vessman—Barkens jernväg.*

Munkbo broar hafva under 1883 reparerats, hvarjemte stängslet uteder hela jernvägslinien lagats. 2,614 st. syllar hafva utbytts.

61. *Södra Dalarnes jernväg med bibana.*

Banvallen var väl underhållen och spåret, som särdeles i trakten af *Hedemora* under våren betydligt lidit af kälknölar, hade derefter blifvit omsorgsfullt inrigtadt och befans vid besigtningstillfället i mycket godt skick.

Å sträckan mellan *Avesta* och *Strömsnäs* hade de gamla syllarna och skenorna blifvit upptagna och ersatta med nya, hvarvid syllantalet under hvarje skena ökats.

62. *Gefle—Dala jernväg.*

Denna bana var till alla delar, som vanligt, särdeles omsorgsfullt underhållen.

I banans hufvudspår hafva inlagts 7,363,5 m. (24,801 fot) nya *stålskenor* och 23,330 st. syllar. Å stationerna hafva utlagts nya sidospår med *gamskenor* till en längd af 1,536 m. (5,173 fot), hvartill åtgått 1,759 st. nya syllar, hvarjemte 12 nya vaxlar blifvit inlagda.

63. *Näs—Morshyttans jernväg.*

Jernvägen var vid besigtningen i godt stånd, såväl i afseende på banan som materielen.

Vid *Morshyttans* station voro tvänne nya spår af tillsammans 104 m. (350 fots) längd inlagda. Vid *Näs* station var inlagdt ett nytt spår af 59 m. (200 fots) längd samt en ny vändskifva.

Utom vanliga underhållsarbeten voro å linien utbytta 111 m. (375 fot) skenor och 3,313 st. syllar.

64. *Söderhamn—Bergvikens jernväg.*

Då denna jernväg inom kort kommer att ersättas af statsbana, ligger det i sakens natur, att inga andra underhållsarbeten der företagas, än sådana som äro oundgängliga för trafikens trygghet.

För det ändamålet var ej heller något försummadt, utan vore både bana och materiel i fullgodt skick.

Under 1883 hade likväl å en bansträcka af 950 m. (3,200 fots) längd, i närheten af Bergviks station, de gamla *jernskenorna* utbytts mot nya *jernskenor*.

65. *Hudiksvall—Forsa—Näsvikens jernväg.*

Banans underhåll gaf ej anledning till någon anmärkning.

Under 1883 hafva 156 st. skenor blifvit utbytta mot nya af *stål*, vägande 20 kg. för m. (14 æ för fot), hvarjemte 1,520 st. nya syllar inlagts.

66. *Sundsvall—Torpshammars jernväg med bibana.*

Underhållet af denna bana var oklanderligt.

Nya *stålskenor* hafva inlagts till 190 m. (640 fots) längd; dessutom hafva 2,425 m. (8,167 fot) *jernskenor* blifvit utbytta.

24,488 kasserade syllar hafva med nya ersatts.

Å lokomotiven hafva betydliga reparationer blifvit utförda, afvensom 50 äldre timmervagnar blifvit försedde med nya axlar och hjul, fjedrar och fjederhängslen.

Af rullande materielen nyanskaffades 1 lokomotiv och 25 timmervagnar.

b) *Under byggnad varande.*

67. *Börringe—Anderslöfs jernväg.*

Längd: 7,948 m. (26,770 fot).

Malmö—Ystads jernvägsaktiebolag erhöll redan år 1873 Eders Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd till an-

läggande af denna jernväg; men någon byggnad börjades ej, förr än bolaget genom nådiga brefvet den 24 Mars 1882 erhöll tillstånd till förändrad plan.

Den 22 Juni 1883 blef koncessionen öfverläten på Börringe—Anderslöfs jernvägsaktiebolag.

Vid 1883 års slut hade arbetet så fortskridit, att banvallen var terrasserad till sin fulla längd och öfriga byggnader nära fullbordade.

68. *Säbyholms jernväg.*

Längd: 2,524 m. (8,500 fot).

Tillstånd till banans byggande beviljades i näder den 19 Januari 1883 och har arbetet så fortskridit, att banan enligt Distriktschefens rapport af den 15 December samma år blifvit af vederbörligen förordnade besigtningmän förordad till tillstånd för öppnande af allmän trafik.

69. *Helsingborg—Halmstads jernväg med tvärbana Höganäs—Åstorp.*

Längd 119,25 km. (11,16 mil).

Denna banbyggnad, som genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 17 Juni 1881 och den 17 Juli 1882 erhållit koncession, har framskridit så, att vid 1883 års slut 226,300 kbm. (8,646 kst.) jordflyttning och 6,000 kbm. (229 kst.) bergsprängning blifvit verkställd samt 88,57 km. (8,3 mil) bana färdigterrasserad.

Å hufvudbanan hafva arbetena för landfästena å broarne öfver Skafvebäcken, Vege å, Genevads å, Trönninge bäck och Fylle å i det närmaste fullbordats; likaså arbetena för landfästena å de till tvärbanan hörande broarne öfver Görslöfs å, Hasslarps å, Vege å vid Bosarp och Kölebäcken.

I stället för den i fastställda planen bestämda bankfyllningen strax norr om Helsingborg hade en större viadukt blifvit bygd.

Denna viadukts öfverbyggnad är helt och hållet af jern, likaså dess pelare, som hvila på från fast grund, till en del bestående af berg, i cement uppmurade granitsocklar. Å ömse sidor om landsvägsöfvergången äro stenpelare uppmurade af eldfast te-

gel i cement, och till mellanstöd för den delen af viadukten, som öfvergår denna landsväg, användes solida korsformade tackjernspelare. Viadukten har till mera än hälften af sin längd måst byggas i tvänne i olika rigtningar gående kurvor, den ena med radien 600 m. (2,020 fot) och längden 92 m. (310 fot), den andra med radien 350 m. (1,179 fot) på en längd af 191 m. (643 fot). Hela viaduktens längd är 530 m. (1,785 fot) och är den anlagd i lutning 1:80. Viadukten blef uppsatt och färdig till den 23 November 1883 samt derefter profbelastad och afsynad, hvarvid 82 spann, hvaraf intet öfversteg 5,94 m. (20 fots) fri spännvidd, afprovades med 17,000 kg. (400 ctr), då fjedringen uppgick till 2,95 mm. (1 dec.-linie); 2 spann om 10,6 m. (35,8 fots) fri spännvidd belastades med 60,871 kg. (1,432 ctr), hvarvid uppstod en fjedring af 4,06 mm. (1,37 dec.-linier) samt största spannet 15,73 m. (53 fot) afprovades med 67,587 kg. (1,590 ctr), hvarvid visade sig en fjedring af 8 mm. (2,69 dec.-linier). Vid alla profven var belastningen jemt fördelad och spannen återtogo efter lastens borttagande sin ursprungliga form.

En vägport vid Åstorp har färdigmurats och 524 m. (1,765 fot) vägomläggning verkstälts.

Skenläggning och undergrusning å hufvudbanan är verkställd på en sträcka af 11,000 m. (37,050 fot).

Besigtningförrättaren har angående arbetet förklarat, att det utföres med stor kraft och berömlig omsorg.

5,000 tons skenor af stål med tillhörande skarfjern, spik och bultar, 120,000 st. syllar, 2 st. lokomotiv, hvarterdera af 24 tons vikt, samt 75 st. godsvagnar hafva under 1883 levererats.

70. *Limmared—Åsundens jernväg.*

Längd 12,8 km. (1,2 mil).

Vid förrättad besigtning iaktogs att å 3,300 m. (11,100 fot) närmast Limmared voro de äldre lätta skenorna ännu icke utbytta mot de bestämda tyngre. Å de närmast Åsunden varande 2,375 m. (8,000 fot) låg spåret provisoriskt och mycket illa.

För öfrigt kvarstodo samma anmärkningar som vid föregående besigtning.

71. *Borås—Mölnebyns jernväg.*

Längd 53,4 km. (5,0 mil).

Till denna jernvägs norra del från Borås till Svenljunga, hvars längd är 37,75 km. (3,53 mil) har såsom förut å sid. 9 blifvit omförmäldt, ett lånebidrag af 500,000 kr. beviljats och har arbetet derstädes under 1883 påbörjats.

72. *Hvetlanda—Säfsjö jernväg.*

Längd 29,7 km. (2,8 mil).

Följande arbeten hafva å denna jernväg under 1883 utförts:

Banvallen terrasserad på 10 km. (0,9 mils) längd;

Trummor lagda på 14,5 km. (1,36 mil);

En vägport murad;

Skenor utlagda och underballast utförd på 4,55 km. (0,43 mil).

Dessutom var hela behovet af skenor, skarfjern och bultar samt halfva behovet af skenspik anskaffadt, hvarjemte kontrakt var uppgjordt om leverans af 2 lokomotiv och 20 vagnar.

73. *Finspong—Norsholms jernväg.*

Längd 26,2 km. (2,45 mil).

Å denna jernväg hade arbetet i slutet af 1883 påbörjats.

74. *Askersund—Skegby—Lerbäcks jernväg.*

Längd 14,1 km. (1,32 mil).

Arbetet å delen Askersund—Skegby, hvars längd är 11,22 km. (1,05 mil), var vid besigtningen i full gång utefter hela banan, hvaraf omkring 6,550 m. (22,061 fot) voro planerade.

Vid Kilsborgs bro voro de af kilad sten byggda landfästena fullbordade.

291 m. (984 fot) afloppstrummor under banan fullbordades 1883.

Skenor voro anskaffade till fulla behovet.

75. *Kumla—Yxhults jernväg.*

Största delen af denna 6,2 km. (0,38 mil) långa jernväg var vid besigtningen färdigplanerad och 1,000 m. (3,368 fot) voro skenlagda och grusade.

Vid Kumla åsen, der landsvägen är ledd öfver jernvägen, var en vägbro fullbordad och upplåten till allmänt begagnande. Denna vägbro har murade landfästen och brobalkar af valsadt jern.

På bron öfver Kumla ån voro landfästena uppförda och öfverbyggnaden under arbete.

101 m. (340 fot) afloppstrummor voro färdiga.

Syllar och skenor funnos anskaffade och framförde till hela banan.

76. *Skogstorp—Hjelmarens jernväg.*

Längd 1,4 km. (0,37 mil).

Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernvägsaktiebolag har genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 10 Augusti 1883 erhållit tillstånd till byggande af denna bibana och samma dag fått plan derå faststald.

Vid besigtningen var hela banspåret i det närmaste planeradt och inhägnadt, hvarjemte 1,370 m. (4,614 fot) voro skenlagda och fullständigt grusade.

Vid slutpunkten *Hyndevad* var en 60 m. (202 fot) lång hamnkaj bygd och vid jernvägsspåret en 30 m. (101 fot) lång lastkaj.

Arbetet var väl utfördt.

77. *Stockholm—Rimbo jernväg.*

Längd 55,1 km. (5,16 mil).

Å denna jernvägsbyggnad, hvarå arbetet påbörjades i Augusti 1883, hafva följande arbeten verkstälts:

5,116 kbm. (195,5 kst.) bergsprängning,
10,240 m. (34,490 fot) färdig banvall och
42 st. afloppstrummor.

1 vägport vid Bällsta var påbörjad och för svängbron vid Ålkistan var det södra landfästet under uppmurning.

Å sträckan från 1 km. norr om Albano till banans södra ändpunkt vid stationen i Stockholm, hade

intet arbete kunnat företagas, emedan frågan om banans anslutning till Värtabanan vid Albano och anläggningen af stationen i Stockholm å Djurgårdens mark vid 1883 års slut icke var af Eders Kongl. Maj:ts afgjord.

Hela erforderliga mängden af stålskenor är inköpt.

Af rullande materiel hafva 4 st. lokomotiv bestälts vid Trollhättans mekaniska verkstad att levereras under 1884.

Mot utförandet af hittills verkställda arbeten har ej funnits skäl till väsentliga anmärkningar.

78. *Lenna—Norrtelje jernväg.*

Vid besigtningen å denna 64,6 km. (6,05 mil) långa jernvägsbyggnad voro följande arbeten utförda:

utgräfd jord 180,904 kbm. (6,912 kst.),
utsprängdt berg 8,714 kbm. (333 kst.),
terrasserad bana 30,194 m. (101,700 fot),
skenlagd bana 21,377 m. (72,000 fot),
utförd grusning 12,641 kbm. (483 kst.),
färdiga trummor 774 m. (2,607 fot),
6 st. broar på naturlig grund och
6 » » » pålgrund.

Mot arbetets utförande var ingen väsentlig anmärkning framstald.

79. *Nordansjö masugn—Klackbergs jernväg.*

Längd 1,3 km. (0,12 mil).

Endast 300 m. (1,010 fot) banvall var planerad, hvarjemte omkring 180 m. (606 fot) voro skenlagda.

80. *Vintjern—Jädraås jernväg.*

Banvallen befans vid besigtningen i allmänhet väl underhållen; dock gjordes anmärkning mot diken å den för godstrafik öppnade delen Vintjern—Björnmossen. 1,544 st. syllar hafva under 1883 utbytts.

19 km. (1,8 mil) från Vintjern var uppfördt ett större kolhus, till hvilket ett sidospår skall utläggas.

Vid Jädraås station voro under byggnad och nära sin fullbordan: stationshus med rymliga lokaler och

bostäder, lokomotivstall med verkstad samt kolbod och lastbrygga.

81. *Gefle—Ockelbo jernväg.*

Längd 37,5 km. (3,5 mil).

Arbetet å denna jernvägsanläggning påbörjades i April 1883 och har fortskridit så, att 36,2 km. (3,4 mil) bana blifvit färdigterrasserad och jordschaktning af 174,300 kbm. (6,660 kst.) och bergsprängning af 6,100 kbm. (23,3 kst.) verkstälts, 92 st. trummor färdigbygts och alla stationshusen uppförda.

Skenläggning har fullbordats på en sträcka af 16 km. (1,5 mil) och grusning till hälften utförts å 14 km. (1,3 mils) sträcka.

Vägporten under Gefle—Dala jernväg var färdig och afprovad. För detta arbetes obehindrade bedrivande hade ett provisionelt spår måst utläggas på en hög bank.

Bron öfver Aspängsströmmen var nära sin fullbordad.

82. *Borlänge—Insjöns jernväg.*

Längd 28,9 km. (2,72 mil).

Arbetet å denna bananläggning hade under 1883 så fortskridit, att Styrelsen kunde, på grund af inkommet besigtningssprotokoll, den 31 Augusti lemna tillstånd för Siljans jernvägsaktiebolag att för allmän trafik upplåta den 7,6 km. (0,7 mil) långa bandelen Borlänge—Lennheden under de årstider, Dalelven kan med ångbåtar trafikeras.

Arbetet var utsträckt till 12,4 km. (1,16 mil) från Lennheden och följande arbetsmängder inalles utgjorda, nämligen:

288,000 kbm. (11,000 kst.) jordflyttning,

918 m. (3,095 fot) afloppstrummor och

20 km. (67,360 fot) färdigterrasserad bana.

Till två af pelarne för bro öfver Dalelven vid Dufnäs äfvensom till norra landfästet, har sten blifvit utkilad, huggen och till byggnadsplatsen framskaffad. Kasuner och pålkistor till tre bropelare voro färdiga och grundläggning för norra pelaren fullbordad.

30 st. godsvagnar hafva inköpts.

Emot arbetets utförande eller mot beskaffenheten af använda materialier var intet att anmärka.

c) *Koncessionerade:*

83. *Lamhult—Säfsjöströms jernväg.*

84. *Halmstad—Varbergs* »

85. *Ljusdal—Näsvikens* »

86. *Ombyggnad af Hudiksvall—Näsvikens jernväg.*

87. *Norska gränsen—Luleå jernväg.*

Något arbete vid ofvanstående fem jernvägar har ej under 1883 påbörjats.

88. *Norrköping—Söderköpings ångspårväg.*

Banbyggnaden blef under 1883 ej påbörjad och kommer sannolikt att anstå tills den nu pågående och i alla afseenden genomgripande förbättringen af landsvägen mellan dessa båda städer blifvit fullbordad.

Följande tabellariska öfversigter rörande landets jernvägar äro denna berättelse vidfogade, nämligen:

N:o VI. Enskilda jernvägar, som intill 1883 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

N:o VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1883 års slut.

N:o VIII. Förteckning å numera upphörda enskilda jernvägar.

N:o IX. Öfversigt af enskilda jernvägar med hänsyn till spårvidd, längd, rullande materiel m. m., samt beviljade statsunderstöd.

N:o X. Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade såväl statsbanor som koncessionerade enskilda jernvägar vid 1883 års slut.

N:o XI. Fördelning på särskilda län af under byggnad varande statsbanor och enskilda jernvägar samt koncessionerade, ännu icke påbörjade, banor vid 1883 års slut.

- N:o XII. Grafisk framställning af längden jernvägar, som vid slutet af åren 1856—1883 erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.
- N:o XIII. Grafisk framställning af längden jernvägar, öppnade för trafik under åren 1856—1883; de enskilda jernvägarnes längd fördelad med hänsyn till spårvidd och statsbidrag.

E. Statens jernvägsbyggnader.

Sedan Eders Kongl. Maj:t i skrifvelse af den 2 Juni 1882 i nåder förordnat, att ledningen och tillsynen öfver Statens jernvägsbyggnader tills vidare skulle från och med år 1883 tillhöra Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, får Styrelsen, som enligt gällande instruktion till Eders Kongl. Maj:t redan afgifvit mera detaljerade kvartalsrapporter öfver de verkställda arbetena å Statens jernvägsbyggnader, här nedan i ett sammanhang redogöra för de hufvudsakligaste under sist nämnda år dervid utförda arbeten, afvensom öfver de dermed förenade kostnader.

För Statens jernvägsbyggnader beviljade 1882 års riksdag ett anslag af 2,000,000 kronor till fortsättningen under år 1883 af den föregående året påbörjade stambanan Bräcke—Sollefteå; hvarjemte 1883 års riksdag beslutade, att den Söderhamns jernvägsaktiebolag tillhöriga jernvägen emellan Söderhamn och sjön Bergvikens östra strand skulle för statens räkning inköpas och till staten afträdas den 1 November 1885, samt ombyggas till samma spårvidd som statens banor, och fortsättas till Kilafors station å Norra stambanan, afvensom utsträckas till Stugsundet; och anvisade riksdagen för arbetena å de nya bandelarna af sist nämnda jernvägs sträckning för samma år (1883) en summa af 500,000 kronor.

Styrelsen går nu att särskilt redogöra för hvardera af dessa begge under byggnad varande jernvägsanläggningar:

Stambanan Bräcke—Sollefteå.

Arbetena å denna jernbana hafva under året fortgått i enlighet med den af Eders Kongl. Maj:t

den 9 Februari 1883 nådigst gillade arbetsplanen, slutande på en kostnadssumma af 2,000,000 kronor, och så framskridit, att bandelen emellan Bräcke och Håsjö, utgörande en längd af 67,2 km. (6 mil 10,330 fot), kunde den 16 Oktober för allmän trafik upplåtas, samt åtskilliga terrasseringsarbeten utföras öster om Håsjö.

Genom de under året utförda terrasseringsarbetena blefvo sammanlagdt 389,437,2 kbm. (14,879,73 kub.-st.) jord, sten och dy omflyttade samt 11,958,5 kbm. (456,9 kub.-st.) berg utsprängda, hvarigenom banvallen färdigbildades på en längd af 32,917,3 m. (110,870 fot), hvaraf:

2,831 m. (9,530 fot) utgjordes af jordskärning med öfver 2,4 m. (8 fots) djup;

2,825 m. (9,456 fot) — af bankfyllning öfver 2,4 m. (8 fot) hög;

469,1 m. (1,580 fot) — af bergsprängning;

107,5 m. (362 fot) — af broar, saint

26,703,8 m. (89,942 fot) — af terrassering på jemnare terräng.

För mindre vattendrags ledande genom banvallen blefvo 3 stycken öppna trummor, med en sammanräknad vattenöppning af 6,1 m. (20,5 fot) samt 30 st. enkla täckta afloppstrummor lagda med vattenöppningar, varierande mellan 0,13 qvm. (1,5 qvf.) och 2,12 qvm. (24 qvf.) med en längd af tillsammans 432,2 m. (1,455,9 fot).

För banans ledande öfver större vattendrag på bandelen emellan Dockmyr och Indalselfven hafva 11 stycken broar måst uppföras, hvaraf sju stycken under 1883 blefvo fullbordade hvad beträffar murningsarbetet och försedda med öfverbyggnad af jern, samt de öfriga påbörjade.

Af dessa brobyggnader äro en af 17,8 m. (60 fots), en af 14,8 m. (50 fots) och de öfriga af emellan 5,3 m. (18 fots) och 8,9 m. (30 fots) spännvidder.

Härförutom påbörjades byggnaden af den stora bron öfver Indals-elfven, hvilken brobyggnad kommer att erhålla en längd emellan båda landfästena af 210,4 m. (708,73 fot) och bestå af två spann, hvardera af 41,6 m. (140 fots) längd och tvänne spann, hvarterda af 62,3 m. (210 fot), alla af smidt och valsadt jern, samt uppbäras af tvenne landfästen och

tre stycken bropelare, de senare bestående af huggen sten till 7,87 m. (26,5 fots) höjd öfver lägsta vattenytan och der ofvanpå af jernpelare, med 22,1 m. (67,5 fots) höjd, af gallerverk, äfvenledes af smidt och valsadt jern. Öfverbyggnadens underkant kommer således att ligga 27,9 m. (94 fot) öfver lägsta vattenytan i elfven.

Arbetena härå framskredo under året så att stenarbetena å båda landfästena och tvenne bropelare blefvo i det närmaste fullbordade, och pålgrunden för midtelpelaren utförd.

Utläggning af syllar och skenor å bandelen emellan Dockmyr och Indalselfven verkställdes å en sammanlagd längd af 35,853,6 m. (120,760 fot) samt ballastning till full höjd och bredd å 35,277,6 m. (118,820 fot), för hvilket sistnämnda arbete 98,871 kbm. (3,778 kub.-st.) grus utfördes.

Den vid Bräcke station erforderliga utvidgning till följd af Bräcke—Sollefteå banans anslutning, verkställdes under året, äfvensom de vid bangårdarna Dockmyr, Kälarne och Håsjö erforderliga återstående kompletteringsarbeten, såväl hvad terrassering af bangårdsplanerna, som husbyggnaderna beträffar.

För vägars ledande öfver banan blefvo 717 m. (2,415 fot) väg omlagd samt tre stycken större och 62 stycken mindre vägöfvergångar i banans plan anordnade, hvarjemte för banans inhägnad uppsattes 74,249 m. (250,082 fot) stängsel af trä.

Telegrafledning samt linie- och stationssignaler blefvo uppsatta på hela sträckan mellan Bräcke och Håsjö.

2 banmästarestugor samt 10 enkla och 3 stycken dubbla banvaktstugor blefvo jemte erforderliga uthus och källare uppförda.

Förutom dessa arbeten fortgingo undersökningar och detaljutstakningar mellan Indalselfven och Sollefteå, i ändamål att åstadkomma förbättringar i liniens såväl plan som profil, hvarjemte förberedande arbeten, äfvensom transporter af materialier och verktyg till blifvande arbetsstationer företogs. Åtskilliga husbyggnader vid de blifvande bangårdarna å bandelen mellan Håsjö och Sollefteå påbörjades äfven.

Den under året för alla dessa arbeten använda arbetsstyrkan uppgick i medeltal:

under första kvartalet till	944	man.
» andra » »	2,392	»
» tredje » »	1,959	»
» fjerde » »	632	»

Största arbetsstyrkan användes under Maj månad, då den uppgick till 2,604 man och den minsta under November månad, då den var endast 528 man.

Tillsammans utgjordes 465,223 effektiva mansdagsverken.

Med statens egna hästar verkställdes 9,627 stycken dagsverken.

Statsbanan Kilafors—Söderhamn—Stugsundet.

Sedan förberedelser för arbetenas påbörjande å denna bana blifvit vidtagna, och materialier samt erforderliga arbetsredskap blifvit från Tvärbanans genom Jemtland förråd öfverförda, kunde sjelfva jernvägsarbetet påbörjas vid slutet af Juni månad, och fortsattes sedermera oafbrutet under den återstående delen af året, i enlighet med den deröfver upprättade och till en kostnad af 500,000 kronor beräknade arbetsplanen, hvilken den 6 Juli erhöll nådig fastställelse.

Terrasseringsarbetena bedrefvos hufvudsakligast emellan Kilafors och Segersta, vid Ljusne elf, hvilken 6,234 m. (21,000 fot) långa bandel det var af vigt att så skyndsamt som möjligt få fullbordad, till underlättnad af de flere transporter, som erfordrades för den blifvande ansehlige brobyggnaden öfver nyss nämnda elf.

Dessa terrasseringsarbeten blefvo under året i det närmaste fullbordade.

Samtidigt härmed fortgingo äfven terrasseringsarbeten mellan Söderhamn och Stugsundet för banvallens, äfvensom för stationsplanets bildande.

Genom dessa arbeten blefvo tillsammans:

71,406 kbm. (2,728,5 kub.-st.) jord och sten omflyttade, samt

1,492 kbm. (57,6 kub.-st.) berg utsprängda, och banvall färdigbildad å en längd af 6,749,5 m. (22,735 fot), hvaraf

1,106,2 m. (3,726 fot) genom jordskärning och bankfyllning af mer än 2,4 m. (8 fots) djup och höjd;

14,8 m. (50 fot) genom bergsprängning, och
5,628,5 m. (18,959 fot) genom terrassering å jem-
nare terräng.

För mindre vattendrags ledande genom ban-
vallen blefvo 4 stycken öppna trummor, med en sam-
manräknad vattenöppning af 3,56 m. (12 fot) upp-
förda, samt 11 st. enkla täckta afloppstrummor med
vattenöppningar emellan 0,5 qvm. (5,6 qv.-f.) och
1,4 qvm. (16 qv.-f.) sektionens area och en samman-
lagd längd af 148,7 m. (501 fot) anlagde.

Sedan noggranna detaljundersökningar blifvit
verkställda för utrönande af lämpligaste läget för den
för banans ledande öfver Ljusne elf erforderliga bron,
påbörjades denna brobyggnad, som, med hänsyn till
vattendragets stora bredd och betydliga, ända till
5,3 m. (18 fot) uppgående, vattenvariation, erfordrar
en längd emellan båda landfästena af 184,1 m. (620
fot) och kommer att bestå af 3 sammanbygda bro-
spann af smidt och valsadt jern, hvartera af 59,4
m. (200 fots) spännvidd, understödda af tvänne bro-
pelare af huggen sten i cementbruk, grundlagda på
starkt hoptimrade och plankbekladda sänkkistor, fyllda
med béton.

För bron öfver Söderhamns-ån, vester om Söder-
hamn, med ett spann af 16,3 m. (55 fot), verkställdes
grundläggnings- och större delen af murningsarbetena.

För grundläggning af stationshuset vid Söder-
hamns station påbörjades pålningen, hvarjente grund-
läggningen för en vändskifva derstädes utfördes.

Emellan Kilafors och Segersta uppfördes 3 styc-
ken vaktstugor med källare och uthus och anlades
12 stycken mindre vägöfvergångar, samt omlades
725,9 m. (2,445 fot) väg.

Den för ofvan nämnda arbeten använda arbets-
styrkan uppgick i medeltal

under tredje kvartalet till 490 man, och
» fjerde » » 592 »

Största arbetsstyrkan användes under September
månad, då den uppgick till 680 man och den minsta
under Juli månad, då den var 182 man.

Tillsammans utgjordes 76,905 stycken mansdags-
verken.

Med statens egna hästar verkställdes 662 dags-
verken.

Förutom de å förenämnda båda statsbanor ut-
förda arbeten blefvo under året afven åtskilliga kom-
pletteringsarbeten verkställda å stambanan genom
Norrland, hufvudsakligast bestående af:

ett sidospår, utgående från Östavalls station till tjen-
lig lastplats vid den närbelägna Holmsjön;

uppförande af 3 lokomotivstallar vid Östersunds sta-
tion;

fullbordande af banspåret till den vid Trångsvikens
station vid Storsjön anordnade ångbåtsbryggan;
samt

förstärkningar till förekommande af strömskärning
kring landfästena och bropelarne såväl å bron
öfver Ljusne elf vid Edänge, som å bron öfver
Indalselven vid Krokomb.

Härförutom utfördes betydliga reparationsarbe-
ten å verktyg och redskap, som förut blifvit använda
vid byggandet af stambanan genom Norrland, för
att dessa skola kunna begagnas vid jernvägsarbetena
å de nu under arbete varande statsbanorna.

Beträffande kostnaderna för de utförda arbetena
och dervid använda materialier m. m., redovisas
desamma genom vidlagda Generalräkningar, näm-
ligen:

Tabell N:o XIV för stambanan Bräcke—Sollefteå.

» » XV » statsbanan Söderhamn—Kilafors.

» » XVI för stambanans genom Norrland För-
sta Distrikt.

» » XVII » stambanans genom Norrland
Andra Distrikt.

» » XVIII » stambanans genom Norrland
Tredje Distrikt.

» » XIX » statsbanan Sköfde—Carlsborg.

Bifogade Tabell N:o XX utgör ett »Sammandrag
öfver 1883 års bokslut för statens jernvägsbyggnader,
upprättadt i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga
bref af den 16 Juni 1875».

Tabellen N:o XXI innehåller »Uppgift å samtliga
statsbanornas anläggningskostnad intill 1883 års slut,

äfvensom öfver de för deras anläggning till och med nämnda år beviljade statsanslagen».

Bifogade Tabell N:o XXII angifver den under året upphandlade jernvägsbyggnadsmateriel såväl från inhemska som från utländska verkstäder, med undantag af rörlig materiel och sådana utredningsinventarier, som genom Trafikförvaltningens försorg blifvit

anskaffade, men af jernvägsbyggnadsanslaget bekostade; och

bilagda Tabell N:o XXIII innehåller generalräkning för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen under år 1883.

Stockholm den 1 September 1884.

Underdånigst

CARL G. BEIJER.

R. CRONSTEDT. A. M. LINDGREN. J. L. von SYDOW.

B I L A G O R.

I.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med år 1841 till och med år 1883
åtnjutit understöd af allmänna medel.

				Väglängd, som anlagts eller förbättrats. (Longueur de route construite ou améliorée)		Beräknad arbetskostnad. (Somme prévue au devis.)		Beviljadt statsbidrag. (Allocation de l'état.)			
								Ur allmänna fonden.		Särskildt auslag.	
				Nymil (10 km.).	Gamla mil.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Stockholms	län,	37	särskilda arbetsföretag.....	8,97	8,38	360,398	44	205,708	—	22,550	—
Upsala	"	22	" "	5,55	5,19	217,254	97	109,931	20	4,900	—
Södermanlands	"	31	" "	11,56	10,82	386,067	06	240,456	—	12,180	—
Östergötlands	"	34	" "	23,18	21,67	729,607	46	461,405	50	3,881	75
Jönköpings	"	48	" "	26,38	24,69	820,145	—	450,745	—	62,405	19
Kronobergs	"	31	" "	21,97	20,55	800,577	84	279,225	—	236,300	—
Kalmar	"	17	" "	14,55	13,61	369,625	25	235,125	12	11,000	—
Gotlands	"	—	" "	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	"	54	" "	5,91	5,53	452,628	30	219,627	53	74,836	58
Kristianstads	"	27	" "	8,76	8,19	377,103	92	234,498	—	5,485	—
Malmöhus	"	8	" "	2,38	2,23	300,027	67	197,895	—	3,800	—
Hallands	"	9	" "	7,44	6,96	279,978	06	191,667	45	4,000	—
Göteborgs och Bohus	"	28	" "	11,12	10,40	407,922	52	263,882	75	5,700	—
Elfsborgs	"	50	" "	43,28	40,49	1,235,235	84	685,455	54	84,000	—
Skaraborgs	"	9	" "	3,15	2,94	142,927	82	84,284	—	13,399	87
Vermlands	"	28	" "	26,15	24,47	775,485	57	407,414	46	91,740	—
Örebro	"	25	" "	21,16	19,79	625,268	65	385,397	—	1,000	—
Vestmanlands	"	24	" "	6,94	6,50	197,019	29	117,746	25	14,750	—
Kopparbergs	"	32	" "	36,30	33,97	618,971	66	304,423	50	63,250	—
Gefleborgs	"	36	" "	29,72	27,81	614,367	51	315,933	50	83,750	—
Vesternorrlands	"	34	" "	48,53	45,40	944,072	04	426,004	45	137,926	—
Jemtlands	"	37	" "	61,44	57,49	725,577	35	329,843	08	116,795	—
Vesterbottens	"	31	" "	99,64	93,24	1,585,918	39	191,825	—	824,953	86
Norrbottens	"	44	" "	122,39	114,52	1,190,554	05	402,256	79	464,490	—
696			Summa	646,47	604,84	14,156,734	66	6,800,750	12	2,343,093	25

Den beräknade kostnaden för dessa vägarbeten utgör i medeltal 21,898,51 kronor per nymil (23,405,75 kronor per mil), hvartill i statsbidrag erhållits 14,144,28 kronor per nymil (15,117,79 kronor per mil), 1 krona 41 öre per meter eller 64,6 procent af anläggningskostnaden.

II.

Beräknad kostnad och beviljadt statsbidrag i medeltal för en meter omlagd eller nyanlagd väg
under de senast förflutna 5 åren.

		År 1879.		År 1880.		År 1881.		År 1882.		År 1883.	
		Beräknad kostnad.	Beviljadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt stats- bidrag.
K r o n o r.											
Stockholms	län.....	—	—	—	—	4,01	2,59	—	—	10,00	5,00
Upsala	"	—	—	—	—	—	—	1,21	0,77	—	—
Södermanlands	"	4,01	2,66	2,73	1,50	—	—	2,79	1,38	—	—
Östergötlands	"	2,39	1,62	2,66	1,36	2,66	1,75	3,03	2,02	2,52	1,62
Jönköpings	"	5,29	2,86	—	—	3,10	0,98	3,13	2,09	3,48	1,96
Kronobergs	"	—	—	4,76	2,38	4,11	2,63	1,45	0,98	1,60	1,06
Kalmar	"	—	—	—	—	—	—	2,32	1,55	2,33	0,62
Gotlands	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	"	10,78	7,14	—	—	9,43	6,29	3,97	2,32	5,42	3,61
Kristianstads	"	7,44	4,95	—	—	—	—	8,08	5,41	—	—
Malmöhus	"	—	—	—	—	34,92	21,25	—	—	—	—
Hallands	"	4,75	3,13	—	—	—	—	2,22	1,48	—	—
Göteborgs och Bohus	"	3,03	2,02	2,99	1,98	4,34	2,93	2,63	1,75	2,74	1,80
Elfsborgs	"	2,93	1,91	3,33	2,21	2,28	1,48	2,59	1,73	2,57	1,64
Skaraborgs	"	—	—	—	—	—	—	—	—	6,78	4,52
Värmlands	"	5,62	3,40	2,24	1,49	4,34	2,90	8,96	5,82	4,15	2,73
Örebro	"	2,36	1,04	2,59	1,49	3,48	2,32	—	—	—	—
Vestmanlands	"	—	—	—	—	2,39	1,29	2,83	1,96	—	—
Kopparbergs	"	1,99	1,31	2,89	1,92	2,99	1,98	1,21	0,81	4,27	2,81
Gefleborgs	"	0,77	0,44	—	—	3,10	2,08	3,13	2,02	—	—
Vesternorrlands	"	2,96	1,91	3,12	2,09	2,89	1,60	3,67	2,02	2,36	1,42
Jemtlands	"	—	—	—	—	—	—	2,02	1,34	2,09	0,74
Vesterbottens	"	—	—	1,43	0,93	0,92	0,64	1,65	1,18	2,28	1,63
Norrbottens	"	1,08	0,91	1,15	1,11	1,28	0,84	1,77	1,19	2,54	1,67
Medeltal för hela landet		2,56	1,62	2,53	1,57	2,16	1,49	2,15	1,38	1,65	1,04

III.

Vattenaftappningar och utdikningsföretag, som från och med år 1841 till och med år 1883
åtnjutit understöd af allmänna medel.

		Antal sär- skilda arbets- före- tag.	Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd.		Beräknad arbets- kostnad.		S t a t s b i d r a g.							
			Hektar.	Kvadratref.	(Somme prévue au devis.)	Ur allmänna fonder.				Särskildt beviljade medel.				
						Anslag.		Lån.		Anslag.		Lån.		
			(Etendue du sol asséché en			(Subventions de l'état.)								
			St.	Hectares.		Kvadratref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Stockholms	län	14	5,732,09	65,026,91	392,917	81	8,500	—	82,405	—	5,470	—	99,000	—
Upsala	"	20	17,413,98	197,549,99	508,472	82	22,768	59	93,773	72	—	—	137,500	—
Södermanlands	"	2	3,194,47	36,237,85	199,443	—	—	—	11,000	—	—	—	75,000	—
Östergötlands	"	5	7,036,89	79,828,00	642,651	82	870	—	82,480	—	—	—	454,000	—
Jönköpings	"	43	32,382,74	367,358,78	839,353	14	57,451	13	225,004	83	8,800	—	112,275	—
Kronobergs	"	25	9,233,10	104,742,91	490,023	62	9,505	—	191,247	14	17,500	—	36,000	—
Kalmar	"	34	8,244,53	93,537,35	673,594	18	7,135	—	286,089	50	7,575	—	35,647	50
Gotlands	"	11	7,767,40	88,113,73	296,693	46	12,900	—	54,500	—	—	—	67,305	—
Blekinge	"	3	406,62	4,612,86	84,598	17	294	—	41,976	—	—	—	—	—
Kristianstads	"	7	1,162,59	13,188,80	119,641	98	2,160	—	57,585	—	—	—	—	—
Malmöhus	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands	"	5	3,812,99	43,254,79	140,777	83	7,400	—	64,200	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus	"	1	96,20	1,092,00	15,250	—	—	—	7,600	—	—	—	—	—
Elfsborgs	"	26	12,284,75	139,361,30	1,007,757	35	17,384	83	296,445	—	21,838	88	147,279	—
Skaraborgs	"	20	18,936,24	214,816,80	720,224	83	45,435	—	181,019	25	—	—	126,000	—
Vermlands	"	41	4,495,65	51,000,99	565,185	77	105,699	45	143,520	—	—	—	—	—
Örebro	"	8	22,281,79	252,770,20	2,512,698	22	12,600	—	110,975	—	—	—	2,100,000	—
Vestmanlands	"	17	7,253,68	82,287,96	366,285	83	19,215	—	158,544	25	—	—	—	—
Kopparbergs	"	95	14,729,48	167,093,45	422,857	36	152,602	49	24,207	50	1,197	—	—	—
Gefleborgs	"	70	11,253,56	127,718,38	951,616	36	251,780	50	119,170	—	—	—	20,000	—
Västernorrlands	"	65	4,029,26	45,708,24	336,743	35	122,933	—	6,000	—	—	—	—	—
Jemtlands	"	99	15,852,85	179,838,41	1,091,513	61	350,171	97	16,440	—	—	—	—	—
Vesterbottens	"	158	29,229,54	331,594,10	1,675,127	59	517,040	50	91,210	—	—	—	—	—
Norrbottens	"	117	22,848,85	259,209,89	997,253	35	295,335	50	88,186	—	2,000	—	—	—
Summa		886	259,684,31	2,945,943,69	15,050,681	45	2,019,181	96	2,433,578	19	61,380	88	3,410,006	50

Den beräknade kostnaden för dessa arbeten utgör i medeltal 57,95 kronor per hektar (5,10 kronor per kvadratref) och det af staten lemnade bidrag 30,52 kronor per hektar (2,69 kronor per kvadratref) eller 52,9 procent af den beräknade kostnaden.

IV.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under de senast förflutna 5 åren.

		År 1879.		År 1880.		År 1881.		År 1882.		År 1883.	
		Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.
K r o n o r.											
Stockholms	län	—	—	—	—	119,11	31,28	—	—	—	—
Upsala	"	—	—	19,14	6,38	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	"	65,45	32,67	56,18	21,80	85,19	35,60	—	—	50,58	22,10
Kronobergs	"	107,20	29,27	151,11	72,77	—	—	—	—	57,53	28,45
Kalmar	"	165,28	82,58	159,88	79,94	209,86	103,34	221,03	110,22	125,10	62,40
Gotlands	"	—	—	89,21	48,99	54,66	22,57	41,16	18,17	41,56	19,03
Blekinge	"	—	—	305,90	157,95	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands	"	—	—	—	—	—	—	48,08	24,04	—	—
Göteborgs och Bohus	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs	"	64,42	32,22	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	"	—	—	—	—	29,04	10,64	28,03	14,71	50,59	24,06
Vermilands	"	—	—	174,39	57,81	28,25	13,61	—	—	221,75	96,39
Örebro	"	—	—	—	—	53,43	12,81	—	—	—	—
Vestmanlands	"	77,25	35,96	—	—	91,66	38,57	—	—	—	—
Kopparbergs	"	115,25	38,23	59,93	19,98	—	—	104,29	36,48	—	—
Gefleborgs	"	82,13	35,85	48,10	16,55	—	—	241,76	79,45	—	—
Vesternorrlands	"	137,83	45,72	—	—	87,14	28,79	—	—	—	—
Jemtlands	"	116,27	38,23	66,89	22,26	57,96	19,17	59,42	24,17	46,53	23,26
Vesterbottens	"	81,22	28,81	51,16	17,18	60,22	17,92	81,06	26,12	63,31	28,24
Norrbottnens	"	74,30	24,72	52,65	16,56	37,32	14,04	66,37	21,96	59,01	30,25
Medeltal för hela landet		84,06	33,53	70,65	30,49	57,52	16,90	58,77	24,17	68,61	30,24

[illegible]

1) Deraf 3,000,000 kr. till inköp af Bergslagens Jernvägars obligationer. 2) Deraf 3,078,240 kr. till inköp af Bergslagens Jernvägars obligationer och 500,000 kr. förskott till Södra Dalarnes jernvägsbyggnad enligt 1879 års Riksdags beslut.

³⁾ Från fjerde hufvudtiteln.

4) Lånebidraget är beviljadt för anskaffande:

¹³⁾ Efter 1883 års ingång utgå anslagen från »fond för brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprepning af åar och farleder».

Anm. Af Kongl. Maj:t beviljade anslag eller lån äro, då ej särskilda noter annorlunda meddela, utgångna från sjetta hufvudtiteln.

n a l e r.

af en ny bogserbåt. ⁵⁾ Anslaget är till färjerodd öfver Ångermanälven. ⁶⁾ Broarräntemedel. ⁷⁾ Från Arméförvaltningen. ⁸⁾ Ur skogsplanteringskassan. ⁹⁾ Från Krigskollegium. ¹⁰⁾ Deraf 2,065,83 kr. från fortifikationsmedel. ¹¹⁾ Af Trollhätte kanalbolags inkomster. ¹²⁾ Deraf 10,246,40 kr. af ekplanteringsmedel.

Enskilda jernvägar, som intill 1883 års utgång

N a m n.	Längd.		Byggnadssätt.							
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.		
			meter.	fot.	kg. för m.	℔ för fot.		meter.	fot.	
a) Lokomotivbanor:										
Bergslagens jernvägar (Falun—Göteborg) med bibana.....	486,2	45,5	1,435	4,83	32,2	22,5	1: 100	297	1,000	
Borlänge—Lennheden (Siljans jernväg).....	7,6	0,7	"	"	24,3	17,0	1: 100	300	1,010	
Bånghammar—Kloten.....	21,4	2,0	"	"	17,9	12,5	1: 40	178	600	
Cimbrishamn—Tomelilla.....	26,7	2,5	"	"	17,3	12,1	1: 80	300	1,010	
Dalslands (Sunnanå—Mellerud - Norska gränsen) med bibana.....	68,4	6,5	"	"	32,2	22,5	1: 100	297	1,000	
Frövi—Ludvika.....	98,3	9,2	"	"	29,7	20,8	1: 60	371	1,250	
Gefle—Dala.....	91,9	8,6	"	"	32,2	22,5	1: 60	297	1,000	
Gärds härads (Efveröd—Åhus).....	15,3	1,4	"	"	14,3	10,0	1: 80	300	1,010	
" " (Karpalund—Degeberga).....	30,2	2,8	"	"	14,3	10,0	1: 60	237,5	800	
Halmstad—Nässjö.....	196,0	18,3	"	"	21,6	15,1	1: 60	"	"	
Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hessleholm) med bibana.....	79,1	7,4	"	"	21,5	15,0	1: 100	297	1,000	
Hör—Hörby.....	12,6	1,2	"	"	17,5	12,2	1: 60	300	1,010	
Kalmar—Emmaboda.....	56,9	5,4	"	"	20,8	14,5	1: 70	297	1,000	
Karlskrona—Vexjö.....	113,3	10,6	"	"	25,1	17,5	1: 80	"	"	
Kristianstad—Hessleholm.....	30,0	2,8	"	"	24,7	17,2	1: 200	534	1,800	
Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan).....	19,2	1,8	"	"	28,6	20,0	1: 60	445	1,500	
Köping—Hult (Örebro—Köping).....	70,5	6,6	"	"	28,6 à 32,6	20,0 à 22,8	1: 100	413	1,390	
Landskrona—Engelholm.....	48,1	4,5	"	"	25,1	17,5	1: 100	297	1,000	
Landskrona och Helsingborg (Landskrona—Eslöv och Helsingborg - Billeberga).....	59,9	5,6	"	"	24,8	17,3	1: 150	635 742	2,140 2,500	
Lund—Trelleborg.....	42,8	4,0	"	"	24,8	17,3	1: 100	297	1,000	
Malmö—Ystad.....	63,1	5,9	"	"	22,3	15,6	1: 100	"	"	
Nora—Ervalla.....	17,1	1,6	"	"	28,6 à 33,0	20,0 à 23,0	1: 100	356	1,200	
Nora—Karlskoga (Nora—Otterbäcken) med bibanor.....	112,0	10,3	"	"	21,5	15,0	1: 40	237,5	800	
Norberg—Klackberg.....	4,7	0,4	"	"	31,0	21,5	1: 75	300	1,010	
Norbergs (Kärrgrufvan—Engelsberg).....	18,1	1,7	"	"	28,2	19,7	1: 50	297	1,000	
Nybro—Säfsjöström.....	42,9	4,1	"	"	20,0	14,0	1: 100	"	"	
Nässjö—Oskarshamn.....	149,0	14,0	"	"	22,3 à 31,1 jern 27,8 à 31,1 stål	15,57 à 21,7 19,40 à 21,7	1: 60	"	"	
Oxelösund—Flen—Vestmanland (Oxelösund—Valskog) med bibana.....	156,1	14,6	"	"	28,6	20,0	1: 100	"	"	
Sala Tillberga.....	27,8	2,6	"	"	27,7	19,4	1: 100	445	1,500	
Stockholm—Vesterås—Bergslagen (Stockholm—Tillberga—Köping) med bibana.....	196,7	18,4	"	"	27,7 à 31,5	19,4 à 22,0	1: 100	297	1,000	
Storå - Guldsmidshyttan.....	3,2	0,3	"	"	31,5	22,0	1: 50	237,5	800	
Södra Dalarnes (Krylbo—Borlänge) med bibana.....	66,3	6,2	"	"	24,3	17,0	1: 100	297	1,000	
Upsala—Gefle med bibanor.....	130,4	12,2	"	"	21,5 à 28,6	15,0 à 20,0	1: 100	"	"	
Varberg—Borås.....	84,9	7,9	"	"	24,3	17,0	1: 80	"	"	
Transport	2,646,7	247,6	—	—	—	—	—	—	—	

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
Antal			Anslag.	Lån, som utgått till och med år 1883.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods- vagnar.			
K r o n o r.					
34	73	1,067	—	11,078,240	Bibanan från Daglösen till Filipstad 8,6 km. (0,8 mil).
—	—	30	50,000	400,000	{Södra Dalarnes jernvägsaktiebolag ombesörjer t. v. trafiken å denna bandel. Anslaget 50,000 kr. erhålles först, då banan i sin helhet blir öppen för trafik.
—	—	—	—	—	{Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernväg. Vid utbyte af skenor inläggas stålsekor 26,48 kg. för m. (18,5 $\mathcal{E}$ för fot).
3	2	21	—	—	{Å hamnspåret vid Simrishamn är lutningen 1:60. Två lokomotiv äro ångvagnar af Rowans system och sålunda tillika persouvnagnar.
5	15	110	1,000,000	—	Bibana från Eds station till hamnen vid Stora Lee 2,5 km. (0,23 mil), hvarest lutning 1:50 är tillåten.
12	17	377	—	—	{Jernvägen ombesörjer derjemte trafiken å Bånghammar—Klotens och Storå—Guldsmedshyttans jernvägar. Bibana till Bångbroverken 1,07 km. (0,10 mil) har ej erhållit koncession.
22	38	873	—	3,000,000	{Tre ej koncessionerade bibanor finnas, nämligen Robertsholm—Hofors, Margrethill—Forssbacka och Born—Engelsfors, den sistnämnda smalspårig.
1	—	—	—	100,000	1:60 är den största tillåtna lutningen.
4	3	20	—	—	Två lokomotiv äro ångvagnar af Rowans system och sålunda tillika personvagnar.
8	13	140	500,000	—	Hamnspårets längd vid Halmstad 1,5 km. (0,14 mil).
8	19	170	—	—	{Bibanan Bjuf-Billesholm 5,6 km. (0,52 mil) har 24,3 kg. (17 $\mathcal{E}$) skenvigt och minsta krökningsradie 594 m. (2,000 fot).
2	2	10	—	—	Ett lokomotiv är ångvagn af Rowans system och sålunda tillika personvagn.
4	13	58	—	—	Ett hamnspår är anlagdt i Kalmar, men utan koncession.
7	21	139	1,130,000	2,600,000	
3	12	49	—	720,000	
—	—	70	—	406,000	{Bibanor till Avesta och Kallmora gruffält finnas, men hafva ej erhållit koncession. Trafiken ombesörjes af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.
10	29	170	160,000	—	{Endast bandelen Arboga—Köping 16,0 km. (1,5 mil) har erhållit statsbidrag. Banans trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Nora—Ervalla-banan.
4	14	73	—	—	
6	26	122	—	2,300,000	
4	12	60	—	—	
5	22	102	—	—	
—	—	—	112,500	225,000	Trafiken ombesörjes af Köping—Hults jernvägs trafikförvaltning.
10	25	244	—	—	{Karlskoga—Otterbäcken har största lutning 1:100 och minsta krökningsradie 297 m. (1,000 fot). Bibanor finnas från Gyttorp till Striberg 7,48 km. (0,7 mil) och från Gyttorp till Pershyttan 2,1 km. (0,2 mil). Dessutom finnas två bibanor, som ej erhållit koncession, nämligen från Kortfors till Carlsdal och från Bofors station till Bofors bruk.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.
—	—	—	—	300,000	Trafiken ombesörjes af samma bolag.
2	4	53	—	—	
11	23	269	1,000,000	—	{Jernsekor och stålsekor. Sidospår, ej koncessionerade, finnas till en längd af 1,53 km. (0,14 mil). Detta bolag ombesörjer derjemte Vimmerby—Hultsfreds-banans trafik.
15	36	323	—	—	{Bibanor i Oskarshamn och till Marianelund hafva ej koncession.
—	—	—	—	150,000	Bibanan Rekarne—Kolbäck är 18,2 km. (1,7 mil) lång.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.
16	47	367	—	—	{Bibanan Tillberga—Engelsberg är 51,3 km. (4,8 mil) lång. Bibanor till Svanå, Ramnäs och Seglingsbergs bruk finnas dessutom, men hafva ej koncession.
—	—	—	—	—	{Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag, som äfven ombesörjer trafiken å Norbergs, Norberg—Klackbergs och Sala—Tillberga jernvägar.
—	—	—	—	—	{Med smalspårig bana till sjön Rossvälen och hästbana till Stripa grufvor.
5	12	104	—	2,500,000	{Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernvägs trafikförvaltning.
12	22	271	—	500,000	{Bibana från Säterhed till Bispsberg 3 km. (0,3 mil). Ombesörjer tills vidare trafiken å delen Borlänge—Lennheden af Siljans jernväg.
5	18	94	—	2,600,000	{Bibana från Örbyhus till Dannemora 8,6 km. (0,8 mil) och från Orrskog till Söderfors 8,6 km. (0,8 mil). Bibana till Tobo bruk har ej erhållit koncession.
218	518	5,386	3,952,500	26,879,240	

Enskilda jernvägar, som intill 1883 års utgång

N a m n.	Längd.		By g g n a d e s s ä t t.						
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.	
			meter.	fot.	kg. för m.	℔ för fot.		meter.	fot.
Transport	2,646,7	247,6	—	—	—	—	—	—	—
Vexjö—Alfvesta	18,2	1,7	1,435	4,83	28,6	20,0	1: 100	278	935
Vimmerby—Hultsfred.....	21,4	2,0	"	"	21,9	15,3	1: 80	362	1,218
Ystad—Eslöf	75,9	7,1	"	"	24,8	17,3	1: 100	769	2,590
Östra Vermlands (Kristinehamn—Persberg) med bibana.....	67,3	6,3	"	"	23,8	16,6	1: 60	297	1,000
Borås—Herrljunga	41,7	3,9	1,219	4,1	21,5	15,0	1: 80	237,5	800
Hudiksvalls (Hudiksvall—Forsa—Näsviken)	16,0	1,5	"	"	20,8	14,5	1: 50	297	1,000
Söderhamn—Bergvik	15,0	1,4	"	"	20,5	14,3	1: 61,6	445	1,500
Udderalla—Venersborg—Herrljunga	93,0	8,7	"	"	22,3 à 24,3	15,6 à 17,0	1: 100	297	1,000
Vessman—Barken (Ludvika—Smedjebacken)	18,2	1,7	1,188	4,0	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 50	178	600
Köping—Uttersberg med bibana.....	36,3	3,4	1,093	3,68	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 100	297	1,000
Uttersberg—Lienshyttan (Riddarhytte aktiebolags)	12,3	1,2	"	"	17,2	12,0	1: 60	"	"
Karlshamn—Vislanda	78,0	7,3	1,067	3,59	17,2	12,0	1: 70	"	"
Sundsvall—Torpshammar med bibana	60,9	5,7	"	"	22,2	15,5	1: 60	237,5	800
Sölvesborg—Kristianstad	31,0	2,9	"	"	17,2	12,0	1: 80	356	1,200
Vislanda—Bolmen	51,3	4,8	"	"	17,2	12,0	1: 70	297	1,000
Dannemora—Harg med bibana.....	47,0	4,4	0,89	3,0	14,9	10,4	1: 80	"	"
Filipstads norra bergslags (Filipstad—Nordmark).....	17,1	1,6	"	"	17,2	12,0	1: 60	"	"
Gotlands (Visby—Hemse) med hamnspår.....	56,6	5,3	"	"	14,9	10,4	1: 100	"	"
Hjo—Stenstorp med bibanor	55,0	5,1	"	"	11,5 à 14,5	8,0 à 10,1	1: 60	"	"
Hultsfred—Jenny med bibanor.....	71,9	6,7	"	"	17,2	12,0	1: 60	237,5	800
Lidköping—Håkantorp	27,9	2,6	"	"	14,3	10,0	1: 100	297	1,000
Lidköping—Skara—Stenstorp	50,2	4,7	"	"	14,9	10,4	1: 100	"	"
Mariestad—Moholm	18,2	1,7	"	"	11,5	8,0	1: 80	"	"
Nordmarks—Klarelfven med bibanor	72,7	6,8	"	"	14,7	10,3	1: 43	237,5	800
Norsholm—Bersbo	32,8	3,1	"	"	17,2	12,0	1: 80	"	"
Näs—Morshyttan	11,8	1,1	"	"	11,5	8,0	1: 60	"	"
Pålsboda—Finspong	57,7	5,4	"	"	14,9	10,4	1: 60	297	1,000
Ulricehamn—Vartofta	37,4	3,5	"	"	11,6	8,1	1: 80	"	"
Uppsala hamn- och förbindelsespår	1,1	0,1	"	"	12,9	9,0	1: 100	148,5	500
Uppsala—Lenna	21,4	2,0	"	"	14,2	9,9	1: 60	267,2	900
Vadstena—Fogelsta	10,0	0,9	"	"	11,6 à 14,2	8,0 à 9,9	1: 85	297	1,000
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	86,6	8,1	"	"	17,2 à 20,6	12,0 à 14,4	1: 60	178	600
Vintjern—Lilla Björnmossen.....	24,6	2,3	"	"	14,9	10,4	1: 40	"	"
Säfsnäs (Hörken—Strömsdal—Annefors) med bibana.....	48,1	4,4	0,802	2,7	10,8 à 11,5	7,5 à 8,0	1: 40	148,5	500
Vikern—Möckeln (Degerfors—Striberg).....	54,5	5,1	"	"	11,7	8,2	1: 36	"	"
Summa	4,085,8	382,1	—	—	—	—	—	—	—
b) Håstbanor:									
Deijefors.....	0,64	0,06	0,89	3,0	12,9	9,0	—	—	—
Vintersjön—Örlingsjön	3,21	0,30	"	"	5,4	3,75	—	—	—
Stripa—Guldsmedshyttan	0,96	0,09	0,802	2,7	—	—	—	—	—
Grängesberg—Hörken	3,53	0,33	0,787	2,65	7,2	5,0	—	—	—
Yngen—Saxen	3,85	0,36	"	"	—	—	—	—	—
Bredsjö—Hjulsjö	7,69	0,72	0,74	2,5	8,6	6,0	—	—	—
Långban—Yngen	3,53	0,33	0,692	2,33	—	—	—	—	—
Summa	23,41	2,19	—	—	—	—	—	—	—

(Forts.)

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
Antal			Anslag.	Lån, som utgått till och med år 1883.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods- vagnar.			
K r o n o r.					
218	518	5,386	3,952,500	26,879,240	
—	—	20	—	434,000	Trafiken ombesörjes med Statens jernvägstrafiks materiel.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Nässjö—Oskarshamns jernvägsaktiebolag.
6	19	101	—	2,450,000	
6	9	220	—	—	{ En bibana från Nyhyttan till Finshyttan 7,5 km. (0,7 mil) och en (utan koncession) till Elfbrohyttan 2,1 km. (0,2 mil).
4	14	92	—	1,377,055,24	{ Ett lokomotiv är ångvagn och tillika bagagevagn.
4	4	128	—	370,000	
6	6	222	—	500,000	{ En kurva har 371 m. (1,250 fots) radie.
9	20	175	—	3,240,000	{ Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.
3	5	72	—	400,000	Profilen innehåller ingen radie mindre än 208 m. (700 fot).
4	10	126	—	500,000	{ Bibana till Lillsvan 1,6 km. (0,15 mil).
1	—	20	—	—	{ Trafiken å Uttersberg Lienshyttans jernväg ombesörjes af detta bolag.
7	20	163	—	—	Trafiken ombesörjes af Köping—Uttersbergs jernvägsaktiebolag.
6	10	163	—	1,494,000	Trafiken å Vislanda—Bolmens jernväg ombesörjes af detta bolag.
3	9	28	—	—	{ Bibana från Vattjom till Matfors 3,8 km. (0,36 mil). Endast hufvudbanan 57,1 km. (5,34 mil) har erhållit statslån.
—	—	—	—	785,000	{ Trafiken skötes med Karlshamn—Vislanda bolags rullande materiel. En bibana (utan koncession) finnes till Gångets lastageplats.
3	4	83	—	—	Bibana från Knaby till Ramhäll 8,6 km. (0,8 mil).
2	4	78	—	—	Trafiken skötes af Nordmarks—Klarelfvens jernvägsaktiebolag.
3	8	56	—	500,000	Hamnspårets längd 2,1 km. (0,2 mil) med största lutning 1:40 samt minsta krökningsradie 208 m. (700 fot).
4	10	117	—	240,000	{ Bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm 16,0 km. (1,5 mil). Härförutom finnas bibanor (utan koncession) från Vretens station till Vretens egendom, från Öfvertorp till kalkbrottet, från Ekedalens station till Olstorps kalkbruk, från Tidaholm till fabriken Vulcan och från Tidaholm till Tidaholms bruk. Endast hufvudbanan 38,5 km. (3,6 mil) har erhållit statslån.
4	12	135	—	1,750,000	{ Följande bibanor finnas, nämligen: Blända till Yxnern, Ankarsrum till Ankarsrums bruk, Ankarsrum till Ankarsrums lastplats och Verkeback till Verkebacks lastplats, tillsammans 5,3 km. (0,5 mil). Å dessa är minsta krökningsradien 148 m. (500 fot).
2	6	42	—	20,000	
4	12	86	—	—	
2	4	26	—	20,000	
7	6	294	—	—	{ Bibanor: Nordmark—Nordmarksberg—Taberg 5,3 km. (0,5 mil) och Sjögränd—Skymnäs 12,3 km. (1,15 mil). Dessutom finnas två okoncessionerade bibanor, nämligen Geijersholm—Starrkärr 1,1 km. (0,1 mil) samt vid Hagfors 5,3 km. (0,5 mil).
2	6	55	—	300,000	{ Vid Skymnäs förekommer en kurva med endast 119 m. (400 fots) radie.
2	2	24	—	—	{ Tillhör Norsholm—Ristens kommunikationsbolag.
5	9	105	—	—	En ångvagn af Belpaires system är bland lokomotiven inräknad.
3	3	70	—	—	Upsala—Lenna jernvägsaktiebolag ombesörjer trafiken å detta spår.
—	—	—	—	35,000	Skenorna utbytas småningom mot 14,3 kg. (10 $\mathfrak{E}$) stålskenor.
2	3	26	—	30,000	
2	3	18	—	—	
5	11	171	—	1,865,000	{ På banan förekomma f. n. lutningar 1:36,1 samt kurvor med 148 m. (500 fots radie).
1	—	24	—	—	{ Jernvägen öppnad endast för godstrafik.
4	6	92	—	—	{ Bibana från Strömsdals station till Strömsdals masugn 0,6 km. (0,06 mil).
3	3	131	—	—	{ Koncessionen berättigar endast till högsta lutning 1:40.
337	756	8,549	3,952,500	43,189,295,24	
—	—	12	—	33,000	Proportionerad andel i det till Forshaga—Deijefors ursprungligen beviljade statslånet.
—	—	—	—	—	Tillstötter Storå—Guldsmedshyttans bredspåriga jernväg.
—	—	74	—	30,000	
—	—	—	—	30,000	
—	—	—	—	—	Ingår vid Bredsjö station af Bergslagens jernvägar.
—	—	86	—	111,000	

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1883 års slut.

N a m n.	Längd.		B y g g n a d s s ä t t.							B a n a n			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
			Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krök-ningsradie.		erhöll kon-cession.	bestämd att på-börjas före	skall öppnas för all-män tra-fik före	Anslag.	Lån.	
	km.	mil.	meter.	fot.	kg. för meter.	ö för fot.		meter.	fot.						
Böringe—Anderslöv.....	7,9	0,74	1,435	4,83	17,6	12,3	1 : 60	300	1,010	{ 18½73 18½82 }	18½83	18½84	—	—	{ 1 : 80 i riktning mot hafvet. 1 : 100 i motsatt riktning.
Ljusdal—Näsviken	40,7	3,80	"	"	27,21	19,0	1 : 80	297	1,000	18½82	18½84	18½87	—	—	
Helsingborg—Halmstad ... med tvärbana	93,7	8,76	"	"	21,50	15,0	1 : 80	300	1,010	18½82	18½83	18½87	—	1,500,000	{ 600,000 kr. lån hafva utgått t. o. m. 1883.
Höganäs—Åstorp.	25,6	2,40	"	"	17,18	12,0	1 : 80	"	"	18½81		18½87			
Nordansjö—Norberg—Klack- berg	1,3	0,12	"	"	31,50	22,0	1 : 100	356	1,200	18½82	18½85	18½86	—	—	{ Delen Borås—Svenljunga 37,8 km. (3,53 mil) har erhållit statslånet. 150,000 kr. har utgått t. o. m. 1883. 400,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. Delen Borlänge—Lennheden 7,6 km (0,7 mil) är öppen för allmän trafik under den tid, då Dalelfven kan med fartyg befaras.
Lamhult—Säfsjöström..... (Östra Smålands)	60,6	5,67	"	"	17,20	12,0	1 : 60	350	1,179	18½82	18½84	18½87	—	—	
Borås—Mölnebyn	53,4	5,00	"	"	17,20	12,0	1 : 60	237,5	800	18½82	18½84	18½87	—	500,000	{ Delen Borås—Svenljunga 37,8 km. (3,53 mil) har erhållit statslånet. 150,000 kr. har utgått t. o. m. 1883. 400,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. Delen Borlänge—Lennheden 7,6 km (0,7 mil) är öppen för allmän trafik under den tid, då Dalelfven kan med fartyg befaras.
(Kinds härads)															
Borlänge—Insjön (Siljans) ..	28,9	2,72	"	"	24,34	17,0	1 : 100	300	1,010	18½82	18½83	18½87	50,000	950,000	{ 1 : 50 i riktning mot hafvet. 1 : 100 i motsatt riktning. Stålskenor böra väga 21,5 kg. och jernskenor 24,3 kg.
Ombyggnad af Hudiksvall—Näsvikens jern- väg	16,4	1,54	"	"	27,21	19,0	1 : 50	297	1,000	18½82	18½86	18½87	—	—	
Halmstad—Varberg	71,0	6,64	"	"	{ 21,50 24,30 }	{ 15,0 17,0 }	1 : 100	300	1,010	18½82	18½85	18½88	—	—	{ Riksgränsen—Luossavara. Luossavara—Gellivara. Gellivara—Luleå.
Gefle—Ockelbo	37,5	3,50	"	"	24,34	17,0	1 : 100	300	1,010	18½82	18½83	18½87	—	—	
Noråka gränsen i närheten/ af Vassijaura till Luleå. {	117,6 101,5 207,5	11,00 9,50 18,00	"	"	—	—	—	—	—	18½82	18½84	18½91	—	—	{ Bibana till Oxelösund-Flen—Vestmanlands jernväg.
Säbyholms	2,5	0,23	"	"	17,20	12,0	1 : 100	356	1,200	18½83	18½83	18½84	—	—	
Kumla—Yrhult	6,2	0,58	"	"	21,48	15,0	1 : 90	200	674	18½83	18½84	18½85	—	—	{ Fortsättning af Vintjern—Lilla Björnmossens jernväg.
Skogstorp—Hjelmaren	1,4	0,37	"	"	—	—	1 : 100	356	1,200	18½83	18½83	18½84	—	—	
Norrköping—Söderköping...	16,0	1,50	1,0	3,368	—	—	—	—	—	18½82	18½83	18½84	—	—	{ 400,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883.
Limmared—Åsunden	12,8	1,20	0,89	3,00	—	—	1 : 300	297	1,000	18½73	—	—	—	—	
Lilla Björnmossen—Jädraås	5,3	0,50	"	"	11,50	8,0	1 : 40	178	600	{ 18½76 18½78 18½80 }	18½76	{ 18½81 18½82 }	—	—	{ 400,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883.
Leuna—Norrtelje.....	64,6	6,05	"	"	14,32	10,0	1 : 60	300	1,010	18½82	18½83	18½86	—	750,000	
Stockholm—Rimbo	55,1	5,16	"	"	14,32	10,0	1 : 50	200	674	18½82	18½83	18½86	—	500,000	{ 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883. 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883.
Hvetlanda—Säfsjö	29,7	2,80	"	"	15,00	10,5	1 : 50	200	674	18½82	18½83	18½87	—	300,000	
Finspong—Norsholm	26,2	2,45	"	"	17,20	12,0	1 : 60	200	674	18½82	18½83	18½86	—	500,000	{ 150,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883.
Askersund—Skylberg—Ler- bäck.....	14,1	1,32	"	"	14,30	10,0	1 : 40	150	505	18½83	18½83	18½85	—	—	
Uddagården—Falköping	5,0	0,47	0,74	2,5	9,30	6,5	1 : 30	—	—	18½82	18½82	18½83	—	—	{ Å Skylberg—Lerbäck är skenvigten f. n. 12,9 kg. Denna del har ej erhållit koncession, utan endast fastställt plan. Eventuel lokomotivbana.
Summa	1,102,5	102,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50,000	5,000,000	
															{ 200,000 kr. lån har utgått t. o. m. 1883.

VIII.

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar hafva upphört.

N a m n.	Längd.		Spårvidd.		Statslån.	A n m ä r k n i n g a r.
	km.	mil.	meter.	fot.	Kr.	
a) Lokomotivbanor:						
Fryken—Klara elf	8,0	0,75	1,188	4,00	75,000	Upphört i följd af nordvestra stambanans byggnad.
Kristinehamn—Sjöändan	10,7	1,00	1,099	3,70	100,000	Ersatt af Östra Vermlands jernväg.
Norberg—Åmänningen	18,7	1,75	0,89	3,00	300,000	{ Ingår i Norbergs jernväg, som ytterligare erhållit 300,000 kronor statslån vid ombyggnad till bredspårig lokomotivbana.
Yngen—Östersjön—Öjevettern	15,1	1,41	0,787	2,65	110,000	
Bersbo grufvefält till Åtvidabergs kopparverk	16,6	1,55	1,188	4,00	—	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Summa	69,1	6,46	—	—	585,000	Ersatt af Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.
b) Hästbanor:						
Landabanan (Ljusne elf)	1,9	0,18	0,89	3,00	—	Upphört med stöd af Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref d. 6 Juni 1879.
Norrköping—Fiskeby	5,3	0,50	”	”	64,000	Ersatt af östra stambanan.
Ränkeseds	4,4	0,41	”	”	37,500	
Yngen—Daglösen	7,1	0,66	0,69	2,33	72,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Stribergs grufvor	3,0	0,28	—	—	30,000	Ingår i Vikern—Möckelns jernväg.
Summa	21,7	2,03	—	—	203,500	

IX.

Öfversigt af koncessionerade jernbanor vid 1883 års slut med hänsyn till spårvidd, längd i kilometer och rullande materiel, samt tilldelade statsunderstöd.

	Antal banor.	Banornas samman- lagda längd.		Rullande materiel.			Beviljade statsunderstöd.			Summa km., som erhållet statsunderstöd.
				Antal.						
		km.	mil.	Lokomotiv.	Vagnar.		Anslag.	Lån.	Summa.	
					Person-	Pack- och gods-				
A) För trafik öppnade:										
a) Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd.....	39	2,829,5	264,7	230	546	5,727	3,952,500	29,763,240	33,715,740	1,691,5
" " 1,219 " " 	4	165,7	15,5	23	44	617	—	5,487,055,24	5,487,055,24	165,7
" " 1,188 " " 	1	18,2	1,7	3	5	72	—	400,000	400,000	18,2
" " 1,093 " " 	2	48,6	4,6	5	10	146	—	500,000	500,000	36,3
" " 1,067 " " 	4	221,2	20,7	16	39	354	—	2,279,000	2,279,000	108,4
" " 0,89 " " 	18	700,0	65,4	53	103	1,410	—	4,760,000	4,760,000	369,9
" " 0,802 " " 	2	102,6	9,5	7	9	223	—	—	—	—
Summa	70	4,085,8	382,1	337	756	8,549	3,952,500	43,180,295,24	47,141,795,24	2,390,0
b) Hästbanor med 0,89 m. spårvidd.....	2	3,9	0,4	—	—	12	—	33,000	33,000	0,6
" " 0,802 " " 	1	1,0	0,1	—	—	—	—	—	—	—
" " 0,787 " " 	2	7,3	0,7	—	—	74	—	60,000	60,000	7,4
" " 0,74 " " 	1	7,7	0,7	—	—	—	—	—	—	—
" " 0,692 " " 	1	3,5	0,3	—	—	—	—	18,000	18,000	3,5
Summa	7	23,4	2,2	—	—	86	—	111,000	111,000	11,5
B) Koncessionerade jernvägar:										
Under byggnad varande:										
Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd.....	14	873,7	80,5	—	—	—	—	2,550,000	2,550,000	186,0
" " 1,00 " " 	1	16,0	1,5	—	—	—	—	—	—	—
" " 0,89 " " 	7	207,8	19,5	—	—	—	—	2,050,000	2,050,000	175,6
Eventuel lokomotivbana med 0,74 m. spårvidd	1	5,0	0,5	—	—	—	—	—	—	—
Summa	23	1,102,5	102,0	—	—	—	—	4,600,000	4,600,000	361,6
C) Jernvägar, som numera upphört:										
a) Lokomotivbanor med 1,188 m. spårvidd	2	24,6	2,30	—	—	—	—	75,000	75,000	8,0
" " 1,099 " " 	1	10,7	1,00	—	—	—	—	100,000	100,000	10,7
" " 0,89 " " 	1	18,7	1,75	—	—	—	—	300,000	300,000	18,7
" " 0,787 " " 	1	15,1	1,41	—	—	—	—	110,000	110,000	15,1
Summa	5	69,1	6,46	—	—	—	—	585,000	585,000	52,5
b) Hästbanor med 0,89 m. spårvidd	3	11,6	1,09	—	—	—	—	101,500	101,500	11,6
" " 0,69 " " 	1	7,1	0,66	—	—	—	—	72,000	72,000	7,1
" " — " " 	1	3,0	0,28	—	—	—	—	30,000	30,000	2,9
Summa	5	21,7	2,03	—	—	—	—	203,500	203,500	21,6
Totalsumma af beviljade anslags- och lånebelopp.....	—	—	—	—	—	—	3,952,500	48,688,795,24	52,641,295,24	—

Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade såväl stats-

Jernvägarnes namn.	Spårvidd m.	Längd km.	Stockholms stad och län.	Upsala län.	Södermanlands län.	Östergötlands län.	Jönköpings län.	Kronobergs län.	Kalmar län.	Gotlands län.	Blekinge län.
Statens jernvägar	1,435	2,299	129	43	120	194	175	82	—	—	—
Enskilda jernvägar:											
Bergslagens	1,435	486,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borlänge—Lennheden	"	7,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bånghammar—Kloten	"	21,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cimbrishamn—Tomelilla	"	26,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dalslands	"	68,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frövi—Ludvika	"	98,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gefle—Dala	"	91,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gärds härads (Efveröd—Åhus)	"	15,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" (Karpalund—Degeberga)	"	30,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmstad—Nässjö	"	196,0	—	—	—	—	147,0	—	—	—	—
Helsingborg—Hessleholm	"	79,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hör—Hörby	"	12,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar—Emmaboda	"	56,9	—	—	—	—	—	1,3	55,6	—	—
Karlskrona—Vexjö	"	113,3	—	—	—	—	—	64,3	8,0	—	41,0
Kristianstad—Hessleholm	"	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krylbo—Norberg	"	19,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping—Hult	"	70,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landskrona—Engelholm	"	48,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landskrona och Helsingborg	"	59,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lund—Trelleborg	"	42,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö—Ystad	"	63,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora—Ervalla	"	17,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora—Karlskoga	"	112,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norberg—Klackberg	"	4,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norbergs	"	18,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nybro—Säfsjöström	"	42,9	—	—	—	—	—	29,9	13,0	—	—
Nässjö—Oskarshamn	"	149,0	—	—	—	—	70,0	—	79,0	—	—
Oxelösund—Flen—Vestmanland	"	156,1	—	—	123,1	—	—	—	—	—	—
Sala—Tillberga	"	27,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholm—Vesterås—Bergslagen	"	196,7	23,0	64,1	—	—	—	—	—	—	—
Storå—Guldsmedshyttan	"	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södra Dalarnes	"	66,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala—Gefle	"	130,4	—	116,4	—	—	—	—	—	—	—
Varberg—Borås	"	84,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vexjö—Alfvesta	"	18,2	—	—	—	—	—	18,2	—	—	—
Vimmerby—Hultsfred	"	21,4	—	—	—	—	—	—	21,4	—	—
Ystad—Eslöv	"	75,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östra Vermlands	"	67,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås—Herljunga	1,219	41,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudiksvalls	"	16,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderhamn—Bergvik	"	15,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalla—Venersborg—Herljunga	"	93,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vessman—Barken	1,188	18,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping—Uttersberg	1,093	36,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uttersberg—Lieushyttan	"	12,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlshamn—Vislanda	1,067	78,0	—	—	—	—	—	51,0	—	—	27,0
Sundsvall—Torpshammar	"	60,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sölvesborg—Kristianstad	"	31,0	—	—	—	—	—	—	—	—	2,0
Vislanda—Bolmen	"	51,3	—	—	—	—	—	51,3	—	—	—
Dannebora—Harg	0,89	47,0	16,0	31,0	—	—	—	—	—	—	—
Filipstads norra bergslags	"	17,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gotlands	"	56,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iljo—Stenstorp	"	55,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hultsfred—Jenny	"	71,9	—	—	—	—	—	—	71,9	—	—
Lidköping—Håkantorp	"	27,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidköping—Skara—Stenstorp	"	50,2	—	—	—	—	—	—	—	56,6	—
Mariestad—Moholm	"	18,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmarks—Klarefven	"	72,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsholm—Bersbo	"	32,8	—	—	—	32,8	—	—	—	—	—
Näs—Morshyttan	"	11,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pålsboda—Fiaspong	"	57,7	—	—	—	26,7	—	—	—	—	—
Ulricehamn—Vartofta	"	37,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala hamn- och förbindelsespår	"	1,1	—	1,1	—	—	—	—	—	—	—
Upsala—Lenna	"	21,4	3,0	18,4	—	—	—	—	—	—	—
Vadstena—Fogelsta	"	10,0	—	—	—	10,0	—	—	—	—	—
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	"	86,6	—	—	—	15,5	—	—	71,1	—	—
Vintjern—Lilla Björnmossen	"	24,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säfsnäs	0,802	48,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vikern—Möckeln	"	54,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa km.	—	4,085,8	42,0	231,0	123,1	85,0	217,0	216,0	320,0	56,6	70,0
Summa km. statsbanor och enskilda jernvägar	—	6,384,8	171,0	274,9	243,1	279,0	392,0	297,6	320,0	56,6	70,0

banor som koncessionerade enskilda jernvägar vid 1883 års slut.

Kristianstads län.	Malmöhus län.	Hallands län.	Geleborgs och Bohus län.	Elfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vernlands län.	Örebro län.	Vestmanlands län.	Kopparbergs län.	Geleborgs län.	Vesternorrlands län.	Jemtlands län.	Jernvägar nes namn.
69	61	—	15	82	227	169	172	54	41	260	85	321	Statens jernvägar.
—	—	—	7,2	162,0	—	147,2	79,0	—	90,8	—	—	—	Enskilda jernvägar.
—	—	—	—	—	—	—	21,4	—	7,6	—	—	—	Bergslagens.
26,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Borlänge—Lennheden.
—	—	—	—	68,4	—	—	—	—	—	—	—	—	Bånghammar—Kloten.
—	—	—	—	—	—	—	79,0	—	19,3	—	—	—	Cimbrishamn—Tomelilla.
15,3	—	—	—	—	—	—	—	—	30,0	61,9	—	—	Dalslands.
30,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Frövi—Ludvika.
59,1	20,0	49,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gefle—Dala.
—	12,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gärds härads (Efveröd—Åhus).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	” (Karpalund Degeberga).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Halmstad—Nässjö.
30,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Helsingborg—Hessleholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hör—Hörby.
20,1	28,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kalmar—Emmaboda.
—	59,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Karlskrona—Vexjö.
—	42,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kristianstad—Hessleholm.
—	63,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Krylbo—Norberg.
—	—	—	—	—	—	—	44,5	14,2	5,0	—	—	—	Köping—Hult.
—	—	—	—	—	—	—	—	26,0	—	—	—	—	Landskrona—Engelholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Landskrona och Helsingborg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lund—Trelleborg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Malmö—Ystad.
—	—	—	—	—	—	—	17,1	—	—	—	—	—	Nora—Ervalla.
—	—	—	—	—	5,0	34,7	72,3	—	—	—	—	—	Nora—Karlskoga.
—	—	—	—	—	—	—	—	4,7	—	—	—	—	Norberg—Klackberg.
—	—	—	—	—	—	—	—	18,1	—	—	—	—	Norbergs.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nybro—Säfsjöström.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nässjö—Oskarshamn.
—	—	—	—	—	—	—	—	33,0	—	—	—	—	Oxelösund—Flen—Vestmanland.
—	—	—	—	—	—	—	—	27,8	—	—	—	—	Sala—Tillberga.
—	—	—	—	—	—	—	—	109,6	—	—	—	—	Stockholm—Vesterås—Bergslagen.
—	—	—	—	—	—	—	3,2	—	—	—	—	—	Storå—Guldsmedshyttan.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	66,3	—	—	—	Södra Dalarnes.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,0	—	—	Upsala—Gefle.
—	—	28,4	—	56,5	—	—	—	—	—	—	—	—	Varberg—Borås.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vexjö—Alfvesta.
16,0	59,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vimmerby—Hultsfred.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ystad—Eslöv.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Östra Vermlands.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Borås—Herrljunga.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,0	—	—	Hudiksvalls.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,0	—	—	Söderhamn—Bergvik.
—	—	—	13,0	30,0	50,0	—	—	—	—	—	—	—	Uddevalle—Venersborg—Herrljunga.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vessman—Barken.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Köping—Uttersberg.
—	—	—	—	—	—	—	—	36,3	—	—	—	—	Uttersberg—Lienshyttan.
—	—	—	—	—	—	—	—	12,3	—	—	—	—	Karlshamn—Vislanda.
29,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60,9	—	Sundsvall—Torpshammar.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sölvesborg—Kristianstad.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vislanda—Bolmen.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Dannemora—Harg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Filipstads norra bergslags.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gotlands.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hjo—Stenstorp.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hultsfred—Jenny.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lidköping—Häkanstorp.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lidköping—Skara—Stenstorp.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mariestad—Moholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nordmarks—Klarelven.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Norsholm—Bersbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Näs—Morshyttan.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Pålsboda—Finspong.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ulricehamn—Vartofta.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Upsala hamn- och förbindelsespår.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Upsala—Lenna.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vadstena—Fogelsta.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vintjern—Lilla Björnmossen.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Säfsnäs.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vikern—Möckeln.
226,4	286,3	77,4	20,2	394,0	208,2	339,0	415,0	282,0	300,1	115,5	60,9	—	Summa km.
295,4	347,3	77,4	35,2	476,0	434,7	508,0	587,0	336,0	341,1	375,5	145,9	321,0	Summa km. statsbanor o. enskilda jernvägar.

XI.

Fördelning på särskilda län af under byggnad varande statsbanor och enskilda jernvägar, samt koncessionerade, ännu icke påbörjade banor vid 1883 års slut.

Jernvägarne namn.	Spårvid m.	Längd km.	Stockholms stad och län.	Södermanlands län.	Östergötlands län.	Jönköpings län.	Kronobergs län.	Kristianstads län.	Malmöhus län.	Hallands län.	Elfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vestmanlands län.	Örebro län.	Kopparbergs län.	Gefleborgs län.	Vesternorrlands län.	Jämtlands län.	Norrbottens län.
Statens jernvägar	1,435	114,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36,0	40,6	37,9	—
Enskilda jernvägar:																			
Böringe—Anderslöv	1,435	7,9	—	—	—	—	—	—	7,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljusdal—Näsviken	”	40,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40,7	—	—	—
Helsingborg—Halmstad,	”	93,7	—	—	—	—	—	30,0	21,2	42,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
med tvärbanan Höganäs—Åstorp	”	25,6	—	—	—	—	—	6,2	19,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordansjö - (Norberg—Klackberg)	”	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,3	—	—	—	—	—	—
Lamhult—Säfsjöström	”	60,6	—	—	—	—	60,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås—Mölnebyn	”	53,4	—	—	—	—	—	—	—	—	53,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Borlänge—Insjön	”	28,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28,9	—	—	—	—	—
Ombyggnad af Hudiksvall—Näsviken	”	16,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,4	—	—	—
Halmstad—Varberg	”	71,0	—	—	—	—	—	—	—	71,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gefle—Ockelbo	”	37,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37,5	—	—	—
Norska gränsen—Luleå	”	411,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411,5
Säbyholms	”	2,5	—	—	—	—	—	—	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Askersund—Själlberg—Lerbäck	”	14,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,1	—	—	—	—	—
Kamla—Yxhult	”	6,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,2	—	—	—	—	—
Skogstorp—Hjelmaren	”	1,4	—	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrköping—Söderköping	1,0	16,0	—	—	16,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Limmared—Åsunden	0,89	12,8	—	—	—	—	—	—	—	—	12,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Lilla Björnmossen—Jädraås	”	5,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,3	—	—	—
Lenna—Norrtejlje	”	64,6	64,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholm—Rimbo	”	55,1	55,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvetlanda—Säfsjö	”	29,7	—	—	—	29,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finspong—Norsholm	”	26,2	—	—	26,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddagården—Falköping	0,74	5,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,0	—	—	—	—	—	—	—
Summa km.	—	1,087,4	119,7	1,4	42,2	29,7	60,6	36,2	51,0	113,5	66,2	5,0	1,3	20,3	28,9	99,9	—	—	411,5
S:ma km. statsbanor o. ensk. jernvägar	—	1,201,9	119,7	1,4	42,2	29,7	60,6	36,2	51,0	113,5	66,2	5,0	1,3	20,3	28,9	135,9	40,6	37,9	411,5

Km.
4,200

4,000

3,800

3,600

3,400

3,200

3,000

2,800

2,600

2,400

2,200

2,000

1,800

1,600

1,400

1,200

1,000

800

600

400

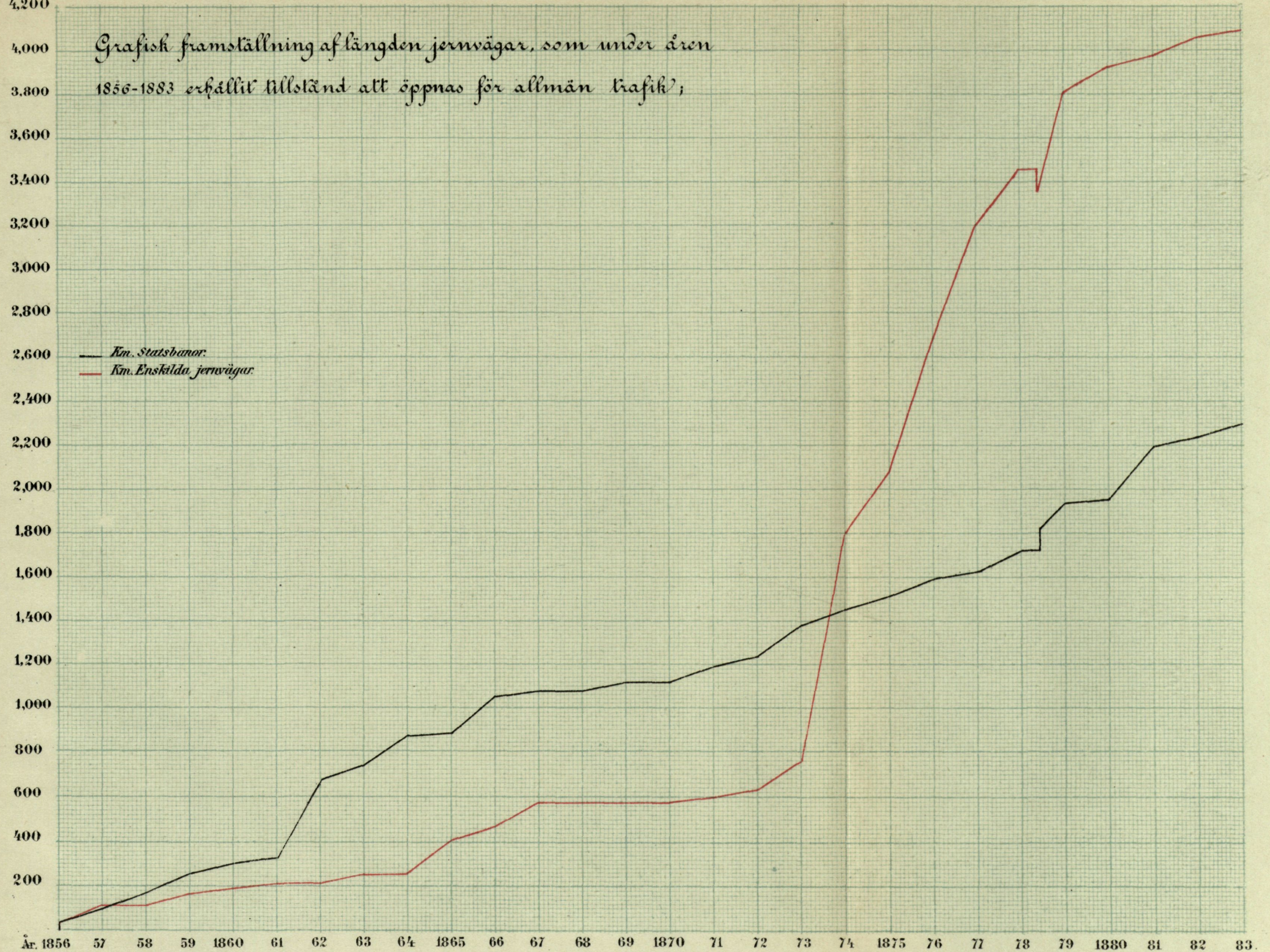
200

År. 1856

Grafisk framställning af längden jernvägar, som under åren
1856-1883 erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik;

— Km. Statsbanor.
— Km. Enskilda jernvägar.

57 58 59 1860 61 62 63 64 1865 66 67 68 69 1870 71 72 73 74 1875 76 77 78 79 1880 81 82 83.

XIV.

GENERALRÄKNING för STAMBANAN BRÄCKE—SOLLEFTEÅ år 1883.

D e b e t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	K r e d i t.	K o s t n a d					
			vid slutet af								
			år 1882.			under år 1883.		vid slutet af år 1883.			
	Kr.	ö.	Kr.	ö.		Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Stambanan Bräcke—Sollefteå har under år 1882 bekommit från Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader:					Arbetet vid denna stambana tog sin början Februari månad år 1882, och upptages kostnaden för detsamma under nämnde år äfvensom år 1883 å nedan stående konti:						
I kontant.....	2,372,422	79			Banvallens bildande.....	554,684	67	542,681	41	1,097,366	08
I förvaltningskostnad (se Jernvägsbyggnadsstyrelsens bokslut för sagde år):					Broar, kulvertar, trummor och kanaler...	207,336	98	272,486	84	479,823	82
Andel i kostnaden för Styrelsens förvaltning 28,520: 28.					Väggorsningar och vägomläggningar	7,119	63	23,802	45	30,922	08
" " " arkitektafdelningen.. 3,000: —					Bangårdars planering m. m. utom öfverbyggnaden.....	21,155	20	76,894	75	98,049	95
" " " juridiska ombudet... 500: —	32,020	28	2,404,443	07	Husbyggnader på bangårdar.....	55,361	37	86,488	38	141,849	75
Återlemning till kassan från diverse litera (se stambanans kassaförslag bilagde reversal)	—	—	29,536	24	Jernvägsområdets inhägnande	20,373	39	37,842	96	58,216	35
Stambanan bekommit från Styrelsen under år 1883.....	—	—	2,420,608	47	Jordlösen och ersättningar.....	3,453	64	22,102	86	25,556	50
Återlemning till kassan från diverse litera.....	—	—	31,046	68	Banbevakningens boställen.....	117,488	84	98,836	80	216,325	64
Skuld till stambanan genom Norrland, 1:a Distriktet	—	—	10,130	46	Öfverbyggnad	390,768	35	499,407	52	890,175	87
					Telegraf och signaler	6,140	67	14,645	22	20,785	89
					Trafikutredning.....	230	—	348,062	17	348,292	17
					Jordområdets uppmätning och värdering..	2,043	83	4,607	57	6,651	40
					Förberedande jernvägsundersökningar	77,795	06	18,810	44	96,605	50
					Förrädsomkostnader.....	168,675	30	190,145	03	358,820	33
					Arbetets ledning och förvaltning.....	102,293	31	137,315	65	239,608	96
					Diverse arbeten och utgifter	46,989	15	37,975	13	84,964	28
					Andel i Jernvägsbyggnadsstyrelsens förvaltningskostnad under år 1882	32,020	28	—	—	32,020	28
					Från diverse litera återbetalde medel äro frändragne de af ofvan stående konti, hvilka reversalen till kassan utvisa.....	29,536	24	31,046	68	60,582	92
					Förrådet.....	576,276	18	28,940	97	605,217	15
						2,419,742	09	2,472,092	83	4,891,834	92
					Behållning vid 1883 års slut:						
					Kassan (i förskott).....	—	—	—	—	3,930	—
Summa kronor	—	—	4,895,764	92	Summa kronor	—	—	—	—	4,895,764	92

XV.

GENERALRÄKNING för statsbanan SÖDERHAMN—KILAFORS år 1883.

D e b e t.	Kr.	ö.	K r e d i t.	Kostnad år 1883.		Summa kostnad vid 1883 års slut.	
				Kr.	ö.	Kr.	ö.
Statsbanan Söderhamn—Kilafors har under år 1883 be- kommit från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen:			Arbetet vid denna stambana tog sin början i Juni månad 1883, och upptages kostnaden för detsamma under nämnde år å nedanstående konti:				
I kontant	458,624	99	Bauvallens bildande	108,856	85		
Återlemning till kassan:			Broar, kulvertar, trummor och kanaler	49,932	89		
Från diverse litera	651	42	Väggorsningar och vägomläggningar	2,458	34		
			Bangårdars planering m. m. utom öfverbyggnaden	12,787	97		
			Husbyggnader på bangårdar	3,832	60		
			Jordlösen och ersättningar	1,637	98		
			Banbevakningsboställen	6,296	94		
			Öfverbyggnad	152	62		
			Jordområdets uppmätning och värdering	66	30		
			Förberedande jernvägsundersökningar	4,551	78		
			Förrädsomkostnader	37,367	41		
			Arbetets ledning och förvaltning	36,079	59		
			Diverse arbeten och utgifter	5,237	69	269,258	96
			Från diverse litera återbetalte medel äro frändragne de af ofvanstående konti, hvilka reversalen till kassan utvisa	—	—	651	42
			Behållning vid 1883 års slut:				
			Kassan (i förskott = 5,500,00, i kontant = 15,018,03).....	20,518	03		
			Förrådet	168,848	00	189,366	03
Summa kronor	459,270	41	Summa kronor	—	—	459,276	41

XVI.

GENERALRÄKNING för STAMBANANS genom NORRLAND 1:sta distrikt år 1883.

Debet.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kredit.	K o s t n a d					
						vid slutet af år 1882.		under år 1883.		vid slutet af år 1883.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.		Kr.	ö.	Kr.	ö.		
För stambanans genom Norrland 1:sta distrikt har utbetalts:					I årets journal för denna stambana finnes å ingående balanskonto specificerade årliga kostnaden å hvarje af nedanstående konti från arbetets början Januari 1875 till 1882 års slut:						
År 1875 enligt bokslut	894,684	76			Undersökningar	159,232	02	—	—	159,232	02
» 1876 » »	2,777,562	23			Byrå- och kontorsutgifter	67,429	76	3	06	67,432	82
» 1877 » »	2,459,203	88			Tjenstemäns aflöning och reseersättning	606,534	31	2,061	20	608,595	51
» 1878 » »	2,579,424	45			Tillverkningar och förrådets underhåll	585,093	30	—	—	585,093	30
» 1879 » »	1,931,663	66			Jordarbeten	3,347,570	93	31	90	3,347,602	83
» 1880 » »	1,989,990	82			Bergsprängning	43,966	89	—	—	43,966	89
» 1881 » »	1,051,054	91			Kulvertar och afloppstrummor	456,321	02	—	—	456,321	02
	13,683,584	71			Viadukter och broar	874,603	30	5,270	20	879,873	50
Afgår år 1882 till Jernvägsbyggnadsstyrelsens kassa levererade	98,504	26	13,585,080	45	Väganläggningar	133,908	02	50	—	133,958	02
År 1883 enligt bokslut	—	—	11,286	54	Vägomläggningar	129,305	19	—	—	129,305	19
					Ballastning	395,876	32	—	—	395,876	32
					Bangårdar med byggnader	1,069,318	52	155	39	1,069,473	91
					Transport och nedläggning af syllar och skenor samt öfverbyggnadens underhåll	2,388,238	92	—	—	2,388,238	92
					Expropriationer	410,610	47	—	—	410,610	47
					Vaktstugor och postkurar	374,438	29	105	—	374,543	29
					Signaler och telegrafer	42,856	78	—	—	42,856	78
					Stängsel, grindar och bommar	195,859	01	—	—	195,859	01
					Rörliga materielen	1,017,000	—	—	—	1,017,000	—
					Sjukvården	109,116	92	—	—	109,116	92
					Expropriationsomkostnader	38,246	61	7,567	02	45,813	63
					Diverse arbeten och utgifter	202,706	08	529	15	203,235	23
					Till färdiga banans komplettering	335,486	95	22,900	—	358,386	95
					Vinst- och förlustkonto	239,454	68	7,296	38	246,751	06
					Förvandlingskonto	61,912	92	202	75	62,115	67
					Andel i Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader förvaltningskostnad	129,549	95	—	—	129,549	95
					Lit. M. A. Grusgrup	247	50	—	—	247	50
					» M. B. D:o	8,956	75	—	—	8,956	75
					» M. E. Grusgruppen vid Elfsätra	1,997	78	—	—	1,997	78
					» M. G. » » Grame	1,243	55	—	—	1,243	55
					» M. H. » » Hedsjö	4,438	20	—	—	4,438	20
					» M. J. » » Järbo	2,992	68	—	—	2,992	68
					» M. K. » » Kyl	3,102	—	—	—	3,102	—
					» M. L. » » Lingbo	23,692	85	—	—	23,692	85
					» M. M. » » Mo	3,235	35	—	—	3,235	35
					» M. N. » » Norrbor	39,349	40	—	—	39,349	40
					» M. S. » » Sillerbo	31,675	19	—	—	31,675	19
					» M. V. Grusgrup	3,570	89	—	—	3,570	89
						13,539,139	30	46,172	05	13,585,311	35
					Behållning vid 1883 års utgång:						
					Kassan (i kontant)	—	—	—	—	925	18
					Fordran af stambanan Bräcke—Sollefteå	—	—	—	—	10,130	46
Summa kronor	—	—	13,596,366	99	Summa kronor	—	—	—	—	13,596,366	99

XVII.

GENERALRÄKNING för STAMBANANS genom NORRLAND 2:dra distrikt år 1883.

D e b e t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	K r e d i t.	K o s t n a d					
						vid slutet af år 1882.		under år 1883.		vid slutet af år 1883.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.		Kr.	ö.	Kr.	ö.		
För stambanans genom Norrland 2:dra distrikt har utbetalts:					I årets journal för denna stambana finnes å ingående balanskonto specificerad årliga kostnaden å hvarje af nedan stående konti från arbetets början Juli 1876 till 1882 års slut:						
År 1876 enligt bokslut.....	876,222	80			Banvallens bildande.....	2,221,823	86	24,429	34	2,246,253	20
» 1877 " "	2,151,545	60			Broar, kulvertar, trummor och kanaler..	944,982	02	6,196	81	951,178	83
» 1878 " "	2,659,468	83			Väggorsningar och vägomläggningar.....	115,301	41	639	37	115,940	78
» 1879 " "	1,967,050	22			Bangårdars planering m. m. utom öfverbyggnaden.....	201,806	33	—	—	201,806	33
» 1880 " "	1,950,174	62			Illusbyggnader på bangårdar	487,515	57	7,028	80	494,544	37
» 1881 " "	826,195	33			Jernvägsområdets inhägnande.....	142,779	18	752	45	143,531	63
	10,430,657	40			Jordlösen och ersättningar.....	298,960	52	920	94	299,881	46
Afgår för under 1882 till Jernvägsbyggnadsstyrelsens kassa levererade.	241,183	51	10,189,473	89	Banbevakningens boställen	448,509	22	—	—	448,509	22
Enligt 1883 års bokslut har utbetalts	—	—	53,655	09	Öfverbyggnad	2,598,893	66	8,924	61	2,607,818	27
					Telegraf och signaler	58,059	98	18	—	58,077	98
					Trafikutredning	910,167	98	24	—	910,191	98
					Jordområdets uppmätning och värdering	36,348	17	2,797	04	39,145	21
					Förberedande jernvägsundersökningar	111,759	76	252	74	112,012	50
					Förrädsomkostnader.....	840,588	71	978	88	841,567	59
					Arbetets ledning och förvaltning	534,541	23	1,547	35	536,088	58
					Diverse arbeten och utgifter.....	124,555	38	—	—	—	—
					Afgår för under år 1883 influtne 26: 46.	—	—	—	—	124,528	92
					Andel i Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader förvaltningskostnad.....	103,654	92	—	—	103,654	92
					1870 års undersökningar.....	8,002	83	—	—	8,002	83
						10,188,250	73	54,510	33	10,242,734	60
					Behållning vid 1883 års slut:						
					Kassan	—	—	—	—	394	38
Summa kronor	—	—	10,243,128	98	Summa kronor	—	—	—	—	10,243,128	98

XVIII.

GENERALRÄKNING för STAMBANANS genom NORRLAND 3:dje distrikt år 1883.

D e b e t.	Kr.		ö.		K r e d i t.	K o s t n a d								
						vid slutet af år 1882.		under år 1883.		vid slutet af år 1883.				
	Kr.	ö.	Kr.	ö.		Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.			
För stambanans genom Norrland 3:dje distrikt har utbetalts:					I årets journal för denna stambana finnes å ingående balanskonto specificerad årliga kostnaden å hvarje af nedanstående konti från arbetets början December 1874 till 1882 års slut:									
År 1874 enligt bokslut.....	146,176	50			Banvallens bildande.....	2,954,751	61	2	53	2,954,754	14			
» 1875 » »	739,834	31			Broar, kulvertar, trummor och kanaler..	1,945,116	30	790	74	1,945,907	04			
» 1876 » »	1,061,854	41			Väggorsningar och vägomläggningar.....	155,248	88	441	49	155,690	37			
» 1877 » »	1,269,379	17			Bangårdars planering m. m. utom öfverbyggnaden	412,439	99	612	92	413,052	91			
» 1878 » »	2,189,439	71			Husbyggnader på bangårdar	1,173,825	71	18,022	90	1,191,848	61			
» 1879 » »	3,307,977	75			Jernvägsområdets inhägnande	256,578	48	80	—	256,658	48			
» 1880 » »	3,021,629	98			Jordlösen och ersättningar.....	666,251	93	102,370	77	768,622	70			
» 1881 » »	3,332,692	73			Banbevakningens boställen.....	637,272	10	4,024	25	641,296	35			
» 1882 » »	946,375	45	16,015,360	01	Öfverbyggnad	3,148,094	56	17,990	71	3,166,085	27			
» 1883 » »	—	—	50,512	17	Telegraf och signaler.....	79,660	66	688	50	80,349	16			
					Trafikutredning.....	1,012,376	41	5,470	13	1,017,846	54			
					Jordområdets uppmätning och värdering	56,810	97	10,849	—	67,659	97			
					Förberedande jernvägsundersökningar	117,344	50	20	—	117,364	50			
					Förrädsomkostnader	1,659,597	05	123,949	15	1,783,546	20			
					Arbetets ledning och förvaltning	1,020,102	76	20,129	51	1,040,232	27			
					Diversa arbeten och utgifter	251,682	62	23,605	56	275,288	18			
					Andel i Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader förvaltningskostnad.....	157,066	97	—	—	157,066	97			
					1870 års undersökningar	8,002	81	—	—	8,002	81			
						15,712,224	31	329,048	16	16,041,272	47			
					Behållning vid 1883 års slut:									
					Kassan	—	—	—	—	2,675	81			
					Förrådet.....	—	—	—	—	15,000	—			
					Fordringar af:									
					G. A. Rydberg..... 1,500: —									
					N. V. af Trolle	5,222: 52								
					Jan Erik Johansson	201: 38				6,923	90			
Summa kronor	—	—	16,065,872	18	Summa kronor	—	—	—	—	16,065,872	18			

GENERALRÄKNING för STATSBANAN SKÖFDE—CARLSBORG år 1883.

D e b e t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	K r e d i t.	K o s t n a d					
						vid slutet af år 1882.		under år 1883.		vid slutet af år 1883.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.		Kr.	ö.	Kr.	ö.		
För statsbanan Sköfde—Carlsborg har utbetalts:					I årets journal för denna stambana finnes å ingående balanskonto specificerad årliga kostnaden å hvarje af nedanstående konti från arbetets början December 1874 till 1881 års slut:						
Enligt 1874 års bokslut... 45,525: —					Undersökningar	12,391	46	—	—	12,391	46
» 1875 » » ... 1,442,346: 29					Byrå- och kontorsutgifter	12,224	27	—	—	12,224	27
» 1876 » » ... 1,285,783: 05					Tjenstemäns aflöning och reseersättning...	84,246	73	—	—	84,246	73
» 1877 » » ... 67,200: —	2,840,854	34			Tillverkningar och förrådets underhåll	91,093	53	—	—	91,093	53
Från denna summa afgår år 1878 dels i Jernvägsbyggnadsstyrelsens kassa leve- rerade..... 19,059: 57					Ballastlokomotiv och vagnars underhåll samt driftkostnad	5,267	18	—	—	5,267	18
och dels till stambanans ge- nom Norrland 3:dje di- strikt öfverförd fordran af Jan Erik Johansson..... 201: 38	19,260	95			Jordarbeten	341,837	23	—	—	341,837	23
Återstod 2,821,593	2,821,593	39			Bergsprängning	16,388	05	—	—	16,388	05
År 1880 enligt bokslut..... 553	553	54			Kulvertar och afloppstrummor.....	59,537	35	—	—	59,537	35
» 1881 » » 99	99	37			Viadukter och broar	51,975	82	—	—	51,975	82
» 1882 » » 233	233	50	2,822,479	80	Väganläggningar.....	56,680	61	—	—	56,680	61
					Vägomläggningar	13,514	15	—	—	13,514	15
					Ballastning	128,846	88	—	—	128,846	88
					Transport och nedläggning af slipers och räler samt öfverbyggnaders underhåll...	46,903	77	—	—	46,903	77
					Bangårdar med byggnader.....	124,127	13	—	—	124,127	13
					Expropriationer	49,254	24	—	—	—	—
					Afgår för under 1883 influtne 31,005: 46	—	—	—	—	18,248	78
					Vaktstugor och postkurar.....	5,756	05	—	—	5,756	05
					Signaler och telegrafer.....	357	98	—	—	357	98
					Stängsel, grindar och bommar.....	64,222	12	—	—	64,222	12
					Stall och fouragering	484	77	—	—	484	77
					Sjukvården	11,354	38	—	—	11,354	38
					Expropriationsomkostnader	11,679	07	—	—	11,679	07
					Diverse arbeten och utgifter	10,361	26	—	—	—	—
					Afgår för under 1883 influtne 421: 94	—	—	—	—	9,939	32
					Vinst- och förlustkonto.....	60,726	59	—	—	60,726	59
					Förvandlingskonto	2,945	02	—	—	2,945	02
					Till färdiga banans komplettering	31,954	85	—	—	31,954	85
					Rörliga materielen.....	282,562	50	—	—	282,562	50
					Fasta inventarier	1,175,620	29	—	—	1,175,620	29
					Andel i Styrelsens öfver statens jernvägs- byggnader förvaltningskostnad	40,008	05	—	—	40,008	05
					Lit. M. F. Grusgropen vid Fagersanna ...	9,153	44	—	—	9,153	41
					» M. H. D:o » Husby	3,891	38	—	—	3,891	38
					» M. M. Grusgrop	13,754	63	—	—	13,754	63
					» M. R. D:o	3,359	02	—	—	3,359	02
					Från kostnaden vid 1882 års slut afgår under 1883 influtne	2,822,479	80	—	—	2,791,052	40
					å kontot expropriationer..... 31,005: 46						
					» diverse arbeten och utgifter 421: 94	31,427	40				
					Behållning vid 1883 års slut:	2,791,052	40				
					Kassan	—	—	—	—	—	—
					I kontant	—	—	—	—	31,427	40
Summa kronor	—	—	2,822,479	80	Summa kronor	—	—	—	—	2,822,479	80

XX.

Sammandrag öfver 1883 års bokslut för statens jernvägsbyggnader, upprättadt i enlighet med
Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 16 Juni 1875.

1:o Stambanans genom Norrland 1:sta distrikt.

D e b e t.

Balans från år 1882.

För denna stambana har utbetalts från arbetets början Januari 1875 till 1882 års slut 13,585,080: 45.

Leverering under 1883.

Från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kassa 11,286: 54. 13,596,366: 99.
Summa kronor 13,596,366: 99.

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden år 1883, specificerad i årets journal (utgående balanskonto), utgör 46,172: 05.
Kostnaden från arbetets början till 1882 års slut, specificerad i årets journal (ingående balanskonto), utgör 13,539,139: 30. 13,585,311: 35.

Behållning vid 1883 års slut.

Kassan (i kontant) 925: 18.
Fordran af stambanan Bräcke—Sollefteå 10,130: 46. 11,055: 64.
Summa kronor 13,596,366: 99.

2:o Stambanans genom Norrland 2:dra distrikt.

D e b e t.

Balans från 1882.

För denna stambana har utbetalts från arbetets början Juli 1876 till 1882 års slut 10,189,473: 89.

Leverering under 1883.

Från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kassa 53,655: 09. 10,243,128: 98.
Summa kronor 10,243,128: 98.

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden under 1883, specificerad i årets journal (utgående balanskonto), utgör 54,510: 33.
Kostnaden från arbetets början till 1882 års slut, specificerad i 1883 års journal (ingående balanskonto), utgör 10,188,250: 73.
Från kostnaden vid 1882 års slut afgår å kontot diverse arbeten och utgifter under 1883 influtne 26: 46. 10,188,224: 27. 10,242,734: 60.

Behållning vid 1883 års slut.

Kassan (i kontant) 394: 38.
Summa kronor 10,243,128: 98.

3:o Stambanans genom Norrland 3:dje distrikt.

D e b e t.

Balans från 1882.

För denna stambana har utbetalts från arbetets början December 1874 till 1882 års slut 16,015,360: 01.

Leverering under 1883.

Från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kassa 50,512: 17. 16,065,872: 18.
Summa kronor 16,065,872: 18.

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden under 1883, specificerad i årets journal (utgående balanskonto), utgör 329,048: 16.
Kostnaden från arbetets början till 1882 års slut, specificerad i 1883 års journal (ingående balanskonto), utgör 15,712,224: 31. 16,041,272: 47.

Behållning vid 1883 års slut.

Kassan: i kontant 2,550: 53.
i förskott 125: 28. 2,675: 81.
Förrådet 15,000: —
Transport 17,675: 31. 16,041,272: 47.

<i>Fordringar af:</i>	Transport 17,675: 81.	16,041,272: 47.
G. A. Rydberg	1,500: —	
N. V. af Trolle	5,222: 52.	
Jan Erik Johansson	201: 38. 6,923: 90.	24,599: 71.
		Summa kronor 16,065,872: 18.

4:o Statsbanan Sköfde—Carlsborg.

D e b e t.

Balans från 1882.

För denna stambana har utbetalts från arbetets början December 1874 till 1882 års slut	2,822,479: 80.
	Summa kronor 2,822,479: 80.

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden från arbetets början till 1882 års slut, specificerad i 1883 års journal (ingående balanskonto), utgör	2,822,479: 80.
Från kostnaden vid 1882 års slut afgår under 1883 influtne:	
å kontot expropriationer	31,005: 46.
» » diverse arbeten och utgifter	421: 94. 31,427: 40. 2,791,052: 40.
	<i>Behållning vid 1883 års slut.</i>
Kassan i kontant	31,427: 40.
	Summa kronor 2,822,479: 80.

5:o Stambanan Brücke—Sollefteå.

D e b e t.

Balans från 1882.

För denna stambana har utbetalts från arbetets början Februari månad 1882 till sagde års slut	2,404,443: 07.
---	----------------

Leverering under 1883.

Från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kassa	2,420,608: 47.
--	----------------

Skuld vid 1883 års slut.

Till stambanans genom Norrland 1:sta distrikt	10,130: 46. 2,430,738: 93. 4,835,182: —
	Summa kronor 4,835,182: —

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden under 1883, specificerad i årets journal (utgående balanskonto), utgör	1,813,929: 67.
Kostnaden från arbetets början till 1882 års slut, specificerad i 1883 års journal (ingående balanskonto), utgör	2,412,105: 18. 4,226,034: 85.
	<i>Behållning vid 1883 års slut.</i>
Kassan (i förskott)	3,930: —
Förrådet	605,217: 15. 609,147: 15.
	Summa kronor 4,835,182: —

6:o Statsbanan Söderhamn—Kilafors.

D e b e t.

Leverering under 1883.

Till denna stambana, vid hvilken arbetet tog sin början Juni 1883, har från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kassa utbetalts	458,624: 99.
	Summa kronor 458,624: 99.

K r e d i t.

Utgifter.

Kostnaden från arbetets början till 1883 års slut, specificerad i sistnämnde års journal (utgående balanskonto), utgör	269,258: 96.
	<i>Behållning vid 1883 års slut.</i>
Kassan (i kontant 15,018: 03, i förskott 5,500: —)	20,518: 03.
Förrådet	168,848: — 189,366: 03.
	Summa kronor 458,624: 99.

XXI.

Uppgift å samtliga statsbanornas anläggningskostnad intill 1883 års slut, äfvensom öfver de för deras anläggning till och med nämnda året beviljade statsanslagen.

Summa de särskilda för hvarje statsbana beviljade statsanslagen.			Enligt bokslut af år	Summa anläggningskostnad.	
37,504,368	—	Vestra stambanan	1863	37,654,368	—
24,745,632	—	Södra d:o	1874	24,653,697	66
4,170,000	—	Sammanbindningsbanan genom Stockholm.....	1882	5,761,613	17
Nordvestra stambanan.					
5,374,000	—	Laxå—Kristinehamn	1869	4,756,530	—
11,450,000	—	Kristinehamn—Arvika	1876	11,003,620	63
3,870,000	—	Arvika—Norska gränsen	1870	3,154,230	01
Östra stambanan.					
4,030,000	—	Katrineholm—Norrköping.....	1870	4,100,327	42
13,923,000	—	Norrköping—Nässjö	1882	14,139,782	98
Norra stambanan.					
4,672,000	—	Stockholm—Upsala	1881	4,756,347	25
11,647,000	—	Upsala—Storvik	1882	11,793,744	73
Stambanan genom Norrland.					
39,500,000	—	Första distriktet	1883	13,585,311	35
	—	Andra dito	1883	10,242,734	60
	—	Tredje dito	1883	16,063,321	65
4,000,000	—	Norra stambanan Bräcke—Sollefteå.....	1883	4,835,182	—
500,000	—	Statsbanan Söderhamn—Kilafors	1883	443,606	96
3,050,000	—	Statsbanan Skövde—Carlsborg	1883	2,791,052	40
Summa Kronor			—	169,735,470	81

Anmärkning. I ofvanstående kostnadssummor äro inberäknade kostnaderna för de balanserade förrådsbehållningarna samt under förskottstitel gjorda utbetalningarna, men icke den i stambanornas kassor vid 1883 års slut befintliga kontanta tillgång.

Förteckning öfver Jernvägsbyggnads-materiel, upphandlad under år 1883 för Statens jernvägsbyggnader.

a) Från inhemska verkstäder.	Kronor.	öre.	S u m m a.	
			Kronor.	öre.
<i>Bergsunds mekaniska verkstad.</i>				
Jernöfverbyggnaderna till broarna öfver Ramsjöån, Långån, Fisksjöån och Vestanedean, hvartill sammanräknadt åtgått: 807 centner smidt och valsadt jern samt 43,1 centner gjutet jern.....	12,459	62		
3:ne vattencisterner med pumpar och rörledningar.....	6,803	25		
4 stycken plåteylindrar till grundläggning för viadukten i Söderhamn.....	1,210	—		
Spolningsventiler och jernluckor.....	106	—	20,578	87
<i>Motala verkstad.</i>				
14,755 par skarvfjern, tillsammans vägande 3,664,57 centner.....	—	—	31,881	77
<i>Ankarsrums bruk.</i>				
27 stycken spårkorsningar.....	5,254	—		
8 " luftcirkulationsugnar.....	546	60	5,800	60
<i>Hallstahammars bruk.</i>				
46,530 stycken skarfbultar till räler, vägande 607,20 centner.....	7,730	84		
4,500 stycken sexkantiga muttrar.....	230	82	7,961	66
<i>Charlottenbergs bruk.</i>				
254,500 stycken rülspik, vägande 1,317,93 centner.....	—	—	11,202	43
<i>Munktells verkstad i Eskilstuna.</i>				
En vändskifva för lokomotiv.....	—	—	4,400	—
<i>Lindahl och Runers verkstad i Gefle.</i>				
Ett ramsågverk.....	2,400	—		
2 lokomotivstallskorstenar.....	139	72		
2 kugghjul till sågram.....	25	—	2,564	72
<i>Aktiebolaget Atlas verkstäder.</i>				
Nya ringar till 2:ne lokomotivhjul och 46 vagnshjul.....	—	—	4,336	84
<i>Köpings mekaniska verkstad.</i>				
En svarfstol för jern.....	—	—	1,100	—
<i>Skultuna bruk.</i>				
150 stycken messingstuber till lokomotiv, vägande 38,66 centner.....	—	—	2,170	96
<i>Fagersta bruk.</i>				
4 stycken liggande lokomotivfjedrar, vägande 4,65 centner.....	—	—	120	90
<i>Hults bruk.</i>				
24 stycken smidda dressinhjul.....	—	—	240	—
<i>Tornborg & Lundbergh.</i>				
En ångpanneprofvarepump.....	—	—	217	50
<i>Kautschuks- och Guttapercha-Varuaktiebolaget.</i>				
225 stycken gummiringar till buffers.....	—	—	868	—
<i>Jonsereds fabriker.</i>				
376 fot maskinremmar af väf.....	—	—	155	54
<i>Mohögs verkstad vid Sundsvall.</i>				
Gjutgods till 2:ne lokomotivstallskorstenar.....	—	—	86	40
<i>Lingbo gjuteri.</i>				
Diverse mindre gjutgods.....	—	—	149	50
<i>Östersunds mekaniska verkstad.</i>				
66 brobalkstolar med glidskor och 24 staghylsor samt 46 roster.....	910	85		
2 cylinderkannor.....	198	12		
Sneckhjul, giderslock, ventil med kupa samt skruvbultar.....	143	59		
2 vändskifssegment och 4 regelklossar.....	76	80	1,329	36
Transport kronor	—	—	95,165	05

	Kronor.	öre.	S u m m a.	
			Kronor.	öre.
Transport kronor	—	—	95,165	05
181,45 centner galvaniserad telegraftråd..... <i>Lesjöfors bruk.</i>	2,268	13		
1,200 stycken telegrafkrokar.....	480	—	2,748	13
1,200 stycken telegraftråds-isolatorer af porslin..... <i>Rörstrands fabrik.</i>	—	—	954	—
6 stycken mikrofon-telegrafer med tillbehör..... <i>Genom G. Holm i Stockholm.</i>	—	—	1,008	97
En Morse-skrifmaskin med tillbehör..... <i>Stockholms Bell-Telefon-Aktiebolag.</i>	—	—	449	—
3 stycken larmklockor..... <i>L. M. Erikssons verkstad i Stockholm.</i>	—	—	135	—
2 stycken tre och en half tum brandsprutor med slangar och tillbehör..... <i>E. Sasses fabrik i Karlskrona.</i>	—	—	580	—
38 jernspisar och 2 bordsfötter..... <i>Bolinders verkstad.</i>	—	—	1,328	30
165 stycken kilometertaflor..... <i>Gundbergska fabrikerna.</i>	—	—	486	75
6 satser beslag till stationssignaler..... <i>E. V. Lewerth i Södertelge.</i>	—	—	564	—
2 stationsur..... <i>G. W. Linderöths urfabrik.</i>	—	—	700	—
2 stationsur..... <i>Urfabrikör F. W. Tornberg.</i>	—	—	540	—
b) Från utländska verkstäder.				
<i>The Rhymney Iron Cie, genom Carl Zetterwall & Cie.</i>				
275,696,31 längdfot (2,195 Tons) räl af stål.....	—	—	245,142	51
<i>Genom John Bernström & Cie.</i>				
527 fot vattenledningsrör med krökar och muffrör.....	709	96		
235 fot maskinremmar af läder.....	449	53		
En rörbrunn med hejare och pump.....	276	25		
2 lokomotivtubklämmare.....	91	50		
25 fot gummislang.....	80	44	1,607	68
17 stycken jernspisar..... <i>Trondhjems mekaniska verkstad.</i>	—	—	178	50
Summa kronor	—	—	351,587	89

GENERALRÄKNING för VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSEN år 1883.

D e b e t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	K r e d i t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Å kapitalkonto upptages skillnaden emellan tillgångar och skulder vid 1883 års början	—	—	265,137	50	<i>Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen.</i>				
<i>Uppburit under 1883.</i>					Aflöningar och arvoden till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen och distrikten..	58,900:	—		
Från Riksgäldskontoret	2,500,000	—			Vikariatsersättningar m. m.	7,028:	37.		
” Statskontoret	134,610	43	2,634,610	43	Undersöknings-, rese- och inspektionsomkostnader	16,771:	19.		
Vid 1883 års slut för Väddö kanals räkning innestående i Styrelsens kassa	—	—	4,282	83	Kontroll öfver enskilda jernvägars utförande	1,413:	10.		
<i>Skuld vid 1883 års utgång</i>					Expenser i Styrelsen och distrikten ..	5,352:	53.		
Till Tekniska verket (från Jernvägsbyggnadsstyrelsen öfverförd)	4,991	18			Ved för Styrelsens lokal	621:	64.		
Sundsvalls Enskilda bank	346,500	—	351,491	18	Vägundersökningar inom de särskilda länen	12,015:	21.		
<i>Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands län.</i>					Postafgift för tjenstebref och försändningar	583:	60.		
Landtränteriets öfverleverering under 1883	—	—	36	78	Inventarier, böcker och tidskrifter... ..	1,417:	14.		
					För flyttning af Styrelsens embetslokal ..	293:	72.	104,396	
					Hushyra för dito dito			5,500	109,896 50
					<i>Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens jernvägsbyggnadsafdelning.</i>				
					Aflöningar för tillsynen öfver statens jernvägsbyggnader	16,699	95		
					Extra skrifbiträden m. m. vid statens jernvägsbyggnader	2,305	88	19,005	83
					Under år 1883 har enligt redogörelse för Drottningholms broreparation af i Statskontoret lyftade medel utbetalts	—	—	4,903	70
					Å kapitalkonto aflöres följande under året redovisade med nedan stående rubriker upptagna konti:				
					Majoren Zander	1,000	—		
					” Atterbom	1,400	—		
					Löjtnanten Hammarström	600	—		
					För flyttning af Styrelsens embetslokal ..	2,000	—		
					Nockeby rullbro	5,000	—	10,000	—
					Utbetalt till stambanans genom Norrland 1:a distr.	11,286	54		
					” ” ” ” ” 2:a ”	53,655	09		
					” ” ” ” ” 3:e ”	50,512	17		
					” ” stambanan Bräcke—Sollefteå	2,420,608	47		
					” ” statsbanan Söderhamn—Kilafors	458,624	99	2,994,687	26
					<i>Behållning vid 1883 års utgång.</i>				
					Kassau (i kontant)	44,050	59		
					hvaraf för Väddö kanal 4,282: 83.				
					I s. k. förskott	21,902	85	65,953	44
					Jernvägsbyggnadsstyrelsens inventarietkonto	—	—	4,982	62
					<i>Majoren R. Schough.</i>				
					För sänkning af Karungi träsk år 1879 uppburet och oredovisadt förskott	—	—	500	—
Transport	—	—	3,255,558	72	Transport	—	—	3,209,929	35

XXIII. (Forts.)

D e b e t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	K r e d i t.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	—	—	3,255,558	72	Transport	—	—	3,209,929	35
					<i>Kontot för kanalisering af Lagaån.</i>				
					Af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i				
					Kronobergs län år 1877 uppburne medel	—	—	1,500	—
					E. K. M:ts Befalln.hafvande i Norrbottens län	3,733	81		
					» » » » » Vesterbottens »	3,440	80		
					» » » » » Jemtlands »	9,520	05		
					» » » » » Vesternorrlands »	4,648	57		
					» » » » » Gefleborgs »	1,162	43		
					» » » » » Stockholms »	530	18		
					» » » » » Upsala »	529	28		
					» » » » » Kopparbergs »	4,029	91		
					» » » » » Vestmanlands »	1,530	15		
					» » » » » Örebro »	1,406	17		
					» » » » » Östergötlands »	110	16		
					» » » » » Jönköpings »	548	14		
					» » » » » Kalmar »	1,053	99		
					» » » » » Kronobergs »	985	32		
					» » » » » Skaraborgs »	543	52		
					» » » » » Elfsborgs »	1,700	—		
					» » » » » Vermlands »	824	15		
					» » » » » Göteborgs »	2,832	84		
					» » » » » Hallands »	1,001	17		
					» » » » » Kristianstads »	1,259	86		
					» » » » » Malmöhus »	1,010	32		
					» » » » » Blekinge »	1,728	55	44,129	37
Summa kronor	—	—	3,255,558	72	Summa kronor	—	—	3,255,558	72

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse.	Sid.
Statsbidrag beviljade för år 1883 till:	
A. Väganläggningar och vägförbättringar	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	5.
C. Sjösinkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1883	10.
För trafik öppnade jernvägar år 1883	11.
Jernvägar, för hvilka intyg för lagfart under år 1883 meddelats	11.
Redogörelse för de under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens direkta förvaltning under år 1883 ställda medel	11.
A. Inspektioner å vägarbeten	13.
Godkända vägarbeten	19.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	20.
Godkända hamnbyggnader	31.
II. Inspektioner å brobyggnader	32.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	33.
IV. D:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar	37.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	37.
Godkända vattenaftappningsarbeten	47.
D. Inspektioner å jernvägar	47.
E. Berättelse om fortgången af statens jernvägsbyggnader	62.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1883 åtnjutit statsunderstöd	69.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna fem åren	70.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1883 åtnjutit statsunderstöd	71.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna fem åren	72.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1883 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kontroll stående arbeten	74.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1883 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	78.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1883 års slut	82.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	83.
IX. Öfersigt af koncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt desamma tilldelade statsunderstöd	84.
X. Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade såväl statsbanor som koncessionerade enskilda jernvägar vid 1883 års slut	86.
XI. Fördelning på särskilda län af under byggnad varande statsbanor och enskilda jernvägar, samt koncessionerade, ännu icke påbörjade banor vid 1883 års slut	88.

Table des matières.

Rapport au Roi.	Page.
Subventions accordées en 1883 par l'État pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports, de ponts et de communications par eau	5.
C. Abaissements de niveau des eaux et autres travaux de dessèchement	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer concessionnés en 1883	10.
Chemins de fer privés ouverts au trafic en 1883	11.
Chemins de fer enregistrés en 1883 à la requête des propriétaires	11.
Compte-rendu des deniers placés en 1883 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	11.
A. Inspections de travaux de route	13.
Travaux de route approuvés après inspection	19.
B. I. Inspections de constructions de ports	20.
Constructions de ports approuvées après inspection	31.
II. Inspections de constructions de ponts	32.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	33.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	37.
C. Inspections de travaux de dessèchement	37.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	47.
D. Inspections de voies ferrées	47.
E. Marche des constructions de voies ferrées de l'État	62.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1883 inclusivement	69.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les cinq dernières années	70.
III. Dessèchements de toute nature exécutés avec des subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1883 inclusivement	71.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les cinq dernières années	72.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'État sous forme de prêts accordés, dans la période de 1841—1883, pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	74.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation, jusqu'en 1883 inclusivement	78.
VII. Lignes privées concessionnées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1883	82.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	83.
IX. Relevé général des lignes ferrées concessionnées ou non, par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant, ainsi qu'aux subventions de l'État	84.
X. Répartition, par département, des chemins de fer de l'État et des lignes privées concessionnées ouverts au trafic jusqu'en 1883 inclusivement	86.
XI. Répartition, par département, des chemins de fer tant de l'État que privés en voie de construction, ainsi que des lignes concessionnées mais non encore commencées à la fin de 1883	88.

XII.	Grafisk framställning af längden jernvägar, som vid slutet af åren 1856—1883 erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	89.	XII.	Tableau graphique de la longueur des chemins de fer qui avaient reçu l'autorisation d'exploitation à la fin de chacune des années de la période de 1856—1883	89.
XIII.	Grafisk framställning af längden jernvägar, öppnade för trafik under åren 1856—1883; de enskilda jernvägarne med hänsyn till spårvidd och statsbidrag.....	91.	XIII.	Tableau graphique de la longueur des chemins de fer ouverts à l'exploitation dans les années 1856—1883; les lignes privées inscrites dans ce tableau par rapport à la largeur de voie et aux subventions de l'État.....	91.
XIV.	Generalräkning för stambanan Bräcke—Sollefteå.....	93.	XIV.	Compte général de la ligne de l'État Bräcke—Sollefteå	93.
XV.	D:o för statsbanan Söderhamn—Kilafors.....	94.	XV.	Compte général de la ligne de l'État Söderhamn—Kilafors	94.
XVI.	D:o för stambanans genom Norrland Första Distrikt...	95.	XVI.	Compte général du Premier District de la ligne de l'État à travers le Norrland	95.
XVII.	D:o för d:o d:o Andra Distrikt.....	96.	XVII.	Compte général du Deuxième District de la ligne de l'État à travers le Norrland	96.
XVIII.	D:o för d:o d:o Tredje Distrikt.....	97.	XVIII.	Compte général du Troisième District de la ligne de l'État à travers le Norrland.....	97.
XIX.	D:o för statsbanan Sköfde—Carlsborg.....	98.	XIX.	Compte général de la ligne Sköfde—Karlsborg	98.
XX.	Sammandrag öfver 1883 års bokslut för Statens jernvägsbyggnader	99.	XX.	Récapitulation des comptes de clôture de l'exercice de 1883 pour les constructions de voies ferrées de l'État	99.
XXI.	Uppgift å samtliga statsbanornas anläggningskostnad intill 1883 års slut samt till desamma beviljade statsanslag	101.	XXI.	Frais de construction de la totalité des voies ferrées de l'État jusqu'à la fin de 1883, et crédits de l'État votés pour lesdites voies.....	101.
XXII.	Uppgift å under 1883 inköpt jernvägsmateriel.....	102.	XXII.	Total du matériel roulant et autre acheté pour les voies ferrées pendant l'année 1883	102.
XXIII.	Generalräkning för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen under år 1883.....	104.	XXIII.	Compte financier général de l'Administration des ponts et chaussées pendant l'année 1883.....	104.

Jernvägar och med Statsbidrag
byggde Landsvägar och Hamnar
2. Blad 1.

Karttecknens
Förklaring.

+ Kryder
 n Stett
 o Bierengraber
 e Jernbrak
 z Mangnar
 p Koppargruber
 y Jerngruber
 d Landtröggar
 y Jernvdgar
 f Kanaler
stene Rödgrönsör
 Länggrönsör
 ----- Eldadgrönsör
 Se Stena, L Lilla
 Se Stena, S. Stena
 Ö. Stena, N. Stena
 Ö. Ö. Stena, N. Stena
 The Stone, St. Stone
 St. Stone, St. Stone
 Kap. K. Kapell, St. Kapell

Förklaring.

	<i>Statens jernvägar.</i>	
	<i>Enskilda jernvägar hvilka erhållit statsbidrag.</i>	<i>trafikerade</i>
	" " " "	<i>under arbet</i>
	" " " "	<i>ej påbörjade</i>
	<i>Enskilda jernvägar hvilka ej erhållit statsbidrag.</i>	<i>trafikerade</i>
	" " " "	<i>under arbet</i>
	" " " "	<i>ej påbörjade</i>
	" " " "	<i>för hvilka ej begärts koncession.</i>
 <i>Anm. bredspåriga jernvägar betecknas med en grofve och smalfärgade med en finare linie.</i>		
<i>Y&YV B. distrikts gränser angifvas af bredare grön linie.</i>		
	<i>Hästaböilar, hvilka erhållit statsbidrag.</i>	
	<i>Väganläggningar</i>	" " "
	<i>Vägförbindningar</i>	" " "
	<i>Hamnar.</i>	" " "

Anm. bredspåriga jernvägar betecknas med en gröfre och
smalspåriga med en finare linia.

V.ö.V. B. distriktens gränser angifvas af bredare grön linie.

Hästbanor, hvilka erhöilit statsbidrag.

Väganläggningar, " " "

Vägförbättringar, " " "

Hannar, " " "

Skala i 100000

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 mil.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 myn.

De små pilbrænde udmærkede holden over havet i for

Jernvägar och med Statsbidrag
byggde Landsvägar och Hamnar
Blad 2.

Förklaring.

	<i>Statens jernvägar.</i>	
=====	Enskilda jernvägar hvilka erhållit statsbidrag.	trafikerade.
=====	" " " " " "	under arbete
=====	" " " " " "	ej trafikerade
=====	Enskilda jernvägar, hvilka ej erhållit statsbidrag.	trafikerade.
=====	" " " " " "	under arbete
=====	" " " " " "	ej trafikerade
=====	för hvilka ej begärts koncession.	
Anm. brofästningar jernvägar betecknas med en gräns och smalspåriga med en finare linie.		
=====	Y.F.V.B. distrikts gränser angifvas af brofäste grön linie.	
=====	Hästanor, hvilka erhållit statsbidrag.	
=====	Väganläggningar.	
=====	Vägförbättringar.	
=====	Hamnar.	

Skala i $\frac{1}{1000000}$